

Utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (prop. 2003/04:1)

Sammanfattning

I betänkandet behandlas budgetpropositionen i vad avser fördelningen på anslag inom *utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid* för år 2004. Regeringens förslag till fördelning på anslag och partiernas olika budgetförslag redovisas i *bilaga 3* i betänkandet. Förutom motionsyrkanden med anknytning till budgeten för år 2004 behandlar utskottet vissa motionsyrkanden som inte har en direkt anknytning till medelsanvisningen för budgetåret 2004, men som rör sådana frågor som tas upp i budgetpropositionen eller i budgetmotionerna.

Utskottet har genom protokollsutdrag meddelat finansutskottet att kulturutskottet tillstyrker regeringens förslag till *ram för år 2004* för utgiftsområde 17. I sitt betänkande 2003/04:FiU1 har finansutskottet den 10 november 2003 behandlat regeringens förslag till utgiftsramar för år 2004, bl.a. ram för utgiftsområde 17, vilken föreslås uppgå till drygt 8,66 miljarder kronor. Riksdagen har beslutat om utgiftsramar den 19 november 2003.

Utskottets majoritet, bestående av representanter för Socialdemokraterna och Vänsterpartiet, tillstyrker i betänkandet regeringens förslag till *medelsfördelning på anslag inom ramen* för utgiftsområde 17. Fördelningen på anslag och anslagens storlek redovisas i *bilaga 4* i betänkandet.

Representanterna i kulturutskottet för Moderata samlingspartiet, Kristdemokraterna, Centerpartiet och Folkpartiet liberalerna har efter det att riksdagen den 19 november 2003 behandlat regeringens förslag till ram för utgiftsområde 17 avstått från att delta i utskottets beslut om medelsanvisning för budgetåret 2004 (punkt 57) och erinrar i särskilda yttranden (nr 3–6) om huvuddragen i partiernas respektive budgetförslag.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag om vissa bemyndiganden för regeringen att fatta beslut som medför utgifter efter år 2004.

Bland de satsningar som görs i den av utskottet tillstyrkta budgeten inom Kulturpolitiken (politikområde 28) kan nämnas insatser för att förstärka resurserna för konstnärerna, museisektorn och kulturmiljön.

Den treåriga försöksverksamheten med statligt bidrag till Sörmlands Musik & Dansteater avslutas vid utgången av år 2003. Utskottet tillstyrker att bidraget om 1,5 miljoner kronor permanentas fr.o.m. år 2004.

Tillfälligt stöd även för år 2004 med 1 miljon kronor vardera till Drottningholms slottsteater – utöver denna teaters ordinarie anslag – och till Strindbergsteatern tillstyrks av utskottet. Det statliga stödet till Marionetteatern flyttas fr.o.m. år 2004 till anslaget för regionala teatrar i och med att Marionetteatern införlivas med Stockholms stadsteater.

Utskottet tillstyrker att nya resurser tillförs dansområdet. Med syfte att stärka det fria danslivets möjligheter att turnera förstärks det nya turné- och arrangörsstödet med 2 miljoner kronor under det andra året av den treåriga försöksperioden. Bidraget till Dansens hus ökas med 1 miljoner kronor.

Stödet till arrangerande musikföreningar ökas med 2 miljoner kronor.

Utskottet har inte något att erinra mot att regeringen genom omfördelning inom konstnärsstödet förstärker bidraget till bild- och formkonstnärer med 4 miljoner kronor och till den individuella visningsersättningen med 5 miljoner kronor.

Utskottet understryker angelägenheten av att regeringen snarast påbörjar det aviserade arbetet med frågan om att hitta en skyndsam och hållbar lösning av pensionsfrågan för personalen vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna. Utskottet förutsätter vidare att regeringen noga följer utvecklingen av pensionsförhållandena vid de fria grupperna.

Regeringens förslag att öka bidraget till kulturmiljövården med 15 miljoner kronor och samtidigt minska myndighetsanslaget till Riksantikvarieämbetet med 5 miljoner kronor tillstyrks av utskottet. Ökningen av kulturmiljövårdsanslaget motiveras bl.a. med att bidragen gör att en stor del av befolkningen kommer i kontakt med det fysiska kulturarvet och att förståelsen även för samtidens kulturmiljövården kan öka. Vidare behöver skyddet av redan inrättade kulturresevat ökas.

Regeringens förslag – i enlighet med riksdagens beslut år 1999 – om att höja den kyrkoantikvariska ersättningen till Svenska kyrkan från 100 till 150 miljoner kronor för år 2004 tillstyrks av utskottet.

Inom museiområdet bör bl.a. nämnas att den tidigare aviserade reformen med fri entré på de statliga museerna påbörjas under år 2004. Utskottet tillstyrker att medel för ändamålet anvisas med 13 miljoner kronor till Moderna museet, 4 miljoner kronor till Arkitekturmuseet och 1 miljon kronor till Statens museer för världskultur avseende Östasiatiska museet. Vidare tillstyrker utskottet vissa tillskott under år 2004 för utveckling av verksamheten vid Östasiatiska museet, Medelhavsmuseet och Etnografiska museet, bevarandet av skeppet Vasa och ekonomiska åtgärder m.m. vid Statens musiksamlingar. En förstärkning av anslaget till Strindbergsmuseet avseende magasinsändamål tillstyrks.

År 2003 permanentades Kulturarvs-IT och 13 miljoner kronor överfördes till kulturbudgeten från utgiftsområde 13 Arbetsmarknad. Medlen avsåg i huvudsak löner till arbetsledare. Utskottet tillstyrker en förstärkning för år

2004 med 2 miljoner kronor för verksamheten inom Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna.

Utskottet tillstyrker att 9 miljoner kronor anvisas för de nio befintliga nationella uppdragen inom kulturområdet. Utskottet föreslår att riksdagen skall tillkännage för regeringen vad utskottet anför om utvärdering av uppdragen efter varje treårsperiod och om beslutsordningen vid inrättande av nya nationella uppdrag.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under de tre folkbildningsanslagen om sammanlagt närmare 2,7 miljarder kronor. Därvid tillstyrks bl.a. en tillfällig mindre överföring av medel mellan två av folkbildningsanslagen för att tillgodose det ökade behovet av kontakttolkutbildning.

Utskottet tillstyrker även regeringens förslag till medelsanvisning på statsbudgeten inom Mediepolitiken (politikområde 27), Ungdomspolitik (politikområde 29) samt Folkrörelsepolitiken (politikområde 30), bl.a. bidraget om närmare 450 miljoner kronor till idrotten. Utskottet har inte något att erinra mot att regeringen avser att avsätta medel inom idrottsanslaget för bidrag till ett riksidrottsmuseum.

Utskottet föreslår att riksdagen skall godkänna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma år 2004 verkar för att bolagsstämman beslutar om stöd till idrotten i form av ett bidrag på högst 260 miljoner kronor, varav 200 miljoner kronor avser en särskild satsning på idrottsrörelsens barn- och ungdomsverksamhet, det s.k. Handslaget mellan staten, kommunerna och idrottsrörelsen.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift, med en redaktionell ändring. TV-avgiften höjs därmed med 60 kronor till 1 872 kronor för ett år.

Utskottet föreslår att riksdagen skall godkänna medelsberäkningen för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB (inklusive Dövas TV), Sveriges Radio AB (inklusive Radio Sweden) och Sveriges Utbildningsradio AB för år 2004. Sammanlagt tilldelas de tre företagen drygt 5,9 miljarder kronor.

Vidare föreslår utskottet att riksdagen skall godkänna regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel, sammanlagt 558 miljoner kronor, från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB.

Utskottet tillstyrker också att riksdagen skall godkänna medelstildelningen för år 2004 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV.

I betänkandet finns 33 *reservationer* och 7 *särskilda yttranden*.

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Innehållsförteckning.....	4
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	9
Utskottets överväganden	17
1 Inledning.....	17
1.1 Behandlade ärenden.....	17
1.2 Inhämtande av information m.m.	17
1.3 Betänkandets disposition	17
2 Kulturpolitik	18
2.1 Målen för kulturpolitiken.....	18
2.2 Anslagen till allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)	22
2.2.1 Statens kulturråd (28:1)	23
2.2.2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (28:2)	24
2.2.3 Nationella uppdrag (28:3).....	25
2.2.4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (28:4).....	28
2.3 Anslagen till teater, dans och musik (28:5–28:7).....	30
2.3.1 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus (28:5)	30
2.3.2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (28:6).....	32
2.3.3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (28:7)	36
2.4 Anslagen till bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)	38
2.4.1 Bidrag till biblioteksverksamhet (28:8)	39
2.4.2 Litteraturstöd (28:9).....	40
2.4.3 Stöd till kulturtidskrifter (28:10).....	45
2.4.4 Talboks- och punktskriftsbiblioteket (28:11).....	46
2.4.5 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (28:12)	46
2.4.6 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (28:13)	47
2.5 Anslagen till bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)	48
2.5.1 Statens konstråd (28:14)	48
2.5.2 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (28:15)	50
2.5.3 Nämnden för hemslöjdsfrågor (28:16).....	51
2.5.4 Främjande av hemslöjden (28:17)	51
2.5.5 Bidrag till bild- och formområdet (28:18)	52

2.6 Anslagen till ersättningar och bidrag till konstnärer	
(28:19–28:20).....	53
2.6.1 Konstnärnsnämnden (28:19).....	53
2.6.2 Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:20).....	53
2.7 Anslagen till arkiv (28:21–28:24).....	58
2.7.1 Riksarkivet och landsarkiven (28:21).....	58
2.7.2 Bidrag till regional arkivverksamhet (28:22).....	59
2.7.3 Språk- och folkminnesinstitutet (28:23).....	60
2.7.4 Svenskt biografiskt lexikon (28:24).....	60
2.8 Anslagen till kulturmiljö (28:25–28:27).....	61
2.8.1 Riksantikvarieämbetet (28:25).....	61
2.8.2 Bidrag till kulturmiljövård (28:26).....	62
2.8.3 Kyrkoantikvarisk ersättning (28:27).....	64
2.9 Anslagen till museer och utställningar (28:28–28:35).....	65
2.9.1 Centrala museer: Myndigheter (28:28).....	66
2.9.2 Centrala museer: Stiftelser (28:29).....	68
2.9.3 Bidrag till regionala museer (28:30).....	70
2.9.4 Bidrag till vissa museer (28:31).....	71
2.9.5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler (28:32).....	73
2.9.6 Riksutställningar (28:33).....	73
2.9.7 Forum för levande historia (28:34).....	74
2.9.8 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (28:35).....	78
2.10 Anslaget till film (28:36).....	78
2.10.1 Filmstöd (28:36).....	79
2.11 Anslaget till forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37).....	83
2.11.1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37).....	84
2.12 Anslagen till trossamfund (28:38–28:39).....	84
2.12.1 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (28:38).....	84
2.12.2 Stöd till trossamfund (28:39).....	85
2.13 Övrigt inom kulturpolitiken.....	86
2.13.1 Möte mellan kulturer.....	86
3 Mediepolitik (politikområde 27).....	87
3.1 Anslagen inom mediepolitiken (27:1–27:4).....	87
3.1.1 Statens biografbyrå (27:1).....	88
3.1.2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (27:2).....	89
3.1.3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete (27:3).....	90
3.1.4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (27:4).....	90
3.2 Radio- och TV-frågor.....	90

3.2.1 Medelsberäkning för år 2004	92
3.2.2 Distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution	93
3.2.3 TV-avgiften och rundradiokontot	94
3.2.4 Kredit hos Riksgäldskontoret.....	94
4 Ungdomspolitik (politikområde 29)	95
4.1 Anslagen inom ungdomspolitiken (29:1–29:2).....	95
4.1.1 Ungdomsstyrelsen (29:1).....	95
4.1.2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (29:2).....	96
4.2 Övrigt inom ungdomspolitiken	97
4.2.1 KUL-miljoner	98
5 Folkrörelsepolitik (politikområde 30).....	98
5.1 Anslagen till folkrörelsepolitiken (30:1–30:4).....	98
5.1.1 Stöd till idrotten (30:1)	99
5.1.2 Bidrag till allmänna samlingslokaler (30:2).....	101
5.1.3 Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet (30:3)	103
5.1.4 Stöd till friluftorganisationer (30:4)	103
6 Utbildningspolitik under utgiftsområde 17 (politikområde 25)	104
6.1 Anslagen inom folkbildningspolitiken (25:1–25:3).....	104
6.1.1 Mål, resultat och regeringens bedömning	104
6.1.2 Bidrag till folkbildningen (25:1).....	105
6.1.3 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (25:2)	106
6.1.4 Bidrag till kontakttolkutbildning (25:3).....	107
7 Forskning under utgiftsområde 17 (politikområde 26)	108
7.1 Anslaget till Statens ljud- och bildarkiv (26:1).....	108
8 Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17 (politikområde 2).....	108
8.1 Anslaget till Lotteriinspektionen (2:1).....	108
<i>Reservationer</i>	111
1. Ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen (punkt 1), (m).....	111
2. Ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen (punkt 1), (fp).....	112
3. Styrningen av de kulturpolitiska medlen till Region Skåne (punkt 7), (fp, c).....	113
4. Orkesterfrågor (punkt 10), (m, fp, kd, c)	114
5. Mångfalden i den statligt stödda litteraturen (punkt 13), (v)	115
6. Statens konstråds rutiner för förvärv av konst, m.m. (punkt 16), (fp, kd, c)	116
7. Pensionsvillkoren för konstnärerna (punkt 18), (m, fp, kd, c)	117
8. Begäran om en proposition grundad på Arkivutredningens betänkande (punkt 19), (kd).....	117

9. Den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009 (punkt 21), (kd).....	118
10. Den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009 (punkt 21), (c)	119
11. Finansieringsmodell för vård och underhåll av kyrkliga kulturvärden (punkt 22), (fp).....	119
12. En plan för vård av museisamlingar (punkt 23), (fp, kd, c).....	120
13. Avveckling av myndigheten Forum för levande historia (punkt 24), (v)	120
14. Utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. (punkt 25), (m)	121
15. Utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. (punkt 25), (fp).....	122
16. Parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal (punkt 27), (m, fp, kd, c)	123
17. Medelstilldelningen till regionala resurscentrum för film och video i kommande filmavtal (punkt 28), (kd).....	124
18. Mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet (punkt 29), (kd)	124
19. Mindre detaljreglering av kommande filmavtal (punkt 30), (m, kd).....	125
20. Videobranschens deltagande i kommande filmavtal (punkt 31), (v, c)	125
21. Publikrelaterat efterhandsstöd i kommande filmavtal (punkt 32), (v, c).....	126
22. Särskilda stödkategorier i kommande filmavtal (punkt 33), (v, c)	126
23. Utbyggnad av e-bio (punkt 34), (v, c)	127
24. Offentlighetsprincipens tillämpning på Svenska Filminstitutet (punkt 35), (fp, kd)	128
25. Stödet till sjukhuskyrkan (punkt 37), (m, fp, kd, c).....	128
26. Förhandsgranskning av vuxenfilm (punkt 39), (m, fp).....	129
27. Ändring i lagen om TV-avgift (punkt 40), (m, fp)	129
28. Utredning om lokaliseringen av ett riksidrottsmuseum (punkt 47), (m, fp, c)	130
29. Samarbete mellan ett riksidrottsmuseum och regionala och lokala idrottsmuseer (punkt 48), (v)	130
30. Bidrag till organisationer som bedriver friluftsverksamhet (punkt 51), (kd)	131
31. Översyn av fördelningsprinciperna för bidragen till studieförbunden (punkt 52), (fp)	132
32. Vinstdelningssystem (punkt 55), (kd)	132
33. Vinstandelstak (punkt 56), (kd).....	133

<i>Särskilda yttranden</i>	134
1. Utvärderingen av litteraturstödet (punkt 12), (v).....	134
2. Pensionsvillkoren för konstnärerna (punkt 18), (v).....	134
3. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57), (m).....	134
4. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57), (fp).....	138
5. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57), (kd).....	142
6. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57), (c).....	146
7. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57), (v).....	149
<i>Bilagor</i>	
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	150
Propositionen.....	150
Motioner från allmänna motionstiden 2002.....	153
Motioner från allmänna motionstiden 2003.....	154
<i>Bilaga 2</i>	
Propositionens lagförslag.....	170
Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.....	170
<i>Bilaga 3</i>	
Regeringens och partiernas förslag till anslag för år 2004 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	171
<i>Bilaga 4</i>	
Utskottets förslag till medelsanvisning på anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.....	175
<i>Bilaga 5</i>	
Förteckning över avstyrkta motionsyrkanden i Utskottets förslag till riksdagsbeslut, punkt 57.....	177

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

Finansutskottet har i sitt betänkande 2003/04:FiU1 den 10 november 2003 godtagit den av regeringen föreslagna ramen för utgiftsområde 17 om 8 663 960 000 kronor. Riksdagen beslöt om utgiftsramar den 19 november.

Med hänvisning till de motiveringar som framförs under Utskottets överväganden föreslår utskottet att riksdagen fattar följande beslut.

Målen för kulturpolitiken

1. Ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr209 yrkande 1 och 2003/04:Kr327 yrkandena 1 och 2.

Reservation 1 (m)

Reservation 2 (fp)

Allmän kulturverksamhet

2. Beslutsordning för och utvärdering av nationella uppdrag

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad utskottet anfört om beslutsordningen för nationella uppdrag samt om utvärdering av sådana uppdrag. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr290.

3. Ett nationellt uppdrag till folkbiblioteken

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr366.

4. Ett nationellt uppdrag till Textilmuseet i Borås

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr214, 2003/04:Kr249 och 2003/04:Kr257.

5. Ett nationellt uppdrag till Sätters film- och biografmuseum

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr248.

6. Regioners inflytande över medelsfördelningen mellan kulturinstitutioner

Riksdagen avslår motion 2002/03:Kr236 yrkande 16.

7. Styrningen av de kulturpolitiska medlen till Region Skåne

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr253 yrkande 2.

Reservation 3 (fp, c)

8. Finansieringen av Malmö Opera och Musikteater m.m.

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr201.

9. Ökat stöd till de skånska kulturinstitutionerna

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr291.

Teater, dans och musik

10. Orkesterfrågor

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr295, 2002/03:Kr342, 2002/03:Kr370 yrkande 5, 2003/04:Kr333, 2003/04:Kr334 och 2003/04:Kr390 yrkande 5.

Reservation 4 (m, fp, kd, c)

11. Försöksverksamheten med alternativa former av fonogramstöd

Riksdagen godkänner regeringens förslag om att de ändrade riktlinjerna för statens stöd till produktion och utgivning av fonogram skall fortsätta att gälla, dock längst till utgången av 2004. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 2.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter

12. Utvärderingen av litteraturstödet

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr275 och 2003/04:Kr293.

13. Mångfalden i den statligt stödda litteraturen

Riksdagen avslår motion 2002/03:Kr272.

Reservation 5 (v)

14. Finansieringen av Svenska Akademiens ordbok

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr210.

15. Bemyndigande för regeringen att beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kronor under 2005. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 3.

Bild och form samt konsthantverk

16. Statens konstråds rutiner för förvärv av konst, m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr372 yrkande 26, 2003/04:Kr326 yrkande 26 och 2003/04:Kr327 yrkandena 18 och 19.

Reservation 6 (fp, kd, c)

17. Bemyndigande för regeringen att beställa konstverk

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kronor under 2005–2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 4.

Ersättningar och bidrag till konstnärer

18. Pensionsvillkoren för konstnärerna

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr373 yrkande 21, 2003/04:Kr254 yrkande 10, 2003/04:Kr347 yrkande 9 och 2003/04:Kr390 yrkande 15.

Reservation 7 (m, fp, kd, c)

Arkivverksamhet

19. Begäran om en proposition grundad på Arkivutredningens betänkande

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr387 yrkande 6.

Reservation 8 (kd)

Kulturmiljö

20. Bemyndigande för regeringen att besluta om bidrag till kulturmiljövård

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2005–2007. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 5.

21. Den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr206, 2003/04:Kr269 och 2003/04:Kr387 yrkande 4.

Reservation 9 (kd)

Reservation 10 (c)

22. Finansieringsmodell för vård och underhåll av kyrkliga kulturvärden

Riksdagen avslår motion 2003/04:K363 yrkande 5.

Reservation 11 (fp)

Museer och utställningar

23. En plan för vård av museisamlingar

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr327 yrkande 10.

Reservation 12 (fp, kd, c)

24. Avveckling av myndigheten Forum för levande historia

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr255.

Reservation 13 (v)

25. Utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m.

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr212, 2003/04:Kr213, 2003/04:Kr240 yrkande 1, 2003/04:Kr281 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Kr348, 2003/04:Kr375, 2003/04:Kr388 yrkande 1 och 2003/04:Sk284 yrkande 2.

Reservation 14 (m)

Reservation 15 (fp)

26. Instiftande av en Raoul Wallenberg-dag

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr305.

Film

27. Parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr390 yrkande 11.

Reservation 16 (m, fp, kd, c)

28. Medelstillelningen till regionala resurscentrum för film och video i kommande filmavtal

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 12 och 2003/04:Kr390 yrkande 10.

Reservation 17 (kd)

29. Mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 13 i denna del och 2003/04:Kr390 yrkande 12 i denna del.

Reservation 18 (kd)

30. Mindre detaljreglering av kommande filmavtal

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 13 i denna del, 2003/04:Kr209 yrkande 13 och 2003/04:Kr390 yrkande 12 i denna del.

Reservation 19 (m, kd)

31. Videobranschens deltagande i kommande filmavtal

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr270 yrkande 4.

Reservation 20 (v, c)

32. Publikrelaterat efterhandsstöd i kommande filmavtal

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr270 yrkande 3.

Reservation 21 (v, c)

33. Särskilda stödkategorier i kommande filmavtal

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr270 yrkandena 1 och 2.

Reservation 22 (v, c)

34. Utbyggnad av e-bio

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr271.

Reservation 23 (v, c)

35. Offentlighetsprincipens tillämpning på Svenska Filminstitutet

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 14 och 2003/04:Kr390 yrkande 13.

Reservation 24 (fp, kd)

*Trossamfund***36. Kostnad för hantering av avgiftshjälp till trossamfund**

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr307.

37. Stödet till sjukhuskyrkan

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr256, 2002/03:Kr322, 2002/03:Kr360, 2002/03:Kr366 yrkande 8, 2003/04:Kr222, 2003/04:Kr250, 2003/04:Kr251, 2003/04:Kr309 och 2003/04:Kr329 yrkande 15.

Reservation 25 (m, fp, kd, c)

38. Stöd till Islamic center

Riksdagen avslår motionerna 2002/03:Kr361 och 2003/04:Kr376.

*Mediefrågor***39. Förhandsgranskning av vuxenfilm**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr209 yrkande 14 och 2003/04:Kr359 yrkande 9.

Reservation 26 (m, fp)

*Radio- och TV-frågor***40. Ändring i lagen om TV-avgift**

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift med den ändringen att ordet ”jämt” skall ändras till ”jämnt”. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 1 och avslår motion 2003/04:Kr362 yrkande 9.

Reservation 27 (m, fp)

41. Medelsberäkning för 2004 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB (inkl. Dövas TV), Sveriges Radio AB (inkl. Radio Sweden) och Sveriges Utbildningsradio AB

Riksdagen godkänner regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 6.

42. Medelstillelse för 2004 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV

Riksdagen godkänner regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 7.

43. Bemyndigande för regeringen att besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2004 besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 059 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 8.

44. Överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB

Riksdagen godkänner regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 9.

45. Bemyndigande för regeringen att tillhandahålla en kredit hos Riksgäldskontoret i syfte att täcka eventuella tillfälliga likviditetsbehov på rundradiokontot

Riksdagen bemyndigar regeringen att för 2004 på marknadsmässiga villkor tillhandahålla en kredit hos Riksgäldskontoret i syfte att täcka eventuella tillfälliga likviditetsbehov på rundradiokontot intill ett belopp av 100 000 000 kronor. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 10.

*Folkrörelsepolitik***46. Svenska Spels stöd till idrotten**

Riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2004 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 000 000 kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 200 000 000 kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 11.

47. Utredning om lokaliseringen av ett riksidrottsmuseum

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr282 yrkande 18.

Reservation 28 (m, fp, c)

48. Samarbete mellan ett riksidrottsmuseum och regionala och lokala idrottsmuseer

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr302.

Reservation 29 (v)

49. Prioritering av barn och unga i miljonprogramsområden vid kommande satsningar på idrott m.m.

Riksdagen avslår motion 2003/04:So268 yrkande 2.

50. Fortsatt statligt stöd till allmänna samlingslokaler

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr264.

51. Bidrag till organisationer som bedriver friluftsverksamhet

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr385 yrkande 15.

Reservation 30 (kd)

*Utbildningspolitik***52. Översyn av fördelningsprinciperna för bidragen till studieförbunden**

Riksdagen avslår motionerna 2003/04:Kr320 och 2003/04:Kr321.

Reservation 31 (fp)

53. Bemyndigande för regeringen att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor

Riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för det obetecknade anslaget 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen besluta om stöd för funktionshindrade vid folkhögskolor som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 11 000 000 kronor efter 2004. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 12.

54. Behovet av utbildade tolkar

Riksdagen avslår motion 2003/04:Ub473.

Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17

55. Vinstdelningssystem

Riksdagen avslår motion 2003/04:Kr385 yrkande 9.

Reservation 32 (kd)

56. Vinstandelstak

Riksdagen avslår motion 2003/04:So501 yrkande 2.

Reservation 33 (kd)

Medelsanvisning

57. Medelsanvisningen för år 2004

Riksdagen anvisar anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trosamfund och fritid enligt utskottets förslag i *bilaga 4*. Därmed bifaller riksdagen proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 13 och avslår de i *bilaga 5* upptagna motionsyrkandena.

Stockholm den 20 november 2003

På kulturutskottets vägnar

Lennart Kollmats

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Lennart Kollmats (fp)*, Lars Wegendal (s), Eva Arvidsson (s), Paavo Vallius (s), Gunilla Tjernberg (kd)*, Peter Pedersen (v), Nikos Papadopoulos (s), Lena Adelsohn Liljeroth (m)*, Tommy Ternemar (s), Cecilia Wikström (fp)*, Birgitta Sellén (c)*, Göran Persson i Simrishamn (s), Anna Lindgren (m)*, Gunilla Carlsson i Hisings Backa (s), Rossana Dinamarca (v), Matilda Ernkran (s) och Hans Backman (fp)*.

*Ledamoten har avstått från att delta i beslutet under förslagspunkt 57.

Utskottets överväganden

1 Inledning

1.1 Behandlade ärenden

Kulturutskottet behandlar i detta betänkande regeringens förslag i budgetpropositionen för år 2004 under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid när det gäller medelsanvisningen under anslagen inom politikområdena 2 och 25–30, vissa bemyndiganden m.m. för regeringen samt förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.

Kulturutskottet behandlar vidare i detta betänkande regeringens förslag i budgetpropositionen för år 2004 (utgiftsområde 17) om medelsberäkningen för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB (SVT), Sveriges Radio AB (SR) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR) samt medelstilldelningen för år 2004 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV. Utskottet behandlar också regeringens förslag beträffande distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution.

I anslutning till regeringens förslag i budgetpropositionen behandlar utskottet motioner väckta under allmänna motionstiden hösten 2002 och hösten 2003.

1.2 Inhämtande av information m.m.

Under ärendets beredning har på kulturutskottets begäran information om budgetpropositionen och om aktuella kulturfrågor inom Europeiska unionen lämnats av kulturminister Marita Ulvskog.

Företrädare för följande organisationer m.m. har uppvaktat utskottet:

SR, SVT och UR samt Teaterförbundet, Teatercentrum och Danscentrum.

Ett antal skrivelser med anledning av budgetpropositionen har inkommit och anmälts i utskottet.

1.3 Betänkandets disposition

Utskottet följer i detta betänkande i huvudsak den ordning som används i budgetpropositionens utgiftsområde 17 (volym 9).

I betänkandets avsnitt 2–8 behandlas de politikområden i vilka statsbudgeten under utgiftsområde 17 är indelad, nämligen

Kulturpolitik (politikområde 28)

Mediepolitik (politikområde 27)

Ungdomspolitik (politikområde 29)

Folkrörelsepolitik (politikområde 30)

Utbildningspolitik under utgiftsområde 17 (politikområde 25)
 Forskningspolitik under utgiftsområde 17 (politikområde 26)
 Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17 (politikområde 2).

Under politikområde 28 Kulturpolitik har de 39 anslagen inordnats inom mindre ämnesområden genom underrubriker för att det skall bli lättare att få en överblick.

Förslag i motioner om nya anslag har inordnats under egna rubriker inom respektive politikområde.

2 Kulturpolitik

2.1 Målen för kulturpolitiken

Utskottets förslag i korthet

Utskottet bör avslå motionsförslag om ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen, *jämför reservationerna 1 (m) och 2 (fp)*.

Bakgrund

Riksdagen fastställde hösten 1996 – efter vissa kompletteringar av regeringens förslag – sju nationella kulturpolitiska mål (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1 s. 39–42, rskr. 1996/97:129). Dessa mål ersatte 1974 års kulturpolitiska mål.

Målen för kulturpolitiken skall vara

- att värna yttrandefriheten och skapa reella förutsättningar för att använda den,
- att verka för att alla får möjlighet till delaktighet i kulturlivet och till kulturupplevelser samt till eget skapande,
- att främja kulturell mångfald, konstnärlig förnyelse och kvalitet och därigenom motverka kommersialismens negativa verkningar,
- att ge kulturen förutsättningar att vara en dynamisk, utmanande och obunden kraft i samhället,
- att bevara och bruka kulturarvet,
- att främja bildningssträvandena samt
- att främja internationellt kulturutbyte och möten mellan olika kulturer inom landet.

Vid samma tillfälle beslöt riksdagen även om övergripande mål på anslagsnivå för myndigheter och institutioner och om övergripande mål för vissa statsbidrag.

Mål för vissa områden har också beslutats. Sådana finns t.ex. intagna i arkivlagen (1990:782) och i lagen (1999:932) om stöd till trossamfund. Sektorsövergripande mål har godkänts för statens arbete med arkitektur, formgivning

och design (prop. 1997/98:117, bet. 1997/98:KrU14, rskr. 1997/98:225). Vidare har mål för arbetet för kulturmiljön godkänts av riksdagen (prop. 1998/99:114, bet. 1999/2000:KrU7, rskr. 1999/2000:196).

Våren 2002 avgav regeringen till riksdagen en första särskild resultatskrivelse avseende det kulturpolitiska jämlikhetsmålet om delaktighet och eget skapande (skr. 2001/02:176). Kulturutskottet behandlade skrivelsen jämte motioner hösten 2002 (bet. 2002/03:KrU1, rskr. 2002/03:57).

Motionerna

I två motioner ifrågasätts *grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen*.

I motion 2003/04:Kr209 (m) yrkande 1 anförs bl.a. att en ny tid kräver en ny kulturpolitik. Sedan riksdagen år 1996 senast fattade ett principbeslut om inriktningen av kulturpolitiken, dvs. för sju år sedan, har mycket hänt inom kulturen. Internet är snart var mans dagliga redskap och kulturen har blivit alltmer gränslös. Gästspel av teatergrupper från andra världsdelar, konstutställningar med konstnärer från hela världen och författare från andra språkområden är tillgängliga för alltfler.

I motionen föreslås en strategi för en mer dynamisk kulturpolitik, en strategi som tar hänsyn till att kulturlandskapet – i Sverige och i världen – förändras i en allt snabbare takt. Staten måste – anförs det – renodla sitt kulturansvar och göra mindre. Men det, som staten skall göra, skall göras mycket bättre än vad fallet är i dag och inriktas på sådant som ingen annan kan göra. Funktionshinderades självklara rätt till tillgång på ett rikt och varierat kulturliv betonas också.

Motionärerna anser att levande kultur förmår existera utan garantier från samhället, men kulturen behöver också det allmännas stöd. Som exempel härpå nämns bibliotek, opera, teater, dans och musikskola. Vidare anser motionärerna att staten har ett extra ansvar på kulturarvsområdet. Utbudet bör spridas till så många som möjligt, bl.a. genom teknikens hjälp. Ett kultursamhälle bör hålla sig med bibliotek, arkiv och andra dokumentsamlingar och föremålssamlingar, t.ex. museer. Förvaltandet av kulturarvet bör betalas gemensamt, menar motionärerna, medan bruket av kulturutbudet måste vara vars och ens beslut och ekonomiska prioritering.

Slutligen skall enligt motionen staten koncentrera sina kulturpolitiska insatser till i princip tre områden:

- Främja barn- och ungdomskultur.
- Värna vårt gemensamma kulturarv.
- Ge landets kulturskapare ordentliga förutsättningar för sitt konstnärsarbete.

Enligt motionärerna bakom motion 2003/04:Kr327 (fp) har flera av de kulturpolitiska mål som riksdagen beslutade om år 1996 snarare karaktären av medel för kulturpolitiken än mål. Vidare anförs att målen endast i liten utsträckning medger någon kvalificerad uppföljning av politikens resultat. Det måste kunna gå att avgöra om kulturpolitiken uppnått sitt syfte eller inte,

anser motionärerna. Målen bör därför förändras för att uppnå större klarhet och kompletteras med mätbara delmål för de enskilda kulturpolitiska insatserna.

Frihet, mångfald och kvalitet bör enligt motionen vara grundprinciperna i och de tre målen för en ny kulturpolitik. En framåtsyftande kulturpolitik som skapar goda förutsättningar för ett fritt, utmanande och ständigt förnyande kulturliv, tillgängligt för alla, är nödvändig för ett gott samhälle. För att fortsätta forma demokratin krävs ett levande offentligt samtal. Kultur i form av konst, litteratur och teater är ofta det som ger stoff, kunskap och inspiration till detta samtal.

Att kulturlivet är fritt från ingripanden och begränsningar är en förutsättning för att uppnå det livaktiga offentliga samtalet. Få områden lämpar sig så illa för lagstiftning och anvisningar som kulturen.

Frihet skall också kunna betyda bl.a. en konkret frihet att vända sig till flera och olika finansieringskällor för att ge rum för en mångfald av olikartade produktioner och av olikartade distributionsmodeller. Kvalitet beror av mångfald och ett fritt samspel. Kvalitet kan bedömas dels utifrån skickligheten hos konstnären, dels utifrån hur nyskapande konsten är. Det går dock inte att sätta upp generella regler för vad som är kvalitet (yrkande 1).

Yrkande 2 i motion 2003/04:Kr327 (fp) syftar till att inte bara ett jämställdhets- och minoritetsperspektiv utan även andra perspektiv skall anläggas på de kulturpolitiska målen. Genom att uppvisa mångfald och bredd i perspektiven skulle kulturen kunna bidra till att överbrygga klyftor och betona det allmänmänniska och enande snarare än det åtskiljande och särande.

Utskottets ställningstagande

I två motioner behandlas *grunden för kulturpolitiken och de kulturpolitiska målen*.

Utskottet har vid en rad tillfällen, senast vid föregående riksmöte, avstyrkt motionsförslag liknande det som framförs i motion 2003/04:Kr209 (m) som syftar till att en ny kulturpolitik skall införas (se senast bet. 2002/03:KrU1 s. 26–27). Utskottet som då hänvisade till den diskussion om statens ansvar som fördes i Kulturutredningens slutbetänkande (SOU 1995:84 s. 93–129) anförde bl.a. följande.

Utredningen markerade bl.a. att det är viktigt att många tar ett direkt och personligt ansvar för kulturen och att det offentliga inte bör ta ansvar för det som idéburna rörelser eller andra kan göra lika bra eller bättre. Utredningen anförde även att andra kulturella intressen kan tillgodoses genom en väl fungerande marknad. Utredningen uttryckte det offentligas ansvar genom förslagen till kulturpolitiska mål och diskuterade rollfördelningen med tyngdpunkt på frågan om motiven för offentliga åtaganden och frågan om hur ändamålsenligt och nödvändigt det statliga kulturstödet är. Utskottet har senast vid 2001/02 års riksmöte uttryckt att det i varje fall inte vid denna tidpunkt skulle vara en meningsfull resursinsats att söka åstadkomma en sådan precisering av statens ansvar på kulturområdet som motionärerna efterlyser. Utskottet har i sammanhanget framhållit att det inte heller skulle vara möjligt att få en mera långtgående uppslutning

kring ett sådant preciseringsförslag. Utskottet anser att prövning av statens ansvar får – för olika kultursektorer – göras med utgångspunkt i fastställda nationella kulturpolitiska mål.

Utskottet vill framhålla att samhällets och kulturens förutsättningar, liksom människors möjligheter att vara delaktiga och aktivt medverkande i kulturens yttringar, snabbt förändras bl.a. mot bakgrund av den snabba tekniska utvecklingen inom medie- och IT-områdena och att detta synsätt kommer till uttryck inte endast i den nu aktuella motionen utan på olika sätt och utifrån skilda politiska bedömningar även i den kulturpolitik som förordas av övriga partier i riksdagen.

Utskottet intar alltså samma ståndpunkt i denna fråga.

Utskottet har även tidigare vid flera tillfällen tagit ställning till förslag som syftar till en förändring av de kulturpolitiska målen, vilket nu förs fram i motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 1 och 2. Utskottet anser alltså – liksom vid dessa tidigare tillfällen – att det är angeläget att 1996 års nationella kulturpolitiska mål får gälla under en längre tid. Därmed bör de på samma sätt som 1974 års mål få genomslagskraft inte endast inom det kulturpolitiska området utan även inom andra sektorer både inom och utanför det statliga området. Det är enligt utskottets åsikt dessutom först efter en längre period som effekterna av målen kan iakttas.

De sju nationella kulturpolitiska målen som antogs år 1996 kompletterades med att regeringen angav den inriktning av den framtida kulturpolitiken inom olika delområden som regeringen avsåg att arbeta efter. Under de följande sex åren har regeringen med utgångspunkt i de sju nationella målen och utifrån angivna inriktningar lagt fram förslag för riksdagen inom flertalet delområden, t.ex. inom litteraturen, kulturmiljövården, konstnärspolitiken, filmen samt arkitekturen, formen och designen. Några delområden återstår, t.ex. arkivområdet.

Då det gäller den del av yrkande 1 i motionen som avser mätbara delmål vill utskottet anföra följande.

Nu liksom vid tidigare tillfällen då denna fråga har behandlats av kulturutskottet vill utskottet understryka att det kan vara svårt att redovisa resultat i relation till sådana mera övergripande mål som inte är direkt kvantifierbara. Inom vissa områden är det lätt att kvantifiera mål och resultat, medan det inom andra områden i större utsträckning också måste röra sig om en kvalitetsbedömning som inte så lätt låter sig uttryckas i siffror. Kulturområdet kan i flera avseenden sägas tillhöra den senare kategorin. Detta faktum gör att det krävs möda och uppfinningsrikedom, både inom institutioner, myndigheter och departement, när det gäller att utveckla metoder för att spegla utvecklingen inom olika områden och för att få fram material som kan utgöra grund för bedömningar, uppföljning och utvärdering. (Jfr bet. 2002/03:KrU1 s. 38.)

Det kan tilläggas att även regeringen i sin första resultatredovisning till riksdagen med uppföljning av det s.k. jämlikhets- och delaktighetsmålet betonade att det kan vara svårt att beskriva och bedöma resultatet av de kulturpolitiska insatserna, men att just detta mål ändå lämpar sig relativt väl för statistiska analyser (skr. 2001/02:176).

Regeringens redovisning i resultatskrivelsen sträckte sig över en 20-årsperiod och kunde således spegla utvecklingen både före och efter det att de nya kulturpolitiska målen antagits. Det återstår således att göra motsvarande redovisningar för de övriga sex målen. Detta torde kräva att målen får gälla för en relativt lång period. De tidigare målen gällde under drygt 20 år. Det är dock inte givet att redovisningar måste göras på samma sätt för vart och ett av målen. De skulle lika gärna kunna bedömas och effekterna av den förda politiken få en god genomlysning om utvärderingar och redovisningar görs samtidigt för flera av de kulturpolitiska målen och inom mera begränsade delar av kulturområdet.

Utskottet anser att övergripande mål för ett helt politikområde kräver konkretisering på en lägre nivå för att underlätta utvärdering och uppföljning. Detta torde i synnerhet gälla om de nuvarande sju kulturpolitiska målen skulle bytas mot endast tre övergripande mål, vilket föreslås i motion 2003/04:Kr327 (fp). I dag konkretiseras de sju övergripande målen främst i verksamhetsmål och andra mål i regeringens regleringsbrev för anslagen på statsbudgeten samt i myndighetsinstruktioner m.m. Myndigheterna återrapporterar resultaten av sin verksamhet med utgångspunkt i dessa verksamhetsmål. Utskottet ser det som värdefullt om regeringen anger mot vilka övergripande mål och verksamhetsmål som resultatbedömningarna i budgetpropositionen görs. I anslutning härtill skulle regeringen även, tydligare än vad som sker i dag, kunna koppla resultatbedömningarna till förslagen om anslagstilldelning.

Utskottet anser mot bakgrund av vad som anförts att det inte är påkallat att riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag om mätbara delmål under de övergripande kulturpolitiska målen som föreslås i motion 2003/04:Kr327 (fp).

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet nu aktuella motioner om *grunden för kulturpolitiken och gällande kulturpolitiska mål*, nämligen motionerna 2003/04:Kr209 (m) yrkande 1 och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 1 och 2.

2.2 Anslagen till allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

28:1 Statens kulturråd,

28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete,

28:3 Nationella uppdrag och

28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel.

Riksdagen bör med anledning av motion 2003/04:Kr290 som sin mening ge regeringen till känna vad utskottet anfört om beslutsordningen för och utvärdering av nationella uppdrag.

Vidare bör riksdagen avslå motionsförslag om

- ett nationellt uppdrag till folkbiblioteken,
- ett nationellt uppdrag till Textilmuseet i Borås,
- ett nationellt uppdrag till Sätters film- och biografmuseum,
- regioners inflytande över medelsfördelningen mellan kulturinstitutioner,
- styrningen av de kulturpolitiska medlen till Region Skåne, *jämför reservation 3 (fp, c)*,
- finansieringen av Malmö Opera och Musikteater m.m. och
- ökat stöd till de skånska kulturinstitutionerna.

2.2.1 Statens kulturråd (28:1)

Inledning

Statens kulturråd skall som central förvaltningsmyndighet inom kulturområdet följa utvecklingen och ge ett samlat underlag för den statliga kulturpolitiken samt bistå regeringen med genomförandet av denna. I den uppgiften ligger en skyldighet att verka för samordning av och effektivitet i de statliga åtgärderna.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 45 500 000 kronor.

Motionerna

I motionerna 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 11, 16 och 25 i denna del föreslås en minskning av anslaget med sammanlagt 7,5 miljoner kronor, varav 2 miljoner kronor avser Kulturnät Sverige som föreslås finansieras utan statliga medel. I beräkningen inkluderas även en överflyttning av medel som Kulturrådet disponerar för administrativa kostnader under anslaget 28:9. I motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 1 föreslås en minskning av anslaget med 10 miljoner kronor. I motion 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del föreslås att anslaget skall minskas med 1 miljon kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid flera tidigare tillfällen behandlat frågan om Kulturrådets ställning, uppdrag och anslag, senast hösten 2002 i betänkande 2002/03:KrU1

(s. 44). Utskottet anser att det behövs en central myndighet på kulturområdet av nuvarande omfattning som vid sidan av bidragsfördelningsuppgiften även har ett omfattande ansvar för bl.a. uppföljning och utvärdering. Myndighetsanslaget bör således inte minskas i enlighet med motionsförslagen. Utskottet gör – liksom föregående år – den bedömningen att Kulturnät Sverige bör drivas med hjälp av offentliga medel.

Kulturrådet har möjlighet att enligt regleringsbrevet för anslaget 28:9 använda högst 500 000 kronor av detta anslag till administrationskostnader som uppstår i samband med stödet till inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek. Utskottet ser för närvarande inte någon anledning att flytta dessa medel.

Utskottet avstyrker med hänvisning till det anförda motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 11, 16 och 25 i denna del, 2003/04:Kr362 (m) yrkande 1, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del samt 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del. Riksdagen bör anvisa medel i enlighet med regeringens förslag.

2.2.2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (28:2)

Inledning

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till en rad skilda ändamål på kulturområdet. Medel beräknas bl.a. för bidrag till länskonstnärer, bidrag till organisationer med mångkulturell inriktning, bidrag för att främja funktionshindrades deltagande i kulturlivet samt bidrag till nationella minoriteters språk och kultur. Inom anslaget beräknas också medel för kulturinsatser i arbetslivet, bidrag till länsbildningsförbund m.fl. för kultur- och föreläsningverksamhet, bidrag till samisk kultur, bidrag till Svenska institutet, bidrag till centrala amatörorganisationer, centrumbildningar och lokalhållande organisationer för kulturverksamhet. Dessutom beräknas medel till Statens kulturråds disposition för tillfälliga insatser av utvecklingskaraktär eller insatser som på annat sätt är kulturpolitiskt angelägna.

Propositionen

Under anslaget har fördelats 1,5 miljoner kronor för försöksverksamhet med länsteater i Södermanland. Regeringen föreslår under anslaget 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner att verksamheten permanentas fr.o.m. år 2004. Medlen bör beräknas under nämnda anslag. Anslaget 28:2 minskas därför med 1,5 miljoner kronor. Under anslaget beräknas i likhet med tidigare år tillfälliga stöd till Strindbergsteatern och Drottningholms slottsteater på vardera 1 miljon kronor. För år 2003 anvisades engångsanvisningar på 2 miljoner kronor, varav 600 000 kronor finansierades inom anslaget. Anslaget minskas med resterande 1,4 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 154 546 000 kronor under anslaget för budgetåret 2004.

Motionen

I motion 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del föreslås att anslaget räknas upp med 1 miljon kronor för att göra det möjligt att förstärka bidraget till amatörkulturens centralorganisationer. Vidare bör anslaget minskas med 2 miljoner kronor avseende medel till regeringens disposition. Den sammanlagda effekten blir en minskning av anslaget med 1 miljon kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det är viktigt att vissa medel finns till regeringens disposition att använda för t.ex. oförutsedda medelsbehov som inte kan tillgodoses på annat sätt. Utskottet anser inte att dessa medel skall minskas på det sätt som föreslås i motion 2003/04:Kr391 (kd). Det finns därmed inte utrymme för den omfördelning inom anslaget till förmån för amatörkulturens centralorganisationer som föreslås i motionen. Utskottet avstyrker motion 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del.

Riksdagen bör anvisa medel i enlighet med regeringens förslag.

2.2.3 Nationella uppdrag (28:3)

Inledning

Nationella uppdrag ges till institutioner eller verksamheter som står för utveckling och förnyelse inom en konstrikning eller verksamhetsform. Syftet är att ta till vara kunnande och idéer från hela landet för att bidra till en utveckling och förnyelse inom olika delar av kulturområdet. Under anslaget beräknas medel för tidsbegränsade (treåriga) nationella uppdrag inom områdena barn- och ungdomsteater, regional filmverksamhet, ungdomskultur, musik, samtidskonst, museiverksamhet, formgivning och design, barnkulturforskning samt samtida dans. Riksdagen beslutar om ämnesområdena, medan regeringen utser innehavarna. Innehavarna av uppdragen disponerar årligen vardera 1 miljon kronor.

NUVARANDE INNEHAVARE AV DE NIO ÄMNESOMRÅDEN FÖR NATIONELLA UPPDRAG

Ämnesområde (beslutas av riksdagen)	Innehavare (utses av regeringen)	Treårs- period
Barn- och ungdomsteater	Dalateatern	2003–2005
Regional filmverksamhet	Film i Värmland	2003–2005
Ungdomskultur	Drömmarnas Hus i Malmö	2003–2005
Musik	Erik Ericsons Kammarkör	2003–2005
Samtidskonst	Baltic Art Center, Visby	2003–2005
Museiverksamhet	Jämtlands läns museum	2003–2005
Formgivning och design	Föreningen Svensk Form	2002–2004*
Barnkulturforskning	Regionteatern Blekinge-Kronoberg	2001–2003
Samtida dans	Dansnät Sverige	2003–2005

*Föreningen Svensk Form har haft uppdraget även under perioden 1999–2001.

Propositionen

Regeringen informerar om sin avsikt att utse en ny innehavare av det nationella uppdraget inom området barnkulturforskning då uppdraget för Regionteatern Blekinge-Kronoberg löper ut i år. Enligt propositionen avser regeringen att i högre grad inrikta uppdraget på pedagogikens roll för att öka barns och ungdomars tillgång till det professionella kulturlivet.

Regeringen föreslår att 9 miljoner kronor ska anslås för de nio nationella uppdragen för år 2004.

Motionerna

I motion 2003/04:Kr290 (v) framförs att det förhållandet att riksdagen beslutar om inriktningen medan regeringen beslutar om innehavare av de olika nationella uppdragen måste göras tydligt och tillämpas i praktiken. Motionärerna föreslår vidare att riksdagen skall ge regeringen i uppdrag att återkommande utvärdera och till riksdagen rapportera utfallet av de olika uppdragen.

I några motionsyrkanden framställs förslag på *nya inriktningar och innehavare* av nationella uppdrag och *ytterligare medel*. Förslagen har sammanställts i nedanstående tabell:

Motionsnr, parti och yrkanden 2003/04:	Ämnesområde (beslutas av riksdagen)	Innehavare (utses av regeringen)	Utgift, kr
Kr363 (c) i denna del, Kr 326 (c) yrk. 39 Kr 207 (c)	”regeringen bör ge dessa ett nationellt uppdrag inom respektive områden”*	Säters film- och biografmuseum ” ”	1 000 000
Kr363 (c) i denna del Kr 326 (c) yrk. 41	”regeringen bör ge dessa ett nationellt uppdrag inom respektive områden”* ”T.ex. konstpedagogiskt arbete med och för barn och ungdom, konstprojekt som belyser makt och kön och nordiskt nätverkssamarbete”*	Museum Anna Nordlander ”	1 000 000
Kr363 (c) i denna del Kr 284 (c) yrk. 8	”regeringen bör ge dessa ett nationellt uppdrag inom respektive områden”* Kunskapsbank om graffiti	Fryshuset ”	1 000 000

*Ämnesområde har endast angivits i motionstexter och ej i motionsyrkanden.

I ytterligare ett antal motionsyrkanden föreslås *nya inriktningar och/eller nya innehavare utan att medel till detta yrkas* för år 2004. Förslagen har sammanställts i nedanstående tabell:

Motionsnr och parti 2003/04:	Ämnesområde (beslutas av riksdagen)	Innehavare (utses av regeringen)
Kr366 (s)	Livslånga lärandet	Folkbiblioteken

Motionsnr och parti 2003/04:	Ämnesområde (beslutas av riksdagen)	Innehavare (utses av regeringen)
Kr257 (fp)	Museiverksamhet*	Textilmuseet i Borås
Kr214 (m)	Museiverksamhet*	Textilmuseet i Borås
Kr248 (kd)	Museiverksamhet	Sätters film- och biografmuseum
Kr249 (kd)	Förvaltning av det svenska textila arvet	Textilmuseet i Borås

*Ämnesområde har endast angivits i motionstexter och ej i motionsyrkanden.

Utskottets ställningstagande

Som nämnts inledningsvis har sedan de nationella uppdragen först inrättades år 1996, en *beslutsordning* tillämpats som innebär att riksdagen beslutar om ämnesområden medan regeringen beslutar om innehavarna för de nationella uppdragen. Utskottet instämmer i vad som sägs i motion 2003/04:Kr290 (v) att denna ordning skall vara tydlig och tillämpas i praktiken. Vid två tillfällen då nya uppdrag inrättats har riksdagen inte tagit ställning i en separat förslagspunkt utan endast indirekt godkänt inrättandet genom att fatta beslut om medelstildelningen till detta anslag. Så skedde vid inrättandet av ett nationellt uppdrag inom barnkulturforskning (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:KrU1) och vid inrättandet av uppdraget inom samtida dans (prop. 2002/03:1, bet. 2002/03:KrU1). Då regeringen vill införa nya ämnesområden för de nationella uppdragen bör enligt utskottets mening inrättandena tydliggöras genom att de alltid föreslås av regeringen och beslutas av riksdagen i separata förslagspunkter. Utskottet anser också, i likhet med motionärerna, att regeringen skall utvärdera uppdragen efter varje treårsperiod och rapportera utfallet till riksdagen. Utskottet anser således att riksdagen, med bifall till motion 2003/04:Kr290 (v), som sin mening bör ge regeringen till känna vad utskottet anfört om beslutsordningen för nationella uppdrag samt om utvärdering av sådana uppdrag.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till *medelsanvisning* för nio nationella uppdrag och är således inte berett att nu utöka antalet nationella uppdrag. Utskottet föreslår i enlighet härmed att riksdagen vid medelsanvisningen avslår motionerna 2003/04:Kr207 (c) samt 2003/04:Kr284 (c) yrkande 8, 2003/04:Kr326 (c) yrkandena 39 och 41 och 2003/04:Kr363 (c) i denna del och anvisar det belopp som regeringen begärt.

När det gäller *nya innehavare* av nationella uppdrag har utskottet tydligt tagit ställning ovan för den nuvarande beslutsordningen där det ankommer på regeringen att utse innehavarna av uppdragen. Utskottet är vidare inte berett att tillstyrka de nya ämnesområden för uppdrag som – utan att medel för detta beräknas – föreslås i några av de nu aktuella motionerna. Utskottet avstyrker således motionerna 2003/04:Kr214 (m), 2003/04:Kr248 (kd), 2003/04:Kr249 (kd), 2003/04:Kr257 (fp) och 2003/04:Kr366 (s).

2.2.4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (28:4)

Inledning

En försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning genomförs i Skåne län under tiden den 1 juli 1997–den 31 december 2006. Det regionala självstyrelseorganet i Skåne län har fr.o.m. den 1 juli 1998 från Statens kulturråd övertagit befogenheten att besluta om fördelningen av statsbidrag till regional kulturverksamhet. Regeringen beslutar om vilka institutioner som skall vara bidragsberättigade.

Propositionen

Under anslaget fördelar Region Skåne statligt verksamhetsstöd till kulturinstitutioner i Skåne. I samband med förstärkningen av anslagen 28:6 till regionala teater-, dans- och musikinstitutioner samt 28:30 till regionala museer år 2002 höjdes verksamhetsbidragen till Malmö Opera och Musikteater, Skånes Dansteater, Regionmuseet i Skåne, Kulturen i Lund och Malmö museer. Dessa medel har fördelats av Statens kulturråd, men föreslås i propositionen i fortsättningen beräknas under detta anslag, varför regeringen föreslår att totalt 2 358 000 kronor överförs från anslagen 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner och 28:30 Bidrag till regionala museer.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa 145 183 000 kronor under anslaget för budgetåret 2004.

Motionerna

I motion 2002/03:Kr236 (m) anförs att den samarbetsform som Västra Götalandsregionen har med Kulturrådet bör få en vidare spridning (yrkande 16). Kulturrådet har träffat en överenskommelse med Västra Götalandsregionen avseende kulturverksamheten under de närmaste åren. Enligt motionärerna bör sådana överenskommelser kunna utvecklas och inte bara omfatta kulturinstitutioner utan även t.ex. arrangörstöd och stöd till fria grupper. Med överenskommelserna kan behovet av att planera verksamheterna för mer än ett budgetår tillgodoses.

I motion 2003/04:Kr253 (c) yrkande 2 anförs att det inte är rimligt att regeringen beslutar om till vilka institutioner som Region Skåne kan fördela medlen under anslaget. Möjligheten till regionala prioriteringar går därmed förlo-rad enligt motionärerna.

I motion 2003/04:Kr201 (m) anförs att Malmö Opera och Musikteater i högsta grad är en nationell angelägenhet och att den som sådan måste ges en statlig, långsiktigt hållbar finansiering. Motionären anser även att riksdagen skall avvisa ett planerat ägarbyte av Malmö Opera och Musikteater, Malmö dramatiska teater och Skånes dansteater. Enligt motionen planeras ägarskapet föras över från Malmö stad till Region Skåne.

I motion 2003/04:Kr291 (fp) anförs att de medel som regeringen nu föreslår skall flyttas till detta anslag från anslagen 28:6 och 28:30 rätteligen borde pris- och löneomräknas på samma sätt som sker med bidrag till andra regionala kulturinstitutioner. Motionären menar vidare att den uppräknade av anslaget 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner som gjordes i budgetpropositionen för år 2003 (2002/03:1 utgiftsområde 17 s. 74) borde ha kommit även de skånska institutionerna till del.

Utskottets ställningstagande

Då det gäller frågan om att sprida användningen av den s.k. Västra Götalandsmodellen, vilken innebär att en överenskommelse om inflytandet över medelsfördelningen görs mellan en region och Kulturrådet, vill utskottet erinra om vad konstitutionsutskottet skriver i sitt betänkande (2001/02:KU7) med anledning av propositionen Regional samverkan och statlig länsförvaltning (2001/02:7). Konstitutionsutskottet anger att det delar regeringens uppfattning angående beslutanderätten över de statliga bidragen till kulturen. Den rätten tillkommer Statens kulturråd som också har som mål att främja kulturell mångfald och geografiskt jämlik fördelning av kulturutbudet genom en utveckling av samspelet mellan de statliga, regionala och kommunala insatserna. Kulturutskottet har samma uppfattning som konstitutionsutskottet i denna fråga och avstyrker motion 2002/03:Kr236 (m) yrkande 16 då yrkandet kan anses vara tillgodosett.

Det är också kulturutskottets mening – i likhet med vad som framgår i ovan nämnda proposition (s. 39) – att en regional kulturinstitution kan ha en särprägel som också gör den till en nationell resurs. Detta gör att verksamheten inte enbart kan bedömas utifrån ett regionalt perspektiv och att det därför är rimligt att regeringen beslutar om vilka regionala institutioner som skall vara bidragsberättigade. Som utskottet redogjorde för i betänkande 2000/01:KrU1 (s. 51–52) finns det möjlighet för Region Skåne att framföra synpunkter på förteckningen över stödberättigade institutioner i syfte att få förändringar till stånd. Utskottet avstyrker därmed motion 2003/04:Kr253 (c) yrkande 2.

Vad gäller motion 2003/04:Kr201 (m) anser utskottet att finansieringen av Malmö Opera och Musikteater bör lösas inom ramen för försöksverksamheten och således snarast är en fråga för Region Skåne. Utskottet anser inte heller att riksdagen bör ha synpunkter på ägarskapsförhållandena av kulturinstitutioner i Skåne län. Motion 2003/04:Kr201 (m) avstyrks därmed.

De medel som nu förs över till detta anslag från anslagen 28:6 och 28:30 har i budgetpropositionen för år 2004 inte pris- och löneomräknats på motsvarande sätt som skett med anslag till andra regionala kulturinstitutioner. Enligt uppgift från Kulturdepartementet är detta ett förbiseende som kommer att korrigeras i regleringsbrev för budgetåret 2004.

Vidare har regeringen i regleringsbrevet för år 2003 angivit att Kulturrådet fick fördela bidrag från anslag 28:6 till Region Skåne med anledning av den

förstärkning som genomfördes på det anslaget. Kulturrådet valde att inte utnyttja denna möjlighet. Utskottet anser att det bör ankomma på Kulturrådet att besluta om fördelningen av medlen under anslaget 28:6 för år 2003.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion 2003/04:Kr291 (fp).

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning för år 2004.

2.3 Anslagen till teater, dans och musik (28:5–28:7)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonsserter och Dansens Hus,

28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner och

28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål,

Riksdagen bör godkänna regeringens förslag om att de ändrade riktlinjerna för statens stöd till produktion och utgivning av fonogram skall fortsätta att gälla, dock längst till utgången av år 2004.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om orkesterfrågor, *jämför reservation 4 (m, fp, kd, c)*.

2.3.1 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonsserter och Dansens Hus (28:5)

Inledning

Från anslaget lämnas bidrag till fem riksinstitutioner på teater-, dans- och musikområdet, nämligen till de två nationalscenerna Operan och Dramaten samt till Riksteatern, Svenska rikskonsserter och Dansens Hus.

Propositionen

Under anslaget redovisas att publiktillströmningen till *Operan* har varit god under år 2002 och att Operans totala publik ökat för tredje året i rad. Beläggningen vid föreställningar på Operans stora scen var alltså hög – för opera 80 % och för balett 78 %.

Den goda publiktillströmningen till *Dramaten* fortsatte under år 2002. Den genomsnittliga beläggningen vid årets föreställningar var 89 %. Ungefär en fjärdedel av publiken bestod av besökare från övriga delar av landet.

Även *Riksteaterns* publiktillströmning var fortsatt god under år 2002. Ett resultat av de satsningar som gjorts på främjande verksamheter under de senaste åren är att Riksteatern nu åter är en växande folkrörelse.

Svenska rikskonserter fortsätter att arbeta för bredd, mångfald och regional spridning. Det långsiktiga publikarbetet har resulterat i en fortsatt publikökning under år 2002. Det nyinrättade Körcentrum står för en stor del av både publik- och produktionsökningen.

Dansens Hus redovisar ytterligare ett rikt publikår med fler produktioner än tidigare och fortsatt hög beläggning (77 %) på Stora scenen. Projekteringsarbetet för Dansnät Sverige inleddes under år 2002. Regeringen föreslår en höjning av anslaget till *Dansens Hus* med 1 miljon kronor för att säkerställa en fortsatt hög nivå på verksamheten.

Sammantaget föreslår regeringen att det under anslaget för år 2004 skall anvisas 850 974 000 kronor.

Motionerna

I motion 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del föreslås att anslaget skall minskas med 26 miljoner kronor. Samma förslag framförs i motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del. Av den sistnämnda motionen framgår att bidraget till Riksteatern bör minskas med 23 miljoner kronor och bidraget till Rikskonserter med 10 miljoner kronor. Vidare bör en ökning göras av bidraget till Operan med 3 miljoner kronor, av bidraget till Dramaten med 3 miljoner kronor och av bidraget till *Dansens Hus* med 1 miljon kronor. Motiveringen till de föreslagna höjningarna återfinns i motion 2003/04:Kr347 (fp). Där nämns att både Operan och Dramaten har otillräckliga resurser, varför 3 miljoner kronor avsätts till respektive institution. Vidare anför bl.a. att det är viktigt att nationalscenerna har reella möjligheter att genomföra gästspel och turnéer både i Sverige och i andra länder och att Operan bör få möjlighet att använda textmaskin vid alla framföranden, alltså även när operor framförs på svenska, bl.a. med tanke på de många hörselskadades svårigheter att uppfatta den text som sångarna framför (yrkande 3). Då det gäller *Dansens Hus* sägs i samma motion, 2003/04:Kr347 (fp), att verksamheten där har tillfört danskonsten i Sverige mycket. Redan från början har *Dansens Hus* medverkat i flera projekt för att utveckla och sprida dansen som konst i Sverige. Löne- och pensionskostnaderna har emellertid ökat kraftigt, varför anslaget bör öka med 1 miljon kronor (yrkande 8).

I motion 2003/04:Kr363 (c) föreslås att anslaget skall minskas med 30 miljoner kronor. Minskningen avser anslaget till Riksteatern. Enligt motionärerna skulle detta belopp komma till bättre användning i musik- och teaterverksamhet ute i landet (motionen i denna del).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har vid flera tillfällen under senare år haft att ta ställning till motionsförslag om genomgripande förändringar i uppdragen för *Riksteatern* och *Rikskonserter* och till förslag om därmed sammanhängande neddragningar av de statliga bidragen (senast i bet. 2002/03:KrU1 s. 52). Enligt utskottets uppfattning skulle de föreslagna anslagsminskningarna medföra drastiska föränd-

ringar av dessa båda institutioners uppdrag, vilket vore olyckligt. Utskottet avstyrker därför de nu aktuella motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del, 2003/04:Kr347 (fp) yrkandena 3 och 8, 2003/04:Kr363 (c) i denna del samt 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del om minskade anslag till de båda institutionerna och omfördelning av dessa medel till annan verksamhet. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstildelning under anslaget för år 2004.

2.3.2 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (28:6)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för statsbidrag till länsmusikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner.

Propositionen

I inledningen till politikområdet redovisas att regering och riksdag prioriterat fullföljandet av länsteaternätets utbyggnad och medverkat till att regionala teaterinstitutioner kunnat byggas upp i Jämtlands och Södermanlands län. År 2003 är det tredje och sista försöksåret med länsteater i Södermanlands län, en verksamhet som bedrivits av Sörmlands Musik & Teater. Regeringen förordar att länsteatern fr.o.m. år 2004 införlivas i det permanenta statliga stödsystemet för regionala kulturinstitutioner. Anslaget föreslås därför öka med 1,5 miljoner kronor som överförs från anslaget 28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete, där verksamheten tidigare bekostats.

Vidare redovisar regeringen att Marionetteatern från år 2004 kommer att införlivas med Stockholms stadsteater. Medel för verksamheten har hittills anvisats under anslaget 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål men bör fr.o.m. år 2004 anvisas under detta anslag. Således föreslås att 1 140 000 kronor överförs till detta anslag.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 722 905 000 kronor.

Motionerna

I flera motionsyrkanden föreslås en ökning av anslaget utöver regeringens förslag.

En ökning om 30 miljoner kronor utöver regeringens förslag föreslås i motionerna 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del och 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del. Av den sistnämnda motionen framgår att ökningen är avsedd att stärka länsmusikinstitutionerna och de regionala teatrarna samt att 5 miljoner kronor avsatts för Göteborgsoperan. Motiveringen till de föreslagna höjningarna återfinns i motion 2003/04:Kr347 (fp). Där nämns bl.a. att verksamheten vid länsteatrarna är dynamisk och mångskiftande, varför stödet bör förstärkas (yrkande 2). Vidare anförs att det är viktigt att

skolan låter eleverna få uppleva, diskutera och lära av teater och att region- och stadsteatrarna skall ha ett rikt utbud för barn och ungdomar (yrkande 10). Förstärkningen skall också garantera att en fortsatt hög ambitionsnivå kan upprätthållas inom länsmusiken och de regionala musikteatrarna (yrkande 6). Slutligen sägs i motionen att Göteborgsoperans självfinansieringsgrad är ca 40 %, medan Kungl. Operans är ca 20 %. Det är enligt motionärerna inte realistiskt att räkna med att verksamheten kan få ökade intäkter via biljettförsäljning, varför 5 miljoner kronor av den föreslagna anslagsökningen bör tillföras Göteborgsoperan (yrkande 5).

I motion 2003/04:Kr363 (c) föreslås att anslaget skall ökas med 28 miljoner kronor utöver regeringens förslag (motionen i denna del). Av motion 2003/04:Kr326 (c) framgår att uppräknningen är avsedd att öka länsteatrarnas möjligheter att göra produktioner som är anpassade för mindre spelplatser och för att länsteatrarna skall kunna turnera runt om i hela länen (yrkande 23).

I motion 2003/04:Kr362 (m) föreslås att anslaget skall öka med 20 miljoner kronor utöver regeringens förslag. I motionen konstateras att varken Göteborgsoperan eller Malmöoperan klarar sig ekonomiskt. Av ökningen bör därför 12 miljoner kronor gå till Göteborgsoperan och 8 miljoner kronor till Malmöoperan (yrkande 2).

I motion 2003/04:Kr391 (kd) föreslås att anslaget skall ökas med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag (yrkande 8 i denna del). Av motion 2003/04:Kr390 (kd) framgår att ökningen är avsedd dels för att minska effekterna av bristande pris- och löneomräkning vid de regionala institutionerna, dels för att förstärka anslaget till Göteborgsoperan (yrkande 3).

I sex motionsyrkanden behandlas förslag rörande *medelsanvändningen* under anslaget utan att någon ökning av anslaget begärs.

Förslaget i motionerna 2003/04:Kr236 (m), 2003/04:Kr279 (fp) yrkande 3 och 2003/04:Kr335 (s) syftar till att statsbidraget till Göteborgsoperan skall förstärkas.

I motion 2002/03:Kr290 (s) begärs att länsteatern i Södermanland skall ges permanenta resurser som motsvarar resurstilldelningen till andra län.

Förslaget i motion 2003/04:Kr263 (s) syftar till att en omfördelning skall göras av resurserna inom anslaget. I avvaktan på den kommande orkesterutredningen bör även den del av landets befolkning som bor utanför storstads- och kustområdena få tillgång till levande symfonisk musik.

I motion 2003/04:N332 (kd) föreslås att en omfördelning skall göras inom anslaget för att öka resurserna till länsmusikverksamheten i Kalmar län, som enligt motionärerna behandlats styvmoderligt under lång tid (yrkande 4).

I en rad yrkanden behandlas olika *orkesterfrågor* som inte har anknytning till 2004 års statsbudget eller till medelsanvändningen.

Tre yrkanden tar upp frågor som rör länsmusikuppslaget.

I två motioner, 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 5 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 5, redovisas att Kulturrådet i en rapport påpekat att länsmusiken i ökad utsträckning övergått till att starta och/eller utveckla orkestrar och orkesterverksamhet, vilket medfört att två parallella organisationer för orkestermusik

håller på att byggas upp. Motionsyrkandena syftar till att länsmusikuppdraget skall tydliggöras.

I motion 2002/03:Kr342 (s) föreslås en förändrad bidragsfördelning till länsmusikinstitutionerna. Det är, menar motionärerna, inte rimligt att fördelningen baseras på vilka län som hade militärmusik i början av 1970-talet. Bidragen bör i stället fördelas bl.a. med hänsyn till de enskilda länens befolkningens mängd och geografiska struktur.

Göteborgs symfoniorkester behandlas i motionerna 2002/03:Kr295 (m) och 2003/04:Kr334 (fp, m). I båda motionerna yrkas att den utredare som regeringen skall tillkalla för att göra en orkesteröversyn skall få i uppdrag att även beakta Göteborgs Symfoniorkesters möjligheter att utveckla sin roll som Sveriges nationalorkester.

I motion 2003/04:Kr333 (fp, m, kd, c) redovisas att Göteborgsmusikens verksamhet finansieras genom en ekonomisk trepartslösning, innebärande att Göteborgs kommun, Kulturrådet och Försvarsmusikcentrum i princip står för var sin tredjedel av orkesterns anslag. Försvarsmusikcentrums andel består av upphandlade spelningar. Motionärerna befarar att försvarets andel av finansieringen kan komma att minska med kort varsel. Därför yrkar de att riksdagen skall göra ett uttalande som syftar till att staten genom Kulturrådet skall gå in som ekonomisk garant om försvarets engagemang skulle minska eller upphöra.

Utskottets ställningstagande

Utskottet erinrar om att nivåhöjningar gjorts två år i rad av detta anslag. För år 2002 tillfördes anslaget 20 miljoner kronor för att möjliggöra ökade insatser för i första hand musik- och dansteatrar samt mindre länsteatrar (prop. 2001/02:1 utgiftsområde 17, bet. 2001/02:KrU1 s. 49, rskr. 2001/02:72). Vidare tillfördes anslaget 5 miljoner kronor för år 2003 som kompensation för de generella besparingarna på statlig konsumtion detta år (prop. 2002/03:1 utgiftsområde 17, bet. 2002/03:KrU1 s. 54, rskr. 2002/03:57). Enligt utskottets uppfattning medger det statsfinansiella läget inte ytterligare förstärkningar för närvarande. Motionsförslag som syftar till en ökning av anslaget utöver regeringens förslag bör därför avslås av riksdagen. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag till *medelsanvisning* och avstyrker motionerna 2003/04:Kr326 (c) yrkande 23, 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del, 2003/04:Kr347 (fp) yrkandena 2, 5, 6 och 10, 2003/04:Kr362 (m) yrkande 2, 2003/04:Kr363 (c) i denna del, 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 3, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del.

Under anslaget 28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel behandlas yrkanden om det framtida stödet till kulturinstitutioner i Skåne, däribland Malmöoperan.

En rad motioner tar upp frågan om *medelsanvändningen* under anslaget.

Förslag utan närmare beloppspreciseringar om att stödet till Göteborgsoperan skall ökas framförs i tre motioner, nämligen 2003/04:Kr236 (m), 2003/04:Kr279 (fp) yrkande 3 och 2003/04:Kr335 (s). Utskottet är väl medvetet om den betydelse som operan har för Västsverige och för musikteaterns utveckling i hela landet. Utskottet vill emellertid erinra om att det ankommer på Kulturrådet att göra avvägningar mellan de olika regionala och lokala institutioner som regeringen har förklarat vara stödberättigade och att därefter besluta om bidragsfördelningen i enlighet med förordningen (1996:1598) om statsbidrag till regional kulturverksamhet. Vidare bör nämnas att riksdagen år 2001 gjorde ett tillkännagivande om att Göteborgsoperan skulle få del av den då aktuella ökningen av anslaget för år 2002 (se bet. 2001/02:KrU1 s. 51, rskr. 2001/02:72).

Utskottet kan inte ansluta sig till förslaget i motion 2003/04:N332 (kd) yrkande 4 om att stödet till länsmusikinstitutionerna skall omfördelas för att länsmusikverksamheten i Kalmar län skall erhålla ökade bidragsmedel från staten. Inte heller kan utskottet tillstyrka förslaget i motion 2003/04:Kr263 (s) om en omfördelning av medlen till regionala och lokala teater-, dans- och orkesterinstitutioner. Det bör ankomma på Kulturrådet att – inom de olika anslagsposterna under detta anslag – göra omfördelningar, under förutsättning att rådet anser att det finns goda skäl därtill.

Slutligen konstaterar utskottet att den del av motion 2002/03:Kr290 (s), väckt hösten 2002, som syftar till att anslaget till länsteatern i Södermanland skall permanentas kommer att tillgodoses genom att regeringen avser att inordna teatern i det permanenta stödsystemet från år 2004. Därmed blir teatern stödberättigad. Som redovisats i det föregående tillförs detta anslag medel för ändamålet. Det blir därefter Kulturrådets uppgift att avgöra storleken på statsbidraget till teatern.

Sammanfattningsvis avstyrker utskottet motionsförslagen om medelsanvändning, dvs. motionerna 2002/03:Kr290 (s), 2003/04:Kr236 (m), 2003/04:Kr263 (s), 2003/04:Kr279 (fp) yrkande 3, 2003/04:Kr335 (s) och 2003/04:N332 (kd) yrkande 4.

I sex motionsyrkanden behandlas förslag om olika *orkesterfrågor*, nämligen om förtydligande av länsmusikuppdraget och förändrade bidragskriterier till länsmusikverksamheten, om Göteborgs Symfoniorkesterns utvecklingsmöjligheter och om Göteborgsmusikens ekonomiska situation.

Med anledning härav vill utskottet erinra om att utskottet våren 2002 föreslog riksdagen att göra ett tillkännagivande för regeringen om att en orkesteröversyn skulle genomföras. Utskottets ställningstagande innebar att regeringen skulle låta utreda, analysera och föreslå åtgärder som rör möjligheten att bibehålla nuvarande orkesterverksamhet, möjligheten att tillgodose behoven av orkestermusik i hela landet, orkestrarnas ekonomi, kriterierna för bidragsfördelningen till olika orkestrar, svårigheterna att rekrytera musiker, musiker- nas anställningsförhållanden och orkestrarnas möjligheter till långsiktig utveckling m.m. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (bet. 2001/02:KrU16 s. 21 f., rskr. 2001/02:209).

Mot bakgrund av riksdagens tillkännagivande uttalade regeringen hösten 2002 i budgetpropositionen att den avsåg att tillkalla en särskild utredare med uppdrag att utreda och analysera orkestrarnas situation i landet (prop. 2002/03:1 utgiftsområde 17 s. 32). Översynen har emellertid ännu inte kommit till stånd. Utskottet förutsätter att regeringen snarast beslutar om direktiv för översynen i enlighet med riksdagens beslut och tillsätter en utredare.

Därmed avstyrks motionerna 2002/03:Kr295 (m), 2002/03:Kr342 (s), 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 5, 2003/04:Kr333 (fp, m, kd, c), 2003/04:Kr334 (fp, m) och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 5.

2.3.3 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (28:7)

Inledning

Under detta anslag beräknas medel för bidrag till fria teater-, dans- och musikgrupper samt arrangerande musikföreningar, stöd till produktion och distribution av fonogram, bidrag till viss teaterverksamhet av nationellt intresse såsom Drottningholms slottsteater, Ulriksdals slottsteater (Confidencen), Internationella Vadstena-akademien, Dalhalla och Orienteatern, bidrag till Musikaliska Akademien för lokalhyra och viss administration, bidrag till skådebaneverksamhet samt bidrag till Eric Sahlström-institutet. Från anslaget lämnas även särskilda bidrag till Musikaliska Akademien och Svenska tonsättares internationella musikbyrå (STIM – Svensk Musik) för notutgivning, information m.m.

Propositionen

Av propositionen framgår att Marionetteatern kommer att införlivas i Stockholms stadsteater fr.o.m. år 2004. Detta innebär att Marionetteaterns verksamhetsbidrag på 1 140 000 kronor bör överföras till anslaget 28:6 *Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner*.

I inledningen till politikområdet uttalar regeringen att de arrangerande musikföreningarna spelar en viktig roll för att ett varierat musikutbud av god kvalitet skall kunna erbjudas på mindre orter runt om i landet (prop. s. 25). Det statliga stödet till de arrangerande musikföreningarna har i det närmaste fördubblats under senare år och utgör därmed ett betydande komplement till de bidrag som kommuner och landsting lämnar. Regeringen bedömer att satsningarna har gynnat bredden och mångfalden i musiklivet (prop. s. 42–43). För att ytterligare öka spridningen av professionellt framförd levande musik inom olika genrer föreslår regeringen att arrangörsstödet förstärks med 2 miljoner kronor.

I syfte att öka spridningen av danskonst i hela landet förstärktes statens insatser på dansområdet för år 2003. Bland annat infördes ett nytt turné- och arrangörsstöd om 2 miljoner kronor under en försöksperiod om tre år. För att förbättra förutsättningarna att ta emot och turnera med dansföreställningar i

hela landet föreslår regeringen att arrangörs- och turnéstödet på dansområdet skall förstärkas med ytterligare 2 miljoner kronor fr.o.m. år 2004.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas sammanlagt 141 116 000 kronor.

Vidare lämnar regeringen en redovisning för den försöksverksamhet som pågår hos Kulturrådet med alternativa former av fonogramstöd under åren 2001–2003 i enlighet med riksdagens beslut (prop. 2000/01:1, utgiftsområde 17, s. 65). Bakgrunden till försöksverksamheten har bl.a. varit svårigheterna i distributionen och marknadsföringen av konstnärligt och kulturpolitiskt värdefulla skivor. De nya stödformerna har varit ett försök att tillgodose små och medelstora bolags behov och ett sätt att uppmuntra s.k. smala produktioner i en tid av hård konkurrens. Utöver det ordinarie produktionsbidraget har det differentierade fonogramstödet omfattat ett artist- och upphovsmannastöd, ett marknadsföringsstöd och ett verksamhetsstöd. Under försöksperioden har kritik framförts mot fonogramstödet nya utformning. Försöksverksamheten skall nu avslutas och utvärderas. Regeringen har sedan år 2002 uppdragit åt Kulturrådet att löpande analysera effekterna av fonogramutgivningen inom olika genrer, dels av försöksverksamheten med fonogramstöd i friare former, dels av den fr.o.m. år 2001 gällande lägre nivån på det totala fonogramstödet. Regeringen föreslår att – i avvaktan på Kulturrådets utvärdering – de ändrade riktlinjerna för fonogramstödet skall fortsätta att gälla, dock längst till utgången av år 2004.

Motionerna

I en rad yrkanden föreslås *medelsökningar* av anslaget.

I motion 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del, motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del och 2003/04:Kr347 (fp) yrkandena 1 och 4 föreslås en ökning av anslaget med sammanlagt 11 miljoner kronor, varav 8 miljoner kronor avser de fria grupperna, 2 miljoner kronor Drottningholms slottsteater och 1 miljon kronor Sveriges Teatermuseum (som får bidrag under anslaget 28:31 Bidrag till vissa museer).

I motion 2003/04:Kr362 (m) föreslås en ökning av anslaget med 15 miljoner kronor. I motionen framförs att de fria teatergrupperna lever under knappa förhållanden samtidigt som deras arbete för att sprida teaterkultur är oerhört viktigt (yrkande 3).

I motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del föreslås en ökning av anslaget med 15 miljoner kronor. Motionärerna framhåller att den fria scenkonsten har en utomordentlig betydelse för svenskt kulturliv. Utan de fria grupperna skulle antalet scenföreställningar minska med närmare en tredjedel, för barn och ungdom med hälften.

Även i motionerna 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 7 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del väcks förslag om att anslaget skall ökas, nämligen med 3 miljoner kronor. Av beloppet är 2 miljoner kronor avsedda för de fria gruppernas verksamhet och 1 miljon kronor avsedda som en förstärkning av fonogramstödet.

gramstödet. I motionen framhålls att den neddragning som gjordes av fonogramstödet för år 2001 var förhastad.

Utskottets ställningstagande

Utskottet välkomnar att arrangörs- och turnéstödet på dansområdet som inrättades för snart ett år sedan kan utökas med 2 miljoner kronor, vilket innebär en fördubbling av stödet. Förutsättningarna blir därmed bättre för att dansföreställningar skall kunna nå ut i landet och för att arbetsmarknaden skall kunna förbättras för de fria koreograferna och dansarna. Likaledes välkomnar utskottet att stödet till arrangerande musikföreningar kan ökas med 2 miljoner kronor. Enligt utskottets uppfattning medger det statsfinansiella läget inte ytterligare förstärkningar av anslaget.

Med hänvisning till det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget. Därmed avstyrks motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del, 2003/04:Kr347 (fp) yrkandena 1 och 4, 2003/04:Kr362 (m) yrkande 3, 2003/04:Kr363 (c) i denna del, 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 7, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del.

Utskottet har inte något att erinra mot att den pågående *försöksverksamheten med alternativa former av fonogramstöd* får fortsätta ytterligare i enlighet med regeringens förslag, dock längst till utgången av år 2004. Som framgår av propositionen avser regeringen att – efter Kulturrådets utvärdering – återkomma till riksdagen i frågan.

2.4 Anslagen till bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelstillelning under anslagen

28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet,

28:9 Litteraturstöd,

28:10 Stöd till kulturtidskrifter,

28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket,

28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur och

28:13 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden.

Riksdagen bör bemyndiga regeringen att under år 2004 för ramanslaget 28:11 Talboks- och punktskriftsbiblioteket beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kronor under år 2005.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om

- utvärderingen av litteraturstödet,
- mångfalden i den statligt stödda litteraturen, *jämför reservation 5 (v)* och
- finansieringen av Svenska Akademiens ordbok.

2.4.1 Bidrag till biblioteksverksamhet (28:8)

Inledning

Från anslaget utgår statsbidrag till länsbibliotek, tre lånecentraler, en invandrarlånecentral samt ett depåbibliotek. Den statliga invandrarlånecentralen utgör även bas för Internationella biblioteket som bildades i Stockholm under år 2000 och som inrymmer böcker på mer än 100 språk. Syftet med bidraget till den regionala biblioteksverksamheten är att fjärrlån skall kunna förmedlas och att utvecklingsverksamhet skall kunna stödjas. Stöd till folkbibliotek utgår fr.o.m. år 2002 för biblioteksservice för vuxenstuderande.

Propositionen

I inledningen till politikområdet informerar regeringen om de insatser som gjorts för folk- och skolbibliotek (prop. s. 22). I sammanhanget nämns bl.a. de riktade satsningar till personalförstärkningar i skola och fritidshem (utgiftsområde 16) som gör det möjligt att även utöka personalresurserna på skolbiblioteken.

En ämnessakkunnig har fått regeringens uppdrag att närmare analysera de skillnader som finns mellan olika kommuner i vad avser biblioteksverksamheten. Utredningen om Kungl. biblioteket (dir. 2002:156) avslutar sin verksamhet under år 2003.

Regeringen anför i sin resultatbedömning (prop. s. 44) att under år 2002 har sådana bidrag till utvecklingsprojekt prioriterats vilka avsett strategiskt utvecklingsarbete för att stärka folkbibliotekens ställning och förbättra och förändra deras verksamhet. Kulturrådet har tagit initiativ till ett nätverk för att främja tillgången till biblioteksservice på folkbiblioteken för vuxenstuderande. Regeringen bedömer att länsbiblioteken har en fortsatt mycket viktig uppgift i att stödja de lokala folkbibliotekens utveckling när det gäller t.ex. barn och unga, funktionshindrade och mångkulturella miljöer. Länsbiblioteken har en viktig uppgift också för regional samverkan för utveckling av ny teknik.

Regeringen föreslår att det under anslaget för år 2004 skall anvisas 45 024 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning om 45 024 000 kronor för år 2004.

2.4.2 Litteraturstöd (28:9)

Inledning

Under anslaget anvisas medel bl.a. för stöd till utgivning och distribution av litteratur, stöd till läsfrämjande insatser, utgivning av en barnbokskatalog och marknadsföring av utgivningsstödd litteratur. Inom ramen för utgivningsstödet utgår även medel för utgivning av klassisk litteratur för skolans behov, utgivning av August Strindbergs samlade verk, till Svenska Vitterhets-samfundet, till Samfundet De Nio och till stöd för författarverkstäder. Vidare utgår från anslaget stöd för inköp av litteratur till folk- och skolbibliotek, stöd till En bok för alla AB för utgivning och spridning av kvalitetslitteratur till lågpris samt stöd till Expertkommittén för översättning av finsk facklitteratur till svenska. Slutligen anvisas medel för ett internationellt litteraturpris till Astrid Lindgrens minne.

Stödet till distribution avser sådana titlar som fått statligt utgivningsstöd. Dessa distribueras till kommuner och folkbibliotek och till vissa mindre bok-handlar, s.k. servicebokhandlar, samt till Nordens hus på Island och Färöarna och Nordens institut på Grönland och Åland.

Propositionen

Regeringen redovisar (prop. s. 43–45) att efter sänkningen av mervärdesskatt-en på böcker har läsarna inte blivit fler, men att framför allt sporadiska läsare har övergått till att läsa oftare. Försäljningen av böcker är fortsatt mycket hög, med en ökning med nära 14 % mellan åren 2001 och 2002. Försäljning till biblioteken har en fortsatt svag utveckling, vilket dock skulle kunna förklaras med att en växande del av bibliotekens inköp sker från bokhandeln. Re-geringen fäster stor vikt vid att sänkningen av mervärdesskatten på böcker får fullt och bestående genomslag på det pris som konsumenterna betalar. Bok-priskommissionen som följer utvecklingen har bedömt att försäljningsökning-en är en indikation på att läsningen har påverkats men att bokläsandet inte har breddats till nya grupper. Bokpriskommissionen skall slutredovisa sitt upp-drag i februari 2005.

Regeringen redovisar att En bok för alla AB under de senaste åren gett ut 30 titlar för barn och ungdom och 20 titlar för vuxna. Regeringen anför att det låga priset på böckerna, titelbredden, utgivningens kvalitet och det etablerade varumärket samverkar med en väl fungerande läsfrämjande verksamhet som visar på positiva resultat. Regeringen bedömer att avtalet mellan staten och En bok för alla AB bör omförhandlas för perioden 2004 till och med 2006. Inriktningen bör vara oförändrad.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa ett oförändrat anslag om 100 917 000 kronor för år 2004.

Motionerna

I fyra motioner lämnas förslag som rör *anslagets nivå*.

I två av motionerna, nämligen 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 17 och 25 i denna del, hemställs att anslaget skall ökas med 9,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Förslaget innebär att stödet för bokinköp till folk- och skolbibliotek, särskilt de på små orter, skall ökas med 13 miljoner kronor, medan stödet för En bok för allas utgivning skall minskas med 3 miljoner kronor avseende utgivningen av vuxenlitteratur. Vidare ingår i förslaget att 0,5 miljoner kronor avseende viss administration vid Kulturrådet skall föras över till rådets myndighetsanslag 28:1.

I motion 2003/04:Kr363 (c) föreslås en minskning av anslaget med 36 miljoner kronor. I motionen anförs att statligt ekonomiskt stöd till vuxenböcker inte bör prioriteras (motionen i denna del).

Enligt motion 2003/04:Kr367 (kd) yrkande 2 bör riksdagen tillkännage för regeringen vad som anförs i motionen om en utvärdering av de statliga läsfrämjande insatserna och av verksamheten med En bok för alla. Motionärerna framhåller att det är viktigt att ta reda på effekterna av insatserna. Mot bakgrund av att någon utvärdering tidigare inte gjorts av verksamheten inom En bok för alla AB när förlängning av statens avtal med företaget varit aktuell, bör den av riksdagen föregående år begärda utvärderingen avvaktas innan ännu ett avtal sluts med företaget om utgivning av vuxenlitteratur. I anslutning härtill föreslås i motion 2003/04:Kr391 (kd) att bidraget till En bok för alla skall minskas med 5 miljoner kronor. Minskningen avser utgivningen av vuxenlitteratur (yrkande 8 i denna del).

I fyra motioner lämnas synpunkter på *utformningen av litteraturstödet*.

I motion 2003/04:Kr275 (v) refereras en rapport från Statens kulturråd om distributionsstödet till folkbiblioteken, rapport 2002:2 Bästsäljare och hyllvärmare. Bestånd och utlåning av boktitlar med litteraturstöd 1998–2000. I rapporten har tagits upp bl.a. effekten av distributionsstödet till folkbiblioteken, i vilken utsträckning dessa böcker lånas ut och administrationen av dessa böcker hos små bibliotek är betungande. Motionärerna anför att det behövs en bedömning av om distributionsstödet lever upp till uppsatta mål, om stödet i sig kan förändras och förbättras och om hur resultaten av stödet kan förbättras. Enligt motionen bör den av riksdagen tidigare begärda utvärderingen av litteraturstödet omfatta en analys av distributionsstödet utformning.

Enligt motion 2003/04:Kr293 (s) bör stödet till smal litteratur ses över. Motionären anför att färre sådana titlar ges ut i dag och att stödet till kvalitetslitteratur bör breddas.

I motion 2002/03:Kr272 (v) hemställs att regeringen skall ge Kulturrådet i uppdrag att utarbeta flera olika förslag som främjar ökad översättning och utgivning av litteratur som i dag har svårt att nå ut på den svenska marknaden. Det räcker inte med att möjligheten till stöd redan kan finnas inom dagens litteraturstöd. Det behövs i stället särskilda åtgärder för att få till stånd en utveckling. När Kulturrådet redovisat sina uppdrag bör regeringen lägga fram förslag för riksdagen.

I motionen framhålls att det finns en risk för likriktning i bokutbudet. Andelen översatt litteratur har minskat. Som exempel på den engelskspråkiga dominansen nämns att av alla översatta barn- och ungdomsböcker är 80 % översatta från engelska. Motionärerna påminner om att sådana frågor tagits upp av Kommittén för svenska språket i betänkandet Mål i mun (SOU 2002:27), bl.a. har vikten av att framstående författare från Asien, Afrika och Latinamerika översätts till svenska understrukits. Motionärerna föreslår att regeringen skall lägga fram förslag för att främja översättning till svenska av en större andel böcker författade på andra språk än engelska (yrkande 1).

Motionärerna framhåller att språket och kulturen har betydelse för ökad förståelse, ökad samhörighet och vidsynthet i det moderna och mångkulturella Sverige. Mot denna bakgrund bör utgivning i Sverige av litteratur på invandrarpråk främjas. Detta gäller både litteratur skriven på dessa språk och svensk litteratur översatt till dem (yrkande 2). Likaså bör litteratur på invandrarpråken översättas till svenska (yrkande 3). Även i dessa frågor bör riksdagen föreläggas förslag från regeringen.

De nationella minoriteternas rättigheter har skrivits in i svensk lag. En självklar följd av detta bör enligt motionen vara att åtgärder vidtas för att göra det möjligt att ge ut fler böcker på de nationella minoritetsspråken. Vidare bör distributionen förbättras och översättning till svenska främjas. Kulturrådet bör bereda dessa frågor och regeringen bör lägga fram förslag för riksdagen (yrkande 4).

I motion 2003/04:Kr210 (m) hemställs att riksdagen skall tillkänna som sin mening för regeringen att *Svenska Akademiens ordbok* (SAOB), som finansieras genom inkomster från annonsering i Post- och Inrikes Tidningar, fortsättningsvis bör finansieras inom utgiftsområde 17 Kultur, fritid, trossamfund och medier.

Utskottets ställningstagande

Då det gäller *nivån på anslaget* vill utskottet anföra följande.

Utskottet har vid ett flertal tillfällen avstyrkt yrkanden som syftar till en minskning av stödet till En bok för alla (senast i bet. 2002/03:KrU1 s. 62). Liksom tidigare år anser utskottet att den verksamhet som bedrivs av En bok för alla med spridning av kvalitetslitteratur till lågpris och med lässtimulerande insatser utgör en betydelsefull del av satsningarna på litteratur, språk och läsande. Utskottet anser inte att det finns godtagbara skäl för att minska medelstilledningen till En bok för alla som föreslås i motionerna 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 17 och 25 i denna del. I linje härmed anser utskottet att det inte är motiverat att regeringen skall vänta med att ingå avtal med En bok för alla AB beträffande utgivningen av vuxenlitteratur. Utskottet avstyrker därmed även motion 2003/04:Kr367 (kd) yrkande 2.

Vidare anser utskottet att en sådan minskning av anslaget, som föreslås i motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del, skulle drabba olika stödformer som

avser vuxenlitteratur respektive utgivningsstödet. Enligt utskottets synsätt skulle sådana neddragningar motverka de intentioner som finns med litteraturstödet och som bl.a. syftar till att öka tillgängligheten till litteraturen och främja läsandet.

Utskottet anser slutligen att det inte finns skäl att öka nivån på anslaget utöver regeringens förslag, vilket föreslås i motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del.

Sammanfattningsvis finner utskottet att den nivå på anslaget som regeringen föreslagit är väl avvägd. Utskottet föreslår därmed i enlighet med regeringens förslag att 100 917 000 kronor skall anvisas under anslaget och att motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 17 och 25 i denna del, 2003/04:Kr363 (c) i denna del, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del skall avslås.

Vid föregående riksmöte anförde utskottet att det ankommer på regeringen att följa utvecklingen inom litteraturområdet. Vidare erinrade utskottet om att regeringen år 1998 i proposition 1997/98:86 Litteraturen och läsandet uttalade att de nya stöd som då föreslogs skulle utvärderas efter tre år (prop. s. 6). Utskottet påminde om att några av stöden därefter har genomlysts, t.ex. genom Kulturrådets rapport år 2002 om inköpsstödet till folk- och skolbibliotek. Enligt utskottets uppfattning borde samtliga stödformer inom anslaget Litteraturstöd utvärderas så att det tydligt framgår om målsättningen med stöden har uppfyllts. Sådana utvärderingar borde enligt utskottets mening göras vid tillfälle som regeringen finner lämpligt. På utskottets förslag tillkännagav riksdagen som sin mening för regeringen att *en utvärdering av samtliga stödformer inom anslaget Litteraturstöd* borde göras (bet. 2002/03:KrU1 s. 64, rskr. 2002/03:57).

I budgetpropositionen för år 2004 (prop. s. 43) konstaterar regeringen att Kulturrådet på eget initiativ genomfört flera utvärderingar av de statliga stöden på litteraturområdet och att det kan finnas anledning att analysera dessa närmare. Detta gäller t.ex. en utvärdering av det utvidgade stödet för utgivning och distribution av litteratur som infördes år 1999. Regeringen avser att genomföra en sådan fördjupad analys av Kulturrådets rapporter och avser också att vid behov låta genomföra särskilda utvärderingar för att kunna bedöma om målsättningen med stöden inom anslaget Litteraturstöd har uppfyllts. Regeringen uttalar sin avsikt att därefter återkomma till riksdagen med en redovisning.

Mot bakgrund av vad regeringen anför i budgetpropositionen utgår utskottet från att regeringen återkommer med en redovisning av översynen i enlighet med riksdagens tidigare beslut. Då utvärderingen skall omfatta samtliga stödformer inom anslaget Litteraturstöd är det inte nödvändigt att riksdagen påpekar för regeringen att någon särskild stödform under anslaget skall tas med, varför riksdagen bör avslå motionerna 2003/04:Kr275 (v) och 2003/04:Kr293 (s).

Utskottet utgår från att regeringens kommande redovisning för riksdagen av litteraturstödet även omfattar frågor som rör *mångfalden i den statligt stödda*

utgivningen och frågor om stödet till översättning av litteratur. Sådana frågor har, som framhålls i motion 2002/03:Kr272 (v), också behandlats av Kommittén för svenska språket och bör därmed också komma att beröras av regeringen i den aviserade propositionen. Mot denna bakgrund anser utskottet att riksdagen inte nu bör ta några sådana initiativ i fråga om utgivning, översättning och distribution av litteratur på svenska, de nationella minoritetsspråken och de stora invandrarspråken som föreslås i motion 2002/03:Kr272 (v). Motionen avstyrks därför.

På näringsutskottets förslag anmodade riksdagen vid 2001/02 års riksmöte genom ett tillkännagivande regeringen att skyndsamt finna en lösning på frågan om slopande av kravet på Patent- och registreringsverket (PRV) att kungöra i Post- och Inrikes Tidningar (PoIT) vad som införs i aktiebolagsregistret (bet. 2001/02:NU1 s. 80, rskr. 2001/02:74). Intäkterna finansierar utgivningen av *Svenska Akademiens ordbok*. Näringsutskottet anförde följande.

Utskottet ser en ändring av de regler som gäller för PRV:s kungörelse av uppgifter ur olika register som ett sätt för verket att uppnå en effektivisering av sin verksamhet. Som nyss nämnts har en av regeringen tillsatt utredning föreslagit att kravet på PRV att annonsera i PoIT skall tas bort. Betänkandet avlämnades för två och ett halvt år sedan, men av olika skäl har frågan inte kommit närmare en lösning under denna tid. Utskottet inser problemet med att finna en finansiering av Svenska Akademiens ordbok och noterar att fyra olika departement är berörda. Detta får dock inte innebära att en lösning av den för PRV viktiga frågan om publiceringstvång i PoIT blockeras. Enligt PRV:s beräkningar skulle den årliga kungörelsekostnaden sjunka från ca 20 miljoner till ca 2 miljoner kronor om kungörelserna kunde införas i en elektronisk tidning.

Utskottet anser mot den angivna bakgrunden att riksdagen genom ett tillkännagivande bör anmoda regeringen att skyndsamt finna en lösning på den nu aktuella frågan och därefter återkomma till riksdagen med erforderliga förslag.

Då regeringen inte kommit med den begärda lösningen på frågan om tvånget för PRV att annonsera i PoIT upprepades på näringsutskottets förslag riksdagens begäran vid följande riksmöte (bet. 2002/03:NU1 s. 92, rskr. 2002/03:109). Näringsutskottet anförde vid detta tillfälle bl.a. följande.

Ur principiell synpunkt är det viktigt att utskottsinitiativ och tillkännagivanden från riksdagen tas om hand på ett adekvat sätt av regeringen. Det är också väsentligt att regeringen håller riksdagen informerad om hur hanteringen av en fråga fortlöper.

Med hänvisning till det anförda anser utskottet att riksdagen nu bör göra ett förnyat tillkännagivande till regeringen i frågan. Regeringen bör sålunda anmodas att utan ytterligare dröjsmål lägga fram förslag för riksdagen så att erforderliga lagändringar kan träda i kraft senast den 1 januari 2004. Regeringen måste också tillse att frågan om finansieringen av Svenska Akademiens ordbok får en lösning, så att detta inte tillåts utgöra något hinder för ändringen av kungörelsekravet.

Regeringen har ännu inte förelagt riksdagen något förslag i frågan. Utskottet anser att det inte är lämpligt att regeringens kommande ställningstagande föregrips genom att riksdagen gör ett sådant särskilt uttalande i delfrågan om

en eventuellt förändrad finansiering av Svenska Akademiens ordbok som begärs i motion 2003/04:Kr210 (m). Riksdagen bör således inte nu överväga huruvida ordbokens framtida finansiering skall ske inom något av de 27 utgiftsområdena inom statsbudgeten eller på annat sätt. Riksdagen bör avslå motion 2003/04:Kr210 (m).

2.4.3 Stöd till kulturtidskrifter (28:10)

Inledning

Från anslaget utgår produktionsstöd och utvecklingsstöd till kulturtidskrifter. Inom utvecklingsstödet utgår även verksamhetsbidrag till tidskriftsverkstäder. Vidare utgår ett särskilt prenumerationsstöd till biblioteken.

Propositionen

Regeringen påminner om att syftet med tidskriftsstödet är att garantera en kulturellt värdefull mångfald i utbudet och öka tillgängligheten (prop. s. 44). Tidskriftsläsandet har ökat och antalet utgivna tidskrifter blir fler. Regeringen anser att tidskriftsstödet med stor sannolikhet har medverkat till detta. Även de statliga insatserna i form av tidskriftskataloger och stöd till utvecklingsprojekt har bidragit. Regeringen konstaterar att distributionen fortfarande är ett problem för tidskrifterna. Nya distributionsformer och marknadsföringsåtgärder prövas dock.

Under år 2002 kom 249 ansökningar om bidrag in, en ökning med 15 %. Drygt 62 % av ansökningarna om produktionsstöd och 56 % av ansökningarna om utvecklingsstöd bifölls.

Regeringen föreslår att riksdagen skall anvisa oförändrat 20 650 000 kronor under anslaget.

Motionerna

I två motioner, nämligen 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 15 och 25 i denna del, hemställs att anslaget skall ökas med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Motionärerna anför som motivering till ökningsförslaget att tidskrifterna drabbats av svårigheter då anslaget varit oförändrat och antalet beviljade bidrag samtidigt blivit fler. Vidare har särskilt de små tidskrifterna problem med distributionen.

I två andra motioner, nämligen 2003/04:Kr367 (kd) yrkande 4 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del, hemställs med motsvarande motivering om en höjning av tidskriftsstödet med 2 miljoner kronor. Tidskrifterna – även de mindre – bör få möjlighet att utvecklas.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens och motionärernas syn på betydelsen av det statliga stödet till tidskrifterna. Utskottet kan emellertid inte inom ramen för utgiftsområdet tillstyrka att tidskriftsstödet ökas, då detta skulle kräva en omfördelning från andra angelägna ändamål. Mot denna bakgrund tillstyrks regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrks motionerna 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del, 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 15 och 25 i denna del, 2003/04:Kr367 (kd) yrkande 4 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del.

2.4.4 Talboks- och punktskriftsbiblioteket (28:11)

Inledning

Talboks- och punktskriftsbiblioteket (TPB) är en statlig myndighet som i samverkan med andra bibliotek skall tillgodose synskadades och andra läshandikappades behov av litteratur. Biblioteket skall särskilt framställa och låna ut talböcker och punktskriftsböcker, sälja punktskriftsböcker samt ge upplysningar och råd till främst folkbibliotek.

Propositionen

Av propositionen framgår att TPB fr.o.m. år 2001 producerar samtliga talbokstitlar i s.k. DAISY-format (digitala talböcker) samt att utlåningen av DAISY-böcker utgjorde ca 22 % av den totala talboksutlåningen.

Regeringen föreslår att 67 433 000 kronor skall anvisas under anslaget för år 2004.

Vidare föreslås att riksdagen skall bemyndiga regeringen att under år 2004 göra beställningar av talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som, inklusive tidigare gjorda åtaganden, medför utgifter på högst 4 miljoner kronor under år 2005.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet tillstyrker även regeringens förslag om bemyndigande för regeringen att under år 2004 beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kronor under år 2005.

2.4.5 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (28:12)

Inledning

Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur (LL-stiftelsen/Centrum för lättläst) har till ändamål att äga och ge ut en nyhetstidning för begäv-

ningshandikappade samt att ge ut lättlästa böcker (LL-böcker). Verksamheten bedrivs utan vinstsyfte och inom ramen för ett avtal som träffats mellan staten och stiftelsen. Gällande avtal avser perioden 1 januari 2003–31 december 2005.

Propositionen

Regeringen redovisar att försäljningen av lättläst litteratur till bokhandel och bibliotek har ökat (prop. s. 44). Regeringen anger att också upplagan för nyhetstidningen 8 SIDOR har ökat.

Regeringen föreslår att det under anslaget skall anvisas 15 273 000 kronor för år 2004.

Motionerna

Enligt motionerna 2003/04:Kr367 (kd) yrkande 3 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del bör riksdagen anvisa ett med 1 miljon kronor ökat anslag i förhållande till regeringens förslag. Motionärerna hänvisar till att handikapprörelsen och pedagoger inom skolan påtalar behovet av lättläst litteratur för en yngre publik. Ökningen av anslaget avser därför utveckling av den påbörjade utgivningen av lättläst barn- och ungdomslitteratur, men även en ökning av antalet titlar för vuxna.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget har en väl avpassad nivå som gör det möjligt för stiftelsen att klara sina åligganden. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till medelsanvisning för år 2004 och avstyrker motionerna 2003/04:Kr367 (kd) yrkande 3 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del.

2.4.6 Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (28:13)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för bidrag till Svenska språknämndens och Sverigefinska språknämndens verksamheter.

Syftet med statens bidrag till Svenska språknämnden är att nämnden skall följa utvecklingen av det svenska språket i tal och skrift och med denna kunskap som utgångspunkt ge råd till språkanvändarna för att främja gott språkbruk. Sverigefinska språknämnden skall vårda och utveckla finska språket i Sverige.

Propositionen

Regeringen bedömer (prop. s. 45) att verksamheterna vid Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden bedrivs enligt de syften som staten har med bidragsgivningen. Nämnderna har stor betydelse för att en aktiv språkvård och språkforskning bedrivs.

Regeringen meddelar sin avsikt att under år 2004 återkomma till riksdagen med förslag till åtgärder i syfte att öka förutsättningarna för en långsiktig språkpolitik.

Regeringen föreslår att 5 549 000 kronor skall anvisas under anslaget för år 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning för år 2004.

2.5 Anslagen till bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

28:14 Statens konstråd,

28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön,

28:16 Nämnden för hemslöjdsfrågor,

28:17 Främjande av hemslöjden och

28:18 Bidrag till bild- och formområdet.

Riksdagen bör besluta om bemyndigande för regeringen att under år 2004, i fråga om anslaget 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön, beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kronor under åren 2005–2007.

Vidare bör riksdagen avslå motionsförslag om Statens konstråds rutiner för förvärv av konst m.m., *jämför reservation 6 (fp, kd, c)*.

2.5.1 Statens konstråd (28:14)

Inledning

Statens konstråd har till uppgift att verka för att konsten blir ett naturligt och framträdande inslag i samhällsmiljön genom att förvärva god samtidskonst till statens byggnader och andra lokaler för statlig verksamhet, medverka till att konst tillförs även andra gemensamma miljöer än sådana som brukas av staten och sprida kunskap om konstens betydelse för en god samhällsmiljö.

Propositionen

Regeringen anser att ansvaret för tillsynen av statens konst enligt förordningen (1990:195) om vård av statens konst bör övergå från Moderna museet och Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde till Statens konstråd fr.o.m. den 1 januari 2004. För att finansiera kostnaderna för tillsynsverksamheten föreslår regeringen att Statens konstråds anslag förstärks med 500 000 kronor fr.o.m. år 2004. Finansiering sker genom en minskning av anslaget 28:28 Centrala museer: Myndigheter.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 7 380 000 kronor.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2002/03:Kr372 (fp) anser att det är mycket viktigt att samarbetet mellan bidragsgivande myndigheter och konstnärsorganisationer inte leder till ett gynnande av en speciell sammanslutning framför en annan. Vidare anförs att sammansättningen av styrelser som beviljar stöd måste vara bredast möjlig, insynen måste garanteras, gränserna vara tydliga mellan särintressen och beslutsfattare samt neutraliteten mellan olika organisationers medlemmar upprätthållas. När det gäller inköp av offentlig konst krävs enligt motionen en översyn och att man tar till vara de rekommendationer om åtgärder som Konkurrensverket och Nämnden för offentlig upphandling givit (yrkande 26).

I motion 2003/04:Kr326 (c) anförs att Statens konstråds upphandlingsrutiner bör utredas (yrkande 26). Motionärerna anser att det är anmärkningsvärt att statliga inköp av konst inte föregås av ett anbudsförfarande eller någon form av tävling. Även i motion 2003/04:Kr327 (fp) anförs att begreppen när det gäller inköp av offentlig konst behöver redas ut (yrkande 18). Motionärerna menar vidare att det föreligger ett behov av att samlat utvärdera vilken fördelning av inköp och uppdrag samt av konstnärsstöd som de nuvarande centraliserade formerna för beslut givit (yrkande 19).

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till *medelstilldelning*.

Då det gäller motionsyrkanden om översyn och utvärdering av statliga insatser för konstnärer i form av dels Statens konstråds inköp av konst, dels Konstnärsnämndens ersättningar och bidrag till konstnärer vill utskottet anföra följande.

Beträffade motionsyrkandena rörande *Statens konstråds rutiner för förvärv av konst m.m.* hänvisar utskottet till den översyn riksdagen begärt och som regeringen enligt budgetpropositionen för år 2003 (2002/03:1 utgiftsområde 17 s. 80) avser att ge Statskontoret i uppgift att genomföra. Utskottet tar för givet att uppdraget kommer att lämnas till Statskontoret under år 2003 som anges i förra årets budgetproposition.

När det gäller frågan om översyn av *stöd och ersättningar till konstnärer* hänvisar utskottet till de utvärderingar m.m. som redan vidtagits. I betänkandet *Konstnärerna och trygghetssystemen* (SOU 2003:21) tydliggörs och analyseras ett flertal problem som uppstår i mötet mellan konstnärliga yrkesutövares särskilda villkor och de olika trygghetssystemen. Vidare bör nämnas att Kulturrådet under år 2003 har inlett ett arbete med att kartlägga och analysera de arenor där bild- och formkonst visas och den betydelse de har för områdets utveckling. Av budgetpropositionen (2003/04:1 utgiftsområde 17 s. 47–48) framgår att regeringen avser att följa upp hur avtalet om den statliga utställningsersättningen efterlevs. Slutligen bör nämnas de återrapporteringar som Konstnärsnämnden årligen gör till regeringen avseende bidragsfördelningen och konstnärers villkor m.m. Dessa rapporter ligger till grund för regeringens resultatbedömningar i budgetpropositionerna. Enligt utskottets mening skulle det vara värdefullt om regeringen inför nästa budgetproposition överväger möjligheten att även använda detta underlag till att för riksdagen redovisa en mera sammanhållen rapportering av utvecklingen inom området för tiden efter de reformer som beslutades år 1998.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 2002/03:Kr372 (fp) yrkande 26, 2003/04:Kr326 (c) yrkande 26 och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 18 och 19.

2.5.2 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (28:15)*

Inledning

Under anslaget beräknas medel för konstförvärv beslutade av Statens konstråd. Vidare beräknas medel som fördelas av Statens kulturråd till folkparkerna och vissa samlingslokalhållande organisationer för konstinköp.

Propositionen

Regeringen föreslår att *anslaget* för år 2004 skall uppgå till 40 438 000 kronor.

Regeringen föreslår vidare att riksdagen skall *bemyndiga* regeringen att under år 2004 beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 miljoner kronor under åren 2005–2007.

Motionerna

Motionärerna bakom motionerna 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del samt 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 14 och 25 i denna del föreslår att *anslaget* skall minskas med 10 miljoner kronor. Motionärerna anser att kommuner och landsting bör öka sitt kostnadsansvar för konstnärlig utsmyckning i de miljöer som tillhör deras ansvarsområde och att staten därmed kan minska sitt bidrag.

I motion 2003/04:Kr362 (m) föreslås en minskning av anslaget med 11 miljoner kronor. Motionärerna anser att staten bör renodla sitt ansvar för

olika kulturverksamheter och inte ta ansvar för konstnärlig utsmyckning av andra gemensamma miljöer än statliga (yrkande 4).

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare tagit ställning i frågan om det statliga engagemanget i utsmyckning av andra miljöer än de statliga, senast i betänkande 2002/03:KrU1. Utskottet anser, liksom tidigare år, att staten bör ta ett visst ansvar även för den gemensamma miljö som inte är statligt ägd eller nyttjad. Samtidigt förutsätter utskottet att landsting och kommuner fortsatt tar en betydande del av kostnadsansvaret för konstnärlig utsmyckning och utformning av denna miljö. Med det anförda tillstyrker utskottet regeringens förslag till *medelsanvisning*. Motionerna 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del, 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 14 och 25 i denna del samt 2003/04:Kr362 (m) yrkande 4 avstyrks.

Utskottet tillstyrker vidare regeringens förslag om *bemyndigande* för regeringen att beställa konstverk.

2.5.3 Nämnden för hemslöjdsfrågor (28:16)

Inledning

Nämnden för hemslöjdsfrågor skall ta initiativ till, planera, samordna och göra insatser för att främja hemslöjd i den mån sådana uppgifter inte ankommer på annan statlig myndighet. Nämnden skall inom sitt verksamhetsområde fördela statligt stöd till hemslöjdsfrämjande verksamhet. Nämnden står vidare som samordnare för hemslöjdskonsulentverksamheten och prövar frågan om huvudmannaskap för konsulenterna. Verket för näringslivsutveckling Nutek svarar för nämndens medelsförvaltning och personaladministration.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget anvisas 1 853 000 kronor för år 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

2.5.4 Främjande av hemslöjden (28:17)

Inledning

Under anslaget beräknas medel för bidrag till hemslöjdskonsulenternas verksamhet, Svenska Hemslöjdsföreningarnas Riksförbund och projekt inom hemslöjdsområdet. Anslaget disponeras av Nämnden för hemslöjdsfrågor.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 19 958 000 kronor.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr350 (c) och motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del föreslår att anslaget skall tilldelas ytterligare 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Avsikten är att förstärka bidraget till den ideella hemslöjdsrörelsen. Även i motion 2003/04:Kr368 (s, v, mp) lyfts den ideella hemslöjdsrörelsens behov av förstärkt bidrag fram.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill påminna om att riksdagen i samband med budgetbehandlingen för år 2002 biföll en motion som innebar en förstärkning av anslaget med 500 000 kronor i förhållande till regeringens förslag. Medlen skulle användas för att stärka hemslöjdens roll som kulturspridare (bet. 2001/02:KrU1, rskr. 2001/02:72).

I regeringens skrivelse Arkitektur, form och design 2002/03:129 gör regeringen bedömningen att Nämnden för hemslöjdsfrågor bör få i uppdrag att utreda hur hemslöjdens kunskapsområde kan bli tydligare och starkare på form- och designområdet och hur fler skall ges möjlighet att i framtiden ta del av hemslöjden.

Svenska Hemslöjdföreningarnas Riksförbund, SHR, är en ideell förening med uppgift att föra ut slöjden i hela samhället. Det är därför viktigt att denna ideella förening i framtiden får en ökad del av det totala stöd som tilldelas hemslöjdsområdet.

Utskottet är inte nu berett att inom givna budgetramar ytterligare höja anslaget utan tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2003/04:Kr350 (c) och 2003/04:Kr363 (c) i denna del. Utskottet avstyrker även motion 2003/04:Kr368 (s, v, mp).

2.5.5 Bidrag till bild- och formområdet (28:18)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för bidrag till organisationer m.m. på bild- och formområdet, bl.a. verksamhetsstöd till Sveriges Konstföreningars Riksförbund, Folkrorelsernas Konstfrämjande och Föreningen Svensk Form. Under anslaget anvisas också medel för bidrag till Akademien för de fria konsterna. Vidare lämnas ett särskilt verksamhetsstöd till vissa utställare, ett utrustningsbidrag till konstnärliga kollektivverkstäder samt utställningsersättning till konstnärer i samband med utställningar.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 29 708 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

2.6 Anslagen till ersättningar och bidrag till konstnärer (28:19–28:20)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

28:19 Konstnärsnämnden och

28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om pensionsvillkoren för konstnärerna, *jämför reservation 7 (m, fp, kd, c)*.

2.6.1 Konstnärsnämnden (28:19)

Inledning

Konstnärsnämnden har till uppgift att besluta om statliga ersättningar till bild, form-, ton-, scen- och filmkonstnärer samt att främja internationellt konstnärsutbyte. Nämnden skall hålla sig underrättad om konstnärernas ekonomiska och sociala förhållanden. Syftet med verksamheten är att genom fördelning av ersättningar och bidrag verka för att förbättra konstnärernas villkor.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall anvisas 12 098 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget för år 2004.

2.6.2 Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:20)

Inledning

Under anslaget anvisas bl.a. medel för ersättning till bild- och formkonstnärer för att deras verk i offentliga institutioners ägo visas för allmänheten eller används på annat allmännyttigt sätt (visningsersättning). Anvisade medel

fördelas efter beslut av styrelsen för Sveriges bildkonstnärnsfond. Vidare fördelas en del av visningsersättningen individuellt. Den individuella visningsersättningen fördelas på basis av det offentliga innehavet av konstnärens verk i enlighet med kriterier vilka fastställts av upphovsrättsorganisationen Bildkonst Upphovsrätt i Sverige (BUS). Dessutom beräknas medel för bidrag till konstnärer som fördelas av Konstnärnsnämnden respektive Sveriges författarfond.

Propositionen

Regeringen anser att en fortsatt utbyggnad av den individuella visningsersättningen är ett viktigt led för att stärka bildkonstnärernas inkomstsituation. Samtidigt är stödformer för bl.a. arbetsstipendier och konstnärsbidrag av stor betydelse för många bild- och formkonstnärers försörjnings- och arbetsmöjligheter. Genom att stärka Bildkonstnärnsfondens möjlighet till bidragsgivning kan mottagargruppen breddas. Enligt regeringen är det viktigt att fler bild- och formkonstnärer ges möjligheter att under en tid fullt ut ägna sig åt sin konstnärliga verksamhet.

Mot den bakgrunden avser regeringen att inom ramen för anslaget förstärka bidragen riktade mot bild- och formkonstnärer med 4 miljoner kronor samt öka den individuella visningsersättningen med 5 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 287 055 000 kronor.

I inledningen till budgetpropositionen redovisar regeringen de *pensionsvillkor* som gäller vid de statsunderstödda kulturinstitutionerna enligt följande (prop. s. 28–29).

Arbetsstagarna vid de 63 statsunderstödda teater-, dans- och musikinstitutionerna har statlig pensionsrätt enligt förordningen (2003:56) om tjänstepension och tjänstegrupplivförsäkring för vissa arbetstagare med icke-statlig anställning. För den konstnärliga personalen gäller särskilda villkor om låg pensionsålder. Från denna ålder kan de få en pension som löper fram till den lagstadgade pensionsåldern. Det är en sedan länge etablerad ordning som bygger på de fysiska och konstnärliga förutsättningar som gäller för t.ex. dansare och sångare. Möjligheten att upprätthålla den konstnärliga kvaliteten minskar avsevärt med åldern.

De förändrade pensionsvillkor som trätt i kraft från årsskiftet 2002/03 har även påverkat pensionsvillkoren vid kulturinstitutionerna. Det gäller särskilt för den konstnärliga personalen med låg pensionsålder (prop. 2000/01:78, bet. 2000/01:AU10, rskr. 2000/01:211). Även om det inte skett några förändringar avseende pensionen som gäller för tiden före 65 års ålder, så medför de förändrade bestämmelserna att pensionen efter 65 års ålder blir sämre om man inte kan arbeta och ha förvärvsinkomster ända fram till dess. En arbetsgrupp i Regeringskansliet, där även företrädare för arbetsmarknadens parter ingått, har tidigare arbetat med frågan utan att någon lösning kunnat nås.

Regeringen anser att det finns anledning att fördjupa arbetet vad avser tänkbara pensionslösningar, och samtidigt även diskutera möjligheterna till utbildning och karriärbreddning som syftar till fortsatt arbete, särskilt för de konstnärliga arbetstagarna med låg pensionsålder. Mot denna bakgrund är det regeringens avsikt att bjuda in arbetsmarknadens parter till ett förutsättningslöst arbete för att hitta en skyndsam och hållbar lösning

av pensionsfrågan för personalen vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna.

Vissa frågor om konstnärers pensioner

Som redovisats i budgetpropositionen har arbetstagare *statlig pensionsrätt vid ett stort antal teater-, dans- och musikinstitutioner* enligt förordningen (2003:56) om tjänstepension och tjänstegrupplivförsäkring (PISA-förordningen). Genom förordningen görs det statliga pensionsavtalet, PA 03, tillämpligt på arbetstagare med icke-statliga anställningar under förutsättning att arbetsgivaren betalar premier för detta enligt förordningen (1997:908) om premier för statens avtalsförsäkringar (1 §). Dock är tredje kapitlet i PA 03 inte automatiskt tillämpligt på dessa grupper. Detta kapitel innehåller bestämmelser bl.a. om den kompletterande ålderspensionen, KÅPAN.

I bilaga A till PISA-förordningen förtecknas de icke-statliga anställningar vid en rad teater-, dans- och musikinstitutioner för vilka denna förordning gäller. Bland dessa märks t.ex. Dramaten, Göteborgsoperan, Kalmar läns musikstiftelse, Norrdans m.fl. Förteckningen omfattar även arbetstagare vid fria teater-, dans- och musikgrupper, dock utan att enskilda fria grupper nämns vid namn. De grupper som önskar inordnas i PISA-förordningen ansöker nämligen härom hos regeringen. Enligt uppgift från Finansdepartementet har hittills inte någon fri grupp ansökt härom.

I bilaga B till PISA-förordningen anges pensionsåldrar för olika anställningar vid de teater-, dans- och musikinstitutioner som omfattas av förordningen. Bl.a. framgår att pensionsåldern för dansare är 41 år, för korister och sångsolister 52 år, för skådespelare 59 år etc. Den tidigare skyldigheten att avgå vid 44 år för dansare, 55 år för korister och sångsolister, 61 år för skådespelare etc. har slopats fr.o.m. år 2003. Därtill kommer att lagen om anställningsskydd (LAS) sedan den 1 september 2001 innehåller en för arbetsgivaren ny tvingande bestämmelse om rätt för arbetstagaren att stanna kvar i anställningen till 67 års ålder.

Då det gäller de *fria teatergrupper som inte valt att ansluta sig till det statliga tjänstepensionssystemet* kan nämnas att Teaterförbundet under det senaste året har träffat avtal med bl.a. Teatrarnas Riksförbund (numera Svensk Scenkonst), Teatercentrum och Danscentrum. Därmed har en grupp frilansande konstnärer kommit att omfattas av kompletterande avtalspensioner av annat slag än det ovan nämnda statliga avtalet PA 03.

För år 2002 räknades anslaget till fria grupper upp med 20 miljoner kronor. Denna uppräknings har enligt vad regeringen anför i budgetpropositionen för år 2004 gjort det möjligt för Kulturrådet att vid bidragsgivningen bl.a. ge ökat utrymme för att kunna tillämpa rimliga arbetsvillkor. Fortfarande är det emellertid svårt för flertalet grupper att klara avtalsenliga löner, pensionsåtaganden m.m. (prop. utgiftsområde 17 s. 24–25).

En särskild utredare har på regeringens uppdrag i betänkandet *Konstnärerna och trygghetssystemen* (SOU 2003:21) kartlagt och analyserat hur gällande

trygghetssystem inom bl.a. socialförsäkringsområdet förhåller sig till konstnärlig verksamhet.

Utredaren konstaterar att pensionerna i det allmänna pensionssystemet för flertalet konstnärligt yrkesverksamma i framtiden kommer att bli lägre än i det tidigare ATP-systemet. För flertalet frilansande och egenföretagande konstnärer kommer det att bli betydande försämringar på grund av att de saknar avtalspensioner. Vidare anser han att ett särskilt problem kommer att uppstå för konstnärliga yrkesgrupper på de offentliga scenerna, som har en lägre pensionsålder än den som gäller för arbetsmarknaden i övrigt. Därtill kan nämnas att pensionsvillkoren för konstnärliga egenföretagare oftast ytterst knappa. De kommer därför i stor utsträckning att omfattas av det allmänna ålderspensionssystemets garantipension (bet. s. 122–123).

Betänkandet har remitterats.

Motionerna

I en motion, 2003/04:Kr362 (m), behandlas *medelsanvisningen* under detta anslag. I motionen yrkas att anslaget skall minska med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag (yrkande 5). Minskningen föreslås mot bakgrund av en lång rad förslag i motion 2003/04:Kr254 (m) på andra områden, bl.a. på skatteområdet. Dessa förslag syftar till att göra den ekonomiska situationen enklare och stabilare för konstnärerna.

I fyra motioner behandlas frågor om *pensionsvillkoren för konstnärerna*.

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr254 (m) välkomnar att regeringen i budgetpropositionen tar upp frågan om pensionsvillkoren för kulturskapare vid kulturinstitutioner. Motionärerna begär att regeringen skyndsamt skall genomföra detta arbete (yrkande 10).

Förslaget i motion 2003/04:Kr347 (fp) syftar till att uppmärksamma dansares och vissa sångares situation. Motionärerna nämner att dansare hittills har haft rätt att pensioneras när de är 41 år och sångarna när de är 52. Huvudlinjen för dessa yrkesgrupper bör – sägs det i motionen – vara att eftersträva en fortsatt yrkesverksamhet, men inte nödvändigtvis i samma typ av arbete. För dansarnas del bör ett rådgivningscenter inrättas för deras fortsatta yrkesliv. Vidare sägs att staten – när den är arbetsgivare – måste vara beredd att ta ett ökat ansvar som arbetsgivare och i skäligen omfattning kompensera de individer som riskerar att drabbas. Motionärerna anser också att det är önskvärt att Teaterförbundets medlemmar får spara i den kompletterande ålderspensionen KÅPAN. Regeringen bör före årets slut återkomma till riksdagen och redovisa ett förslag till lösning som är långsiktigt hållbart (yrkande 9).

Även i motion 2003/04:Kr390 (kd) behandlas frågan om pensionsreformens konsekvenser, som uppges vara mindre lämpliga för konstnärer inom bl.a. dans- och musikområdena på grund av dessa yrkens speciella karaktärer. Särskilt angeläget är det enligt motionärerna att pensionerna för de fria grupperna får en lösning. Regeringen måste skyndsamt lägga fram förslag till riksdagen om de fria gruppernas pensionsvillkor (yrkande 15).

I motion 2002/03:Kr373 (v) anføres att statligt anställda dansare har en garanti- eller avtalspension som ger dansarna möjlighet att gå i pension vid 40 års ålder. Denna rätt har inte andra dansare, som exempelvis är verksamma i fria grupper. I motionen yrkas att dansares pension skall ses över så att inte de fria dansarna missgynnas (yrkande 21).

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser att det inte finns någon anledning att minska anslaget som föreslås i motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 5. Motionsyrkandet avstyrks således. Regeringens förslag till *medelsanvisning* för år 2004 tillstyrks därmed.

Utskottet finner att de frågor om *pensionsvillkoren för konstnärerna* som tagits upp motionsvägen äger hög aktualitet. Vidare konstaterar utskottet att regeringen – vilket redovisats i det föregående – aktivt verkar för att komma till rätta med de problem som otvivelaktigt finns då det gäller pensionerna för de konstnärliga grupperna vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutioner som omfattas av PISA-förordningen.

Enligt utskottets uppfattning är det angeläget att regeringen och arbetsmarknadens parter i sina diskussioner om pensionsfrågan vid de statligt stödda teater-, dans- och musikinstitutionerna noga går igenom de försämringar för konstnärsgруппerna som tycks ha blivit konsekvensen av det nya ålderspensionssystemet. Det gäller t.ex. effekterna av den s.k. livsinkomstprincipen i det allmänna pensionssystemet. Enligt den särskilde utredaren kommer denna princip att medföra sämre pension i jämförelse med ATP-systemet för de konstnärer som har en förhållandevis kort yrkeskarriär och går i pension före 65 års ålder. Även effekterna av den tvingande regel i LAS som ger arbetstagaren rätt – men inte skyldighet – att stanna kvar i anställningen till 67 års ålder bör belysas i detta sammanhang. Från teaterhåll har hävdats att denna bestämmelse kan vålla olägenheter för institutionernas konstnärliga verksamhet. En annan fråga av betydelse är behovet av karriärplanering för de konstnärsgруппer som har låg pensionsålder, t.ex. dansarna (jfr bet. 2001/02:KrU17 s. 18 f.). Dessa frågor och andra som behandlas i betänkandet *Konstnärerna och trygghetssystemen* (SOU 2003:56) torde komma att ingå i de diskussioner som regeringen skall föra med arbetsmarknadens parter.

Utskottet vill understryka att det är angeläget att regeringen snarast påbörjar detta arbete i enlighet med vad som anges i budgetpropositionen.

Då det gäller pensionsförhållandena för konstnärligt anställda vid fria grupper har utskottet noterat att Kulturrådet anser att det – trots den uppräknade av statsbidraget som gjordes för år 2002 – är svårt för flertalet *fria grupper* att betala rimliga löner och göra pensionsavsättningar. I likhet med regeringen anser utskottet därför att det är angeläget att en dialog förs med dessa grupper i syfte att analysera möjligheten till förbättring av arbetsvillkoren (jfr prop. utgiftsområde 17 s. 25). I en sådan dialog bör bl.a. effekterna av Kultur-

rådets treåriga bidrag belysas. I den mån särskilda villkor inte förknippats med det statliga bidraget ankommer det givetvis på de fria grupperna att själva bedöma hur tillgängliga resurser skall fördelas på olika angelägna ändamål såsom publik verksamhet, anställdas arbetsvillkor etc. och om kollektivavtal skall ingås.

Utskottet utgår från att regeringen noga följer utvecklingen även inom detta område.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motionerna 2002/03:Kr373 (v) yrkande 21, 2003/04:Kr347 (fp) yrkande 9, 2003/04:Kr254 (m) yrkande 10 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 15.

2.7 Anslagen till arkiv (28:21–28:24)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

28:21 Riksarkivet och landsarkiven,

28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet,

28:23 Språk- och folkminnesinstitutet och

28:24 Svenskt biografiskt lexikon.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om en begäran om en proposition grundad på Arkivutredningens betänkande, *jämför reservation 8 (kd)*.

2.7.1 Riksarkivet och landsarkiven (28:21)

Inledning

Riksarkivet och landsarkiven är statliga arkivmyndigheter med särskilt ansvar för den statliga arkivverksamheten och för arkivvården i landet. I Riksarkivet ingår bl.a. Krigsarkivet och Svensk arkivinformation (SVAR). Krigsarkivet fullgör uppgiften som arkivmyndighet för de myndigheter som lyder under Försvarsdepartementet. SVAR är en delvis avgiftsfinansierad verksamhet som arbetar med att bearbeta och sprida arkivinformation. SVAR riktar sig framför allt till allmänheten, i första hand släktforskarna.

Propositionen

För kostnader i samband med överföringen av Svensk museitjänst till Riksarkivet föreslås i propositionen en ökning av anslaget med 2 miljoner kronor. Vidare föreslår regeringen en ökning av anslaget med 2 miljoner kronor genom en överföring från utgiftsområde 3 för mottagande, bevarande och tillhandahållande av folkbokföringsmaterial. Slutligen föreslås att anslaget tillförs ca 2,2 miljoner kronor från berörda myndigheter för leveranser av arkivmaterial.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 292 438 000 kronor.

Motionerna

Motionären bakom motion 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 6 begär att regeringen snarast skall överlämna en proposition till riksdagen grundad på Arkivutredningens betänkande (SOU 2002:78). Motionärerna betonar folkrörelsearkivens betydelse i arbetet med industrisamhällets kulturarv, en fråga som motionärerna anser skall behandlas i den efterfrågade propositionen.

I motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del föreslås att anslaget skall ökas med 2 miljoner kronor. De ökade medlen skall användas till SVAR:s verksamhet.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har från Kulturdepartementet inhämtat att regeringen har för avsikt att under våren 2004 avlämna en *proposition* eller skrivelse *med anledning av Arkivutredningens betänkande* och rapporten Samverkan mellan arkiv, bibliotek och museer utarbetad av Kungl. biblioteket, Riksarkivet, Statens kulturråd och Riksantikvarieämbetet. Mot denna bakgrund anser utskottet att det inte finns anledning att uppmana regeringen att lämna en proposition. Regeringens ställningstagande bör avvaktas innan riksdagen tar ställning till ökning av anslaget. Utskottet avstyrker därmed motion 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 6.

Vidare tillstyrker utskottet regeringens förslag till *medelstillelning* och avstyrker motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del.

2.7.2 Bidrag till regional arkivverksamhet (28:22)

Inledning

Syftet med bidraget är att främja den regionala arkivverksamheten och att bättre integrera folkrörelsearkiven i den regionala kulturpolitiken. Medlen fördelas av Riksarkivet genom Nämnden för enskilda arkiv.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 5 153 000 kronor.

Motionerna

För att utveckla den viktiga regionala arkivverksamheten och för att förstärka folkrörelsearkivens arbete med industrisamhällets kulturarv föreslår motionärerna bakom motionerna 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 7 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del att anslaget skall ökas med 1 miljon kronor i förhållande till regeringens förslag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet redovisade i betänkande 2002/03:KrU1 att utskottet anser att de regionala arkiven fyller en viktig funktion och har en viktig kulturpolitisk uppgift. Utskottet är medvetet om folkrörelsearkivens betydelse för såväl historisk och samhällsvetenskaplig forskning som hembygds- och släktforskning. Utskottet är dock inte berett att inom ramen för utgiftsområdet förorda en omprioritering av medel till förmån för en ökning av anslaget. Utskottet avstyrker därför motionerna 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 7 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del samt tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

Utskottet har noterat att någon förstärkning – utöver pris- och löneomräkning – av anslaget till de regionala arkiven inte har skett under de senaste tre åren. Regeringen har beslutat att ytterligare två regionala arkiv från och med år 2002 skall vara berättigade till stöd. Utskottet anser att det är viktigt att bidrag nu kan lämnas till ytterligare två regionala arkiv. Utvidgningen av den bidragsberättigade kretsen har dock medfört att bidraget per arkiv har minskat från 235 000 kronor år 2001 till 213 000 kronor år 2003, exklusive pris- och löneomräkning. Mot bakgrund av vad som här har redovisats och med hänsyn till den betydelse som de regionala arkiven har förutsätter utskottet att regeringen inför kommande budgetår överväger möjligheten att återställa bidragsnivån.

2.7.3 Språk- och folkminnesinstitutet (28:23)

Inledning

Språk- och folkminnesinstitutet (SOFI) har till uppgift att samla in, bevara, vetenskapligt bearbeta och ge ut material om dialekter, folkminnen, folkmusik, ortnamn och personnamn. Vidare skall institutet avge yttranden i ärenden om fastställande av ortnamn och granska förslag till namn på allmänna kartor samt yttra sig i fråga om personnamn.

Propositionen

För att kunna säkerställa den fortsatta utvecklingen inom de delar av det immateriella kulturarvet som SOFI förvaltar, föreslår regeringen att anslaget under år 2004 engångsvis tillförs 1 450 000 kronor.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 29 972 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

2.7.4 Svenskt biografiskt lexikon (28:24)

Inledning

Svenskt biografiskt lexikon har till uppgift att fortsätta och slutföra utgivandet av verket Svenskt biografiskt lexikon. Med gällande vetenskaplig kvalitet skall minst ett band ges ut vartannat år, dvs. 2,5 häften per år. Slutmålet är att lexikonet skall vara färdigt år 2015.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget skall uppgå till 4 230 000 kronor för år 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

2.8 Anslagen till kulturmiljö (28:25–28:27)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

28:25 Riksantikvarieämbetet,

28:26 Bidrag till kulturmiljövård och

28:27 Kyrkoantikvarisk ersättning.

Riksdagen bör bemyndiga regeringen att under år 2004, i fråga om anslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård, besluta om bidrag som inklusive tidigare åtaganden medför utgifter på högst 100 miljoner kronor under åren 2005–2007.

Vidare bör riksdagen avslå motionsförslag om

– den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009, *jämför reservationerna 9 (kd) och 10 (c)*.

– finansieringsmodell för vård och underhåll av kyrkliga kulturvärden, *jämför reservation 11 (fp)*.

2.8.1 Riksantikvarieämbetet (28:25)

Inledning

Riksantikvarieämbetet (RAÄ) är central förvaltningsmyndighet för frågor om kulturmiljön och kulturarvet. RAÄ skall bl.a. värna om kulturvärdena i bebyggelsen och i landskapet, bevaka kulturmiljöintresset vid samhällsplanering och byggande samt verka för att hoten mot kulturmiljön möts. Till RAÄ:s uppgifter hör vidare att leda och delta i arbetet med att bygga upp kunskapen och bedriva informations- och rådgivningsverksamhet om kulturmiljöer, kulturminnen och kulturföremål. RAÄ skall också medverka i det internation-

ella arbetet samt följa det regionala kulturmiljöarbetet och biträda länsstyrelserna och de regionala museerna i dessa frågor. Andra uppgifter är att utföra arkeologiska undersökningar och svara för konservering samt vård av kulturminnen och kulturföremål. Dessutom skall RAÄ ha ett specialbibliotek för forskning och utveckling inom området.

Propositionen

Regeringen föreslår att *anslaget* för år 2004 anvisas 186 502 000 kronor, vilket innebär en minskning med 5 miljoner kronor.

Motionerna

I motionerna 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 3 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del motsätter sig motionärerna förslaget om minskning av anslaget. Motionärerna anser att den föreslagna höjningen med 15 miljoner kronor av anslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård kan begränsas till 10 miljoner kronor för att ge utrymme för ett oförändrat anslag till Riksantikvarieämbetet. I motionen anförs att det är genom Riksantikvarieämbetet som den kulturmiljövårdande verksamheten i länen sker och att kulturmiljöarbetet är beroende av långsiktig planering.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning om den betydelse som Riksantikvarieämbetet har för kulturmiljövården i landet och för att de övergripande målen för verksamheten skall uppnås. Utskottet är dock inte berett att gå utöver regeringens förslag till medelsanvisning, särskilt inte på bekostnad av kulturmiljövården som av regeringen föreslås få en extra förstärkning under anslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 3 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del.

2.8.2 Bidrag till kulturmiljövård (28:26)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för att bevara och tillgängliggöra kulturmiljön. Medel får utgå även för bl.a. vissa arkeologiska undersökningskostnader och för att täcka kostnader för att tillvarata fornyfynd. Dessutom utgår bidrag till ombyggnad, renovering och underhåll av kulturhistoriskt värdefull bostadsbebyggelse.

Propositionen

Regeringen redovisar i propositionen att bidragen till kulturmiljövården gör att en stor del av befolkningen kommer i direkt kontakt med det fysiska kul-

turarvet. Medlen används till underhåll, vård, kunskapsuppbyggnad och informationsinsatser inom byggnadsvård, kulturlandskapsvård och fornvård i hela landet. Regeringen framhåller också betydelsen av att förutsättningarna för fortsatt skydd av redan befintliga kulturreservat, skyddade enligt miljöbalken, kan öka.

För att möjliggöra ytterligare insatser inom kulturmiljöområdet föreslår regeringen att *anslaget* tillförs 15 miljoner kronor fr.o.m. år 2004. Medelsanvisningen för år 2004 blir därmed 259 520 000 kronor.

Vidare föreslår regeringen att riksdagen *bemyndigar* regeringen att under år 2004, i fråga om ramanslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård, besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 miljoner kronor under åren 2005–2007.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 6 vill öka stödet till länmuseernas arbete med att bevara kulturarvet och föreslår för detta ändamål en ökning av kulturmiljövårdsanslaget med 13 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Den i budgetpropositionen föreslagna ökningen av anslaget med 15 miljoner kronor bör enligt motionärerna bakom motion 2003/04:Kr296 (m) användas till ett nytt anslag för engångssatsningar i levande kulturmiljöer, bl.a. vad gäller vård av inventariesamlingar och kulturlandskap.

I motion 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del föreslår motionärerna att anslaget ökas med endast 10 miljoner kronor och att resterande 5 miljoner kronor av regeringens ökningsförslag i stället anslås till Riksantikvarieämbetet.

I motion 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 2 begär motionärerna att en omfördelning skall göras inom anslaget så att ytterligare 1 miljon kronor kommer de ideella organisationerna, t.ex. hembygds- och fornminnesföreningar, till del.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar regeringens bedömning att det är viktigt att insatserna stärks på kulturmiljöområdet. Regeringens förslag till *medelsanvisning* är enligt utskottets mening väl avvägt och tillstyrks. Som följd av detta avstyrks motionerna 2003/04:Kr362 (m) yrkande 6 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del.

Utskottet anser i likhet med motionärerna bakom motion 2003/04:Kr296 (m) att en långsiktig förvaltning och vård av kulturhistoriska värden i redan befintliga och skyddade kulturmiljöer bör säkerställas. Utskottet förutsätter emellertid att detta tillgodoses inom ramen för anslaget. Vidare bör de kulturvårdande myndigheterna inte läsas i sina avvägningar mellan olika behov inom kulturmiljövården. Motion 2003/04:Kr296 (m) om ett nytt särskilt anslag inom kulturmiljövården avstyrks därför.

När det gäller motionsförslaget att inom anslaget Bidrag till kulturmiljövård öka bidraget till ideella organisationer inom kulturmiljövårdens område vill utskottet påminna om att riksdagen hösten 2001 beslutade att fr.o.m. år 2002 öka anslaget 28:25 Riksantikvarieämbetet med 1 miljon kronor att fördelas till dessa ideella organisationer. Riksantikvarieämbetet fördelar medlen under anslaget i enlighet med regeringens regleringsbrev. Utskottet är inte berett att göra något uttalande om omfördelning och avstyrker motion 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 2.

Utskottet tillstyrker att riksdagen *bemyndigar* regeringen att under år 2004, i fråga om ramanslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård, besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 miljoner kronor under åren 2005–2007.

2.8.3 Kyrkoantikvarisk ersättning (28:27)

Inledning

Från och med år 2002 får Svenska kyrkan en viss ersättning av staten för kulturhistoriskt motiverade kostnader i samband med vård och underhåll av de kyrkliga kulturminnena (kyrkoantikvarisk ersättning). Bakgrunden till ersättningen är att bevarandet av de kyrkliga kulturvärdena är en angelägenhet för hela samhället och svenska folket samt att det inte är rimligt att den totala kostnaden för detta allmänintresse bärs endast av Svenska kyrkans medlemmar.

Riksdagen har tidigare slagit fast storleken på den kyrkoantikvariska ersättningen för åren 2002–2009. Ersättningen, som avser kyrkobyggnader, kyrkotomter, kyrkliga inventarier och begravningsplatser, skall fördelas av Svenska kyrkan efter samråd med myndigheter inom kulturmiljöområdet.

När det gäller frågan om den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009 har riksdagen uttalat att ambitionsnivån bör läggas fast först efter uppföljning och analys samt att en utgångspunkt därvid måste vara att staten i enlighet med principbeslutet långsiktigt skall ge ersättning för vård och underhåll av de kyrkliga kulturvärdena. Ett underlag för beslut om vilken ersättning som skall utgå efter år 2009 bör enligt riksdagens tidigare beslut tas fram i god tid och senast vid slutet av år 2008.

År 2004 skall ersättningen, i enlighet med riksdagens beslut år 1999, uppgå till 150 miljoner kronor (prop. 1998/99:38, yttr. 1998/99:KrU3y, bet. 1998/99:KU18, rskr. 1998/99:176).

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen till *anslaget* anvisar 150 miljoner kronor för år 2004.

Motionerna

Tre motioner behandlar frågan om *den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009*.

Kyrkans ekonomiska situation tas upp i motion 2003/04:Kr206 (c). Motionären framhåller att eftersom den försämrats väsentligt sedan beslutet om kyrkoantikvarisk ersättning togs är det angeläget att nu se över möjligheterna att tillskjuta ytterligare medel och även överväga vad som kommer att hända efter år 2009.

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr269 (m) anser att tillräckliga medel inte avsatts för vården av det kyrkliga kulturarvet och att regeringen därför bör samarbeta med Svenska kyrkan i denna fråga.

I motion 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 4 framhåller motionärerna vikten av att få en helhetsbild när det gäller behoven på det kyrkoantikvariska området. Motionärerna begär därför att regeringen återkommer till riksdagen med en redogörelse för vilka behov som finns för att det skall vara möjligt att bevara det kyrkliga kulturarvet.

I motion 2003/04:K363 (fp) yrkande 5 avvisar motionärerna en förlängning av den *finansieringsmodell för vård och underhåll av kyrkliga kulturvården* som nu tillämpas till och med år 2009. I stället bör en enhetlig principiell lösning komma till stånd för Svenska kyrkan och trossamfunden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet delar motionärernas uppfattning att det är av stor vikt att staten tar sitt ansvar för att bevara det värdefulla kulturarv som våra kyrkor utgör. Ett led i detta ansvarstagande är riksdagens beslut år 1999 angående den kyrkoantikvariska ersättningen för åren 2002–2009. Beslutet innebär en stegvis höjning av den kyrkoantikvariska ersättningen från 50 miljoner kronor år 2002 till 460 miljoner kronor år 2009. Utskottet finner inte anledning att nu riva upp beslutet om ersättningsnivåerna och tillstyrker därmed regeringens förslag till *medelsanvisning* för år 2004.

Som framgår ovan kommer en analys att göras som underlag för vad som skall ske med *den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009*. Utskottet anser inte att det finns skäl att föregripa denna analys och därmed inte anledning att i dagsläget göra en översyn av storleken på ersättningen eller att nu se över behoven efter år 2009. Inte heller finns det enligt utskottets mening anledning att nu kräva en redogörelse över behoven på området eller att uttala att regeringen bör samarbeta med Svenska kyrkan för att rädda det kyrkliga kulturarvet. Utskottet avstyrker därmed motionerna 2003/04:Kr206 (c), 2003/04:Kr269 (m) och 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 4.

Av samma skäl som ovan finns det inte heller enligt utskottets mening anledning att nu ta ställning till vilken *finansieringsmodell* som skall användas *efter år 2009* när det gäller det kyrkliga kulturarvet eller uttala sig för att en framtida enhetlig modell skall tillämpas för både Svenska kyrkan och trossamfunden. Utskottet avstyrker därför motion 2003/04:K363 (fp) yrkande 5.

2.9 Anslagen till museer och utställningar (28:28–28:35)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

28:28 Centrala museer: Myndigheter,

28:29 Centrala museer: Stiftelser,

28:30 Bidrag till regionala museer,

28:31 Bidrag till vissa museer,

28:32 Stöd till icke-statliga kulturlokaler,

28:33 Riksutställningar,

28:34 Forum för levande historia och

28:35 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kultur-föremål.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om

- en plan för vård av museisamlingar, *jämför reservation 12 (fp, kd, c)*,
- avveckling av myndigheten Forum för levande historia, *jämför reservation 13 (v)*,
- utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m., *jämför reservationerna 14 (m) och 15 (fp)* och
- instiftande av en Raoul Wallenberg-dag.

2.9.1 Centrala museer: Myndigheter (28:28)

Inledning

Under anslaget beräknas medel för följande museer, vilka samtliga är statliga myndigheter: Statens historiska museer, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde, Naturhistoriska riksmuseet, Statens museer för världskultur, Livrustkammaren, Skoklosters slott och Hallwylska museet, Statens maritima museer, Arkitekturmuseet, Statens musiksamlingar, Statens försvarshistoriska museer och Moderna museet.

Propositionen

Regeringen föreslår att det under *anslaget* för år 2004 skall anvisas 789 621 000 kronor.

Enligt förslaget skall Moderna museet tillföras 13 miljoner kronor, Arkitekturmuseet 4 miljoner kronor och Statens museer för världskultur (Östasiatiska museet) 1 miljon kronor i syfte att införa fri entré på respektive museum.

Vidare föreslår regeringen att anslaget till Statens museer för världskultur för år 2004 förstärks med 2 miljoner kronor. Syftet med förstärkningen är att utveckla verksamheten vid Östasiatiska museet, Medelhavsmuseet och Etno-

grafiska museet. Dessutom skall medlen kunna förbättra möjligheterna till en god lokalförsörjning.

Statens maritima museer föreslås få en förstärkning med 4,1 miljoner kronor under år 2004 för att delfinansiera och genomföra bevarandeprogrammet av skeppet Vasa.

Statens musiksamlingar skall enligt regeringens förslag under år 2004 tillföras 1,9 miljoner kronor för att stabilisera ekonomin och möta kommande kostnadsökningar.

Regeringen föreslår en minskning med 2,5 miljoner kronor av anslaget till Statens historiska museer i avvaktan på utvärdering av en tidigare extra satsning på samma belopp.

Vidare föreslår regeringen minskningar av anslagen till Moderna museet med 450 000 kronor och till Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde med 50 000 kronor. Minskningarna är orsakade av att ansvaret för tillsyn av statens konst enligt förordningen (1990:195) om vård av statens konst fr.o.m. den 1 januari 2004 övergår från de nämnda museerna till Statens konstråd.

Regeringen föreslår också att 394 000 kronor skall föras över från detta anslag till anslaget 28:21 Riksarkivet och landsarkiven för kostnader i samband med Riksarkivets övertagande av Svensk museitjänst.

Motionerna

Motionerna behandlar främst frågan om *fri entré och medelsanvisningen*.

I motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 7 avvisas helt förslaget om fri entré med oförändrat anslag som följd. Motionärerna säger sig instämma i den kritik som framförts mot förslaget från flera håll inom museivärlden.

I motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 9 och yrkande 25 i denna del samt 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del föreslår motionärerna att riksdagen skall avslå regeringens förslag om fri entré och att medlen, 18 miljoner kronor, i stället skall användas till fri entré på alla statliga museer för barn och ungdomar upp till 19 års ålder. Vidare föreslås att anslaget skall ökas med 13 miljoner kronor utöver regeringens förslag, varav 10 miljoner kronor för digitaliseringar och vård av samlingar samt 3 miljoner kronor till Moderna museet.

Motionärerna bakom motionerna 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 9 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del vill minska anslaget med 8 miljoner kronor med motiveringen att fri entré bör gälla endast för barn och ungdomar upp till 18 år. Reformen bör dock utökas till att omfatta även de regionala museerna. Detta skulle enligt motionerna innebära en besparing på 9 miljoner kronor jämfört med regeringens förslag. Av denna besparing vill motionärerna öka anslaget till Statens historiska museer med 1 miljon kronor.

Regeringens förslag om fri entré bör enligt motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del omfatta endast personer under 18 år. En minskning av det föreslagna anslaget med 15 miljoner kronor föreslås i motionen.

I motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 10 efterlyses en *plan för hur staten kan stödja att museernas samlingar skall vårdas i framtiden*. Motionärerna anser att staten länge brustit i vården av samlingarna och att det nu finns ett stort behov av kompetent personal för att inventera, vårda och göra samlingarna tillgängliga.

Utskottets ställningstagande

Genomförandet av reformen med *fri entré* på statliga museer kommer enligt vad regeringen förordar att ske i två etapper. Den första etappen innebär att de tre museerna på Skeppsholmen i Stockholm – Moderna museet, Arkitektur-museet och Östasiatiska museet – inför fri entré under år 2004, när de öppnar efter slutförda ombyggnads- och renoveringsarbeten. Den andra etappen av reformen innebär att övriga berörda institutioner inför fri entré fr.o.m. den 1 januari 2005.

Utskottet redovisade i förra årets budgetbetänkande sin inställning till den då aviserade reformen att införa fri entré på de centrala museerna. Utskottet har alltjämt uppfattningen att detta är en stor reform på kulturarvsområdet som står i överensstämmelse med det nationella jämlikhets- och delaktighetsmålet. De statliga museerna har ett mycket tydligt samhällsansvar och bildningsansvar. De bör därför vara en naturlig del av samma avgiftsfria offentliga rum som exempelvis biblioteken. Antalet icke-kommersiella avgiftsfria rum i landet krymper, men med fri entré på de statliga museerna kan detta utrymme ökas.

Utskottet vill också peka på att det av slutredovisningen från den försöksverksamhet med fri entré som bedrivits vid Statens historiska museer framgår att antalet besökare under försöksverksamheten ökade med ca 150 %. Av de tillkomna besökarna nämns särskilt skolelever och invandrargrupper.

Utskottet ställer sig positivt till reformen och den inriktning som föreslås.

När det gäller motionsförslaget om ökning av anslaget för bl.a. digitalisering och vård av samlingarna samt motionen om *en plan för hur staten kan stödja vården av museisamlingar* vill utskottet påminna om att försöksverksamheten med Kulturarvs-IT permanentades i januari 2003. Vidare föreslås nu ytterligare medel under anslag 28:31 Bidrag till vissa museer för en fortsatt uppbyggnad av verksamheten med Kulturarvs-IT i Kiruna, Ulriksfors och Grängesberg. Utskottet anser att det för närvarande inte är motiverat med en begäran om en plan avseende vården av samlingarna. Utskottet är inte heller berett att tillstyrka motionsförslagen som går utanför den givna budgetramen.

Sammanfattningsvis tillstyrker utskottet regeringens förslag till *medelsanvisning* och avstyrker motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 9 och 25 i denna del, 2003/04:Kr362 (m) yrkande 7, 2003/04:Kr363 (c) i denna del, 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 9, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del.

Även motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 10 om en *plan för vården av samlingarna* avstyrks.

2.9.2 Centrala museer: Stiftelser (28:29)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för följande centrala museer, vilka är stiftelser: Nordiska museet, Skansen, Tekniska museet och Arbetets museum.

Propositionen

Regeringen föreslår en minskning av anslaget till Nordiska museet med 2,5 miljoner kronor i avvaktan på utvärdering av ett tidigare extra anslag på motsvarande belopp för museipedagogiskt utvecklingsarbete.

För kostnader i samband med överföringen av Svensk museitjänst till Riksarkivet föreslås en minskning av anslaget med 106 000 kronor.

Regeringen föreslår att *anslaget* för år 2004 anvisas 206 247 000 kronor.

Motionerna

En ökning av anslaget med 5 miljoner kronor föreslås i motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del. Förstärkningen avser kvalitetshöjningar, vård av samlingar, nödvändiga anställningar för att permanenta försöksverksamheten med att digitalisera museisamlingarna samt satsningar för att förbättra säkerheten vid museerna.

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del föreslår en ökning med 1 miljon kronor av anslaget till Nordiska museet.

I motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 8 föreslås en minskning av anslaget med 10 890 000 kronor avseende Arbetets museum. I motionen framhålls att museet har skapats på initiativ av olika intressegrupper som inte sett till att verksamheten har de medel som behövs för att fortleva av egen kraft.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under anslaget 28:28, när det gäller vård av museisamlingar, pekat på den permanentning av försöksverksamheten med Kulturarvs-IT som nu genomförts och de medel som därvid tillförts verksamheten. Det är enligt utskottets mening inte motiverat att tillföra ytterligare medel inom den givna budgetramen.

Såvitt avser säkerheten hos museerna vill utskottet påminna om att Kulturrådet tillsammans med de centrala museerna har utarbetat en strategi för att förbättra säkerheten vid museerna. Strategin innehåller en analys av den utveckling som påverkar säkerhetsarbetet hos museerna samt förslag till struktur för framtida arbete för att förbättra museernas säkerhet. Enligt uppgift från Kulturrådet har flertalet statliga museer genomfört en säkerhetsanalys av den egna verksamheten och arbetar nu vidare med att genomföra de åtgärder som befunnits nödvändiga vid analysen. Till den nämnda strategin finns också rekommendationer för utformning av det fysiska skyddet vid museerna.

Kammarkollegiet tillämpar dessa rekommendationer vid de bedömningar av museernas säkerhetsnivåer som görs vid ansökan om statlig utställningsgaranti. Rekommendationerna utgör också vägledning för samtliga museer och utställningsarrangörer vad gäller det framtida säkerhetsarbetet.

Enligt inhämtade uppgifter har Kulturrådet under hösten 2003 genomfört grundkurser i museisäkerhet vid fem tillfällen.

Mot bakgrund av redogörelsen ovan och då det ankommer på museerna själva att inom sina ekonomiska ramar ansvara för samlingarnas vård och säkerhet avstyrker utskottet motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del.

Utskottet är inte berett att omfördela medlen inom anslaget på det sätt som föreslås av motionärerna bakom motion 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del, utan avstyrker motionen.

Utskottet har vid flera tillfällen uttalat att verksamheten vid Arbetets museum har stort intresse både nationellt och internationellt (senast i bet. 2002/03:KrU1 s. 88). Utskottet har därvid bl.a. poängterat museets verksamhet riktad till arbetslivsmuseerna. Utskottet har alltså samma uppfattning och avstyrker motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 8.

Sammantaget tillstyrker således utskottet regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

2.9.3 Bidrag till regionala museer (28:30)

Inledning

Bidraget syftar till att stödja de regionala museerna i deras uppgift att samla in, bearbeta och förmedla kunskaper om regionens kulturarv, om regionens konstutveckling samt om samhället och miljön i övrigt. Statsbidraget skall också ge museerna möjlighet att ta ansvar för sin del av det regionala kulturmiljöarbetet. En viss del av stödet skall avsättas till riktade tidsbegränsade bidrag. Under anslaget anvisas sedan budgetåret 1993/94 även medel till lönebidragsanställda vid de regionala museerna.

Under år 2002 användes det riktade tidsbegränsade utvecklingsbidraget till de regionala museerna för i första hand dels riktade insatser för att samla in, bevara och tillgängliggöra icke-fiktiv film, dels insatser med anknytning till industrisamhällets kulturarv samt till insatser rörande fotografi som kulturarv och konstnärligt uttryck.

Det nationella uppdraget inom museiområdet har för åren 2003–2005 tilldelats Jämtlands läns museum. Medel anvisas under anslaget 28:3.

Propositionen

Ökningen av verksamhetsbidragen till Regionmuseet i Skåne, Kulturen i Lund och Malmö museer beräknades under förevarande anslag för år 2001. Regeringen förordar att detta belopp i fortsättningen bör beräknas under anslaget 28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpoli-

tiska medel. Med anledning härav minskas det nu aktuella anslaget 28:30 med 300 000 kronor.

De regionala museerna har under perioden 2001–2003 anvisats 10 miljoner kronor per år för museipedagogiskt utvecklingsarbete. I avvaktan på en utvärdering av verksamheten föreslås en minskning av anslaget med 10 miljoner kronor.

Regeringen föreslår att *anslaget* för år 2004 anvisas 139 055 000 kronor.

Motionerna

I motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del föreslås en ökning av anslaget med 16,5 miljoner kronor. Förstärkningen avser kvalitetshöjningar, vård av samlingar, nödvändiga anställningar för att permanenta försöksverksamheten med att digitalisera museisamlingarna samt satsningar för att förbättra säkerheten vid museerna. Av medlen bör vidare 2 miljoner kronor gå till driften av Nordiska Akvarellmuseet i Skärhamn och 0,5 miljoner kronor till Marionettmuseet. Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr279 (fp) yrkande 4 föreslår att statsbidraget till Nordiska Akvarellmuseet skall bli långsiktigt reglerat då museet nu till stor del drivs med projektmedel.

En ökning med 5 miljoner kronor utöver regeringens förslag föreslås i motionerna 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 11 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del. En del av ökningen bör gå till förbättrandet av säkerheten hos museerna vad gäller såväl stöld som brand.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under anslagen 28:28 och 28:29 behandlat frågor om vården av museisamlingar och säkerheten vid museer och därvid bl.a. nämnt att det ankommer på museerna att inom sina ekonomiska ramar göra avvägningar rörande vård- och säkerhetsbehov. Utskottet är inte heller såvitt avser detta anslag berett att tillstyrka att ytterligare medel anvisas för de nämnda ändamålen inom den ram som givits för utgiftsområdet.

När det gäller motionerna rörande Nordiska Akvarellmuseet hänvisar utskottet till de principiella ställningstaganden som riksdagen gjort sedan år 1987, nämligen – bl.a. – att det bör ankomma på initiativtagarna att ansvara för att investeringar och drift kan finansieras i den mån initiativ tas till inrättande av nya museer. Utskottet är således inte berett att föreslå någon höjning av detta anslag genom omfördelning inom utgiftsområdet eller inom det nu aktuella anslaget till förmån för Nordiska Akvarellmuseet.

Det anförda leder till att utskottet anser att riksdagen bör anvisa medel under anslaget i enlighet med regeringens förslag. Utskottet avstyrker motionerna 2003/04:Kr279 (fp) yrkande 4, 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del, 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 11, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del.

2.9.4 Bidrag till vissa museer (28:31)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för bidrag till ett antal museer och andra institutioner, nämligen Dansmuseifonden (Dansmuseet), Stiftelsen Drottningholms teatermuseum, Millesgården, Thielska galleriet, Föremålsvård i Kiruna, Nobelmuseet, Röhsska museet, Rooseum, Strindbergsmuseet, Judiska museet, Bildmuseet i Umeå, Zornsamlingarna och Föreningen Svensk Form.

Propositionen

För att kompensera kostnadsökningar till följd av permanentningen av försöksverksamheten med Kulturarvs-IT föreslår regeringen att bidraget till Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna höjs med 2 miljoner kronor under år 2004. Höjningen skall också säkerställa en fortsatt uppbyggnad av verksamheten.

Regeringen föreslår också en höjning av bidraget till Stiftelsen Strindbergsmuseet med 50 000 kronor fr.o.m. år 2004. Ökningen skall göra det möjligt för museet, som nu saknar magasineringsmöjligheter, att få ändamålsenliga föremålsmagasin.

Anslaget för år 2004 bör enligt regeringens förslag anvisas 50 021 000 kronor.

Motionerna

I motion 2003/04:Kr326 (c) yrkande 32 föreslår motionärerna en översyn av resurstilldelningen till Kulturarvs-IT.

Tre motioner rör Museum Anna Nordlander i Skellefteå.

I motion 2003/04:Kr371 (fp) föreslår motionärerna att museet inom befintlig ram för utgiftsområdet skall få ekonomiskt stöd för sitt arbete med konst- och genusfrågor.

I motionen 2003/04:Kr247 (mp) hemställs att riksdagen skall tillkännage för regeringen att Museum Anna Nordlander bedriver en verksamhet som har betydelse för hela landet. I motionen anförs att det behövs ett nationellt, statligt engagemang i verksamheten.

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr304 (s) understryker att Museum Anna Nordlander bör ges möjligheter att från en position i periferin bygga upp ett centrum för arbetet med konst- och genusfrågor med ett nationellt och nordiskt perspektiv.

Utskottets ställningstagande

Som framgått tidigare under anslaget 28:28 har Kulturarvs-IT numera permanentats och under anslaget har också avsatts vissa medel för uppbyggnad av verksamheten. Utskottet anser därmed att det inte finns skäl till något uttalande när det gäller resurstilldelningen och avstyrker motion 2003/04:Kr326 (c) yrkande 32.

Museum Anna Nordlander i Skellefteå utgör enligt utskottets mening ett intressant centrum för kvinnors konstnärliga skapande. Utskottet anser dock att det inte finns anledning att göra något tillkännagivande för regeringen i frågan. När det gäller frågan om statligt engagemang i verksamheten hänvisar utskottet än en gång till det principiella ställningstagandet att det får ankomma på initiativtagarna till ett nytt museum att ansvara för drift och verksamhet.

Utskottet vill i sammanhanget påminna om att en arbetsgrupp inom Regeringskansliet för närvarande utreder frågor som rör genusperspektiv inom museipedagogik och utställningsverksamhet. Slutrapporten skall presenteras i december 2003.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2003/04:Kr247 (mp), 2003/04:Kr304 (s), 2003/04:Kr326 (c) yrkande 32 och 2003/04:Kr371 (fp).

2.9.5 Stöd till icke-statliga kulturlokaler (28:32)

Inledning

Stöd till icke-statliga kulturlokaler ges i form av bidrag till ny- eller ombyggnad inklusive handikappanpassning av musei-, teater- och konsertlokaler som tillhör någon annan än staten. Beslut om bidrag fattas av Boverkets samlingslokaldelegation efter samråd med Statens kulturråd.

Boverkets redovisning visar att fem ansökningar beviljades bidrag under år 2002. Anslaget på 10 miljoner kronor fördelades på två läns museer, två övriga museer och en teaterlokal.

Utskottet har inhämtat att det för år 2003 inkommit ansökningar om stöd för 45 kulturlokalsprojekt. Årets anslag har fördelats till åtta av dessa projekt.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 10 miljoner kronor.

Motionerna

I motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 11 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del anförs att det finns skäl att göra en översyn av stödet till icke-statliga kulturlokaler. I avvaktan på en sådan översyn föreslås att anslaget höjs med 2 miljoner kronor för nödvändiga handikappanpassningar.

Utskottets ställningstagande

Behovet av stöd till icke-statliga kulturlokaler är stort, vilket utskottet också tidigare har konstaterat. Detta framgår inte minst av det stora antalet ansökningar om bidrag. Den stora efterfrågan som finns gör att det är angeläget att fortsätta anvisa medel under anslaget. Utskottet är emellertid inte berett att inom givna budgetramar förorda en medelsanvisning som överstiger den som

regeringen har föreslagit. Utskottet tillstyrker således regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 11 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del.

2.9.6 Riksutställningar (28:33)

Inledning

Myndigheten Riksutställningar har till uppgift att främja utställnings- och konstbildningsverksamheten genom att förmedla och anordna utställningar, biträda med rådgivning och annan service samt i övrigt utveckla och förnya utställningen som medium för kunskapsförmedling, debatt och upplevelse.

Propositionen

Riksutställningar har under år 2002 turnerat med 28 utställningar, varav 10 nyproducerade. Utställningarna har visats på 137 platser. Antalet utställningar för barn och ungdom har ökat med 20 % jämfört med föregående år. De flesta av de nya produktionerna har skapats i samarbete med andra institutioner eller organisationer.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 44 629 000 kronor.

Motionerna

I motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 13 och yrkande 25 i denna del samt 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del föreslås en minskning av anslaget med 5 miljoner kronor. Minskningen motiveras med att ansvaret och resurser för produktion av utställningar bör föras över till större kommunala och regionala museer. Motionärerna begär också att regeringen skall lägga fram en plan för hur denna förändring skall genomföras.

Utskottets ställningstagande

Liknande yrkanden har framförts under tidigare år. Utskottet anser alltjämt att Riksutställningars verksamhet har stor regional- och kulturpolitisk betydelse och att inriktningen därför skall ligga fast. Utskottet avstyrker därför motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 13 och yrkande 25 i denna del samt motion 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del, och tillstyrker därmed regeringens förslag till medelsanvisning.

2.9.7 Forum för levande historia (28:34)

Inledning

Riksdagen beslutade hösten 2001 i enlighet med regeringens förslag att en ny myndighet, Forum för levande historia, skulle inrättas i Stockholm år 2003 för frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen. Verksamheten vid myndigheten skall syfta till att

stärka människors vilja att aktivt verka för alla människors lika värde. Genom förmedling och kunskapsuppbyggnad skall verksamheten med stöd i forskning bedrivas i form av kulturverksamhet, seminarier, föreläsningar och debatt m.m.

Propositionen

Regeringen föreslår att 41 830 000 kronor skall anvisas under *anslaget* för år 2004.

Motionerna

I motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del föreslås en minskning av *anslaget* med 20 miljoner kronor. Motionärerna anser att frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter inte bör skötas av en särskild myndighet utan införlivas med och främjas inom alla samhällsområden.

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr255 (v) anser att opinionsbildning och historisk forskning inte bör ske i myndighetsform (yrkande 1). Myndigheten *Forum för levande historia* bör därför *avvecklas* till den 1 januari 2005 och verksamheten föras vidare i andra former (yrkande 2). Motionärerna anser att historieskrivningen i myndighetens verksamhet är skev, vinklad och ensidig. Förslag fördes fram i betänkandet *Forum för levande historia* (SOU 2001:5) och av remissinstanserna att den blivande myndigheten skulle behandla t.ex. den västerländska kolonialismens brott, den transatlantiska slavhandeln och liknande. Sådana frågor saknas dock helt i myndighetens verksamhet. Samma är förhållandet när det gäller västländernas massakrer i Indokina, Östtimor, södra Afrika och Centralamerika. Det är vidare enligt motionärerna viktigt att sprida kunskap om våldet och förtrycket i Sovjetunionen och andra s.k. socialistiska stater. Detta bör dock ske genom att sätta in händelserna i ett historiskt sammanhang. Motionärerna har den principiella uppfattningen att det inte är statens uppgift att bedriva historieforskning eller företräda en viss tolkning av historiska skeenden som står under debatt. Sådan verksamhet bör överlåtas åt forskarsamhället, som har resurser för detta ändamål.

Flera motioner rör *innehållet i verksamheten* hos *Forum för levande historia*.

I motion 2003/04:Kr213 (kd) yrkande 1 begär motionärerna att myndigheten skall fortsätta att informera om och mot nazism. Även om berömvärda insatser gjorts är det enligt motionärerna illavarslande att vissa extrema grupper haft framgångar i kommunalvalen. Motionärerna anser det därför angeläget att staten gör nya insatser för att nazismens offer skall hedras och Förintelsen aldrig glömmas.

I två motioner, 2003/04:Kr281 (fp) yrkande 1 och 2003/04:Kr388 (fp) yrkande 1, framhåller motionärerna vikten av att uppmärksamma och aktivt agera mot antisemitism i Sverige.

I motion 2003/04:Kr281 (fp) yrkande 2 betonas behovet av att verka mot islamofobi.

Romernas situation lyfts fram i motion 2003/04:Kr240 (mp) yrkande 1. Motionärerna begär att det av regleringsbrevet för Forum för levande historia bör framgå att myndigheten skall lyfta fram romernas historiska situation. Att så sker är särskilt viktigt då romerna inte har starka organisationer och företrädare som kan tala för dem. Motionärerna pekar också på att Sverige erkänt romerna som en nationell minoritet.

Vikten av att uppmärksamma illdåd i kommunismens namn förs fram i två motioner, 2003/04:Kr212 (m) och 2003/04:Kr213 (kd) yrkande 2.

Betydelsen av att Sverige stöder forskning och information om folkmord, etnisk rensning och brott mot mänskligheten förs fram i motion 2003/04:Kr375 (m).

I motion 2003/04:Kr348 (fp) begärs att de s.k. Kirunasvenskarnas öden skall granskas och kunskap spridas om dem. Motionärerna påpekar att forskning pågår i andra länder om motsvarande öden, men att det inte synes finnas medel avsatta för detta hos Forum för levande historia.

Motionären bakom motion 2003/04:Sk284 (fp) yrkande 2 anser att det finns behov av att verka för etnisk försoning mellan olika folkgrupper i Sverige och att Forum för levande historia kan vara lämplig anordnare av sådan verksamhet.

I motion 2003/04:Kr305 (fp) föreslår motionärerna att det instiftas *en Raoul Wallenberg-dag* den 4 augusti, Raoul Wallenbergs födelsedag. En sådan dag skulle enligt motionärerna påminna om nödvändigheten av att ständigt värna och utveckla de humanistiska värderingarna som vårt samhälle vilar på. Den skulle vidare ligga väl i linje med högtidlighållandet av Förintelsens minnesdag den 27 januari och projektet Levande historia.

Utskottets ställningstagande

I samband med förslaget om inrättande av en ny myndighet för frågor rörande demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter med utgångspunkt i Förintelsen uttalade utskottet att det är av stort värde att en sådan särskild mötesplats skapas (bet. 2001/02:KrU1 s. 31–35).

När det gällde organisationsformen för denna mötesplats hänvisade utskottet till Kommittén med uppgift att utreda etablerandet av ett Forum för levande historia (dir. 1999:75) och dess betänkande Forum för levande historia (SOU 2001:5). I betänkandet angavs ett antal förutsättningar såsom grundläggande för forumets verksamhet, bl.a. följande:

- Oberoende och trovärdighet i forumets kritiskt vetenskapliga förhållningssätt.
- En tydlig profil som helt och fullt utvecklas med hänsyn till forumets egen verksamhet.
- Stabil och långsiktigt hållbar ekonomi skall ge forumet möjlighet till hög kvalitet både i den långsiktiga planeringen och i de snabba insatser som verksamheten kan komma att fordra.
- Ett nationellt och internationellt anseende skall kunna byggas upp och vidmakthållas.

- Verksamheten skall präglas av flexibilitet och öppenhet för både aktuella händelser och nya diskussionsämnen.
- En organisatorisk enkelhet skall främja en smidig samverkan med andra organ, nationellt och internationellt.

Kommittén, som kom fram till slutsatsen att de grundläggande förutsättningarna för forumets verksamhet bäst tillgodosågs genom att en fristående statlig myndighet inrättades, anförde även följande.

För myndighetsformen talar generellt möjligheterna till öppenhet och insyn. Också behovet av organisatorisk stabilitet kan ofta lösas bäst genom myndighetsformen. Framtida verksamhet vid forumet är därtill anslagsberoende och en mycket betydande del av investeringar och sannolikt också andra grundkostnader kommer att bli beroende av anslag inom ramen för statsbudgeten. Enligt regeringens proposition *Statlig förvaltning i medborgarnas tjänst* bör anslagsberoende statlig verksamhet, som inte är utsatt för konkurrens, i huvudsak bedrivas i myndighetsform. Till fördelarna med en egen myndighet hör också att Forum för Levande historia får en självständig ställning genom att den inte inordnas i en redan pågående organisation.

Utskottet ansåg vid den tidpunkten att skälen var övertygande för regeringens val av myndighetsformen för forumets verksamhet. Utskottet har i dag inte anledning att ha någon annan uppfattning.

När det gäller den verksamhet som hittills bedrivits hos Forum för levande historia anser utskottet att det ännu inte finns möjlighet att dra några bestämda slutsatser i den frågan. Forumet har varit verksamt alltför kort tid för att en sådan analys skall kunna göras. Utskottet anser det som en självklarhet att myndigheten i sin verksamhet skall sträva efter en så bred och allsidig genomlysning som möjligt av brotten mot mänskligheten. Utskottet avstyrker motion 2003/04:Kr255 (v) yrkandena 1 och 2 *om avveckling av myndigheten Forum för levande historia*.

När det gäller motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del anser utskottet i likhet med motionärerna att frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter bör genomsyra alla samhällsområden. Utskottet anser däremot inte att dessa områden bör lyftas bort från forumets verksamhet med åtföljande anslagsminskning. Utskottet avstyrker motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del och tillstyrker regeringens förslag till *medelsanvisning*.

Flera motioner behandlar en *utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia* eller begär att arbetet med vissa frågor intensifieras hos myndigheten.

Enligt utskottets uppfattning är det uppdrag som myndigheten fått så vidsträckt att den mycket väl – om den så finner lämpligt och inom ramen för sina resurser – kan ägna sig åt de frågor som tagits upp i samtliga nu aktuella motioner. När det gäller motion 2003/04:Kr348 (fp) om Kirunasvenskarnas öden vill utskottet dock påpeka att Forum för levande historia inte bedriver någon historieforskning, men att myndigheten väl har möjlighet att sprida kunskapen om dessa människors öden vidare i samhället. Utskottet avstyrker motionerna 2003/04:Kr212 (m), 2003/04:Kr213 (kd) yrkandena 1 och 2, 2003/04:Kr240 (mp) yrkande 1, 2003/04:Kr281 (fp) yrkandena 1 och 2,

2003/04:Kr348 (fp), 2003/04:Kr375 (m), 2003/04:Kr388 (fp) yrkande 1 och 2003/04:Sk284 (fp) yrkande 2.

Motionärerna bakom förslaget om ett *instiftande av en Raoul Wallenberg-dag* har uppfattningen att en sådan dag ligger väl i linje med projektet Levande historia. Utskottet anser att Raoul Wallenbergs liv och verksamhet är en förebild för ett demokratiskt samhälle och kan tjäna som en symbol för arbetet för alla människors lika värde. Det får emellertid ankomma på Forum för levande historia eller andra berörda institutioner m.fl. att avgöra om och i så fall hur och när Raoul Wallenbergs minne skall hedras. Utskottet avstyrker motion 2003/04:Kr305 (fp).

2.9.8 Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (28:35)

Inledning

Den som anordnar en tillfällig utställning som skall visas i Sverige under vissa förutsättningar kan få en statlig utställningsgaranti. Utställningsgaranti får också lämnas för svenska kulturmanifestationer utomlands. Anslaget får också användas för inköp av kulturföremål som har sådant konstnärligt, historiskt eller vetenskapligt värde att det är av synnerlig vikt att de införlivas med offentliga samlingar.

Propositionen

Regeringen föreslår att 80 000 kronor anvisas under anslaget för år 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

2.10 Anslaget till film (28:36)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget 28:36 Filmstöd.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om

- parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal, *jämför reservation 16 (m, fp, kd, c)*
- medelstillelningen till regionala resurscentrum för film och video i kommande filmavtal, *jämför reservation 17 (kd)*,
- mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet, *jämför reservation 18 (kd)*,
- mindre detaljreglering av kommande filmavtal, *jämför reservation 19 (m, kd)*,

- videobranschens deltagande i kommande filmavtal, *jämför reservation 20 (v, c)*,
- publikrelaterat efterhandsstöd i kommande filmavtal, *jämför reservation 21 (v, c)*,
- särskilda stödkategorier i kommande filmavtal, *jämför reservation 22 (v, c)*,
- utbyggnad av e-bio, *jämför reservation 23 (v, c)* och
- offentlighetsprincipens tillämpning på Svenska Filminstitutet, *jämför reservation 24 (fp, kd)*.

2.10.1 Filmstöd (28:36)

Inledning

Under anslaget beräknas medel för statens stöd till svensk filmproduktion m.m. enligt 2000 års filmavtal. Syftet med stödet är att främja produktion, visning och spridning av värdefull svensk film, att främja bevarandet och tillgängliggörandet av filmer och material av kulturhistoriskt intresse liksom att verka för internationellt samarbete i dessa avseenden samt att förbättra kvinnliga filmskapares villkor. Under anslaget beräknas även medel för en filmvårdscentral i Grängesberg och för Konstnärsnämndens filmstöd.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall anvisas 234 738 000 kronor.

I inledningen till budgetpropositionen redovisas bl.a. att 2000 års filmavtal gäller under perioden 1 januari 2000–31 december 2004. Regeringens samlade bedömning är att insatserna inom filmområdet varit framgångsrika (prop. s. 47).

Motionerna

I en rad motioner behandlas frågor med anknytning till det kommande filmavtalet.

I motion 2003/04:Kr390 (kd) begärs att riksdagen genom en *parlamentarisk referensgrupp* skall ges möjlighet att delta i *utarbetandet av det nya filmavtalet*. Motionärerna anser nämligen att det inte är acceptabelt att regeringen ställer riksdagen inför ett redan förhandlat avtal (yrkande 11).

I två motioner, 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 12 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 10, redovisas att det i filmavtalet finns en bestämmelse om *medeltilldelningen till regionala resurscentrum för film och video*. I några regioner saknades sådan verksamhet vid nuvarande filmavtals tillkomst men har påbörjats därefter. Filminstitutet har – anför det – inte möjlighet att ekonomiskt stödja dessa nytillkomna resurscentrum. Denna brist i nuvarande avtal bör enligt motionsyrkandena rättas till inför nästa avtalsperiod.

Motionärerna bakom motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 13 i denna del och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 12 i denna del efterlyser *mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet*. Det nya filmavtalet bör enligt motionärerna bli mer målinriktat.

Förslaget i motion 2003/04:Kr209 (m) syftar till att *kommande filmavtal* skall vara *mindre detaljreglerat* än nuvarande avtal. I det nya avtalet bör det enligt motionärerna lämnas större möjligheter för Filminstitutet att agera utifrån verkligheten och den tekniska utvecklingen (yrkande 13). Även i motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 13 i denna del och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 12 i denna del yrkas att det nya filmavtalet skall bli mindre detaljreglerat.

Enligt motion 2003/04:Kr270 (v) är det på sikt ohållbart att *videobranschen* står utanför filmavtalet. För att öka intresset för att distribuera svensk film och för att stärka filmavtalet ekonomiskt bör riksdagen göra ett tillkännagivande om att videobranschen bör omfattas av avtalet (yrkande 4).

Vidare anförs i motion 2003/04:Kr270 (v) att det *publikrelaterade efterhandsstödet* visat sig ha brister, trots att detta stöd har en absolut ram och därmed inte kan ta pengar från förhandsstödet. Regeringen bör därför i samband med förhandlingarna om det nya filmavtalet se över konstruktionen med för- och efterhandsstöd (yrkande 3).

I samma motion, 2003/04:Kr270 (v), föreslås att två *särskilda stödkategorier* skall införas i det nya filmavtalet. Motionärerna anser att det bör vara en nationell angelägenhet att filmen som konstart utvecklas även inom genren barn- och familjefilm. Regeringen bör därför se över hur ett direkt stöd till denna genre skall utformas (yrkande 1). Yrkande 2 i motionen syftar till att frågan om filmproduktion för de nationella minoriteterna skall beaktas i samband med utarbetandet av det nya filmavtalet.

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr271 (v) anser att s.k. e-bio utgör ett sätt att förbättra utbudet av och tillgängligheten till ny film. Systemet som innebär att man använder film i digital form gör det möjligt att ta fram många kopior till rimliga kostnader. Emellertid är den tekniska utrustning som krävs för att spela upp de digitala filmerna mycket dyr och därför svår att investera i för en liten biograf. I motionen föreslås därför att regeringen skall överväga åtgärder i syfte att underlätta *utbyggnaden av e-bio*.

I motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 14 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 13 hävdas att de statliga stöd som stiftelsen Filminstitutet skall fördela motsvarar stöd som på andra områden fördelas av offentliga institutioner. Motionärerna kräver därför att *offentlighetsprincipen* skall gälla för delar av Filminstitutets verksamhet som rör statliga medel.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till *medelstilldelning* under anslaget för år 2004.

En rad motionsyrkanden har väckts med anledning av att nuvarande filmavtal löper ut om drygt ett år, dvs. vid utgången av år 2004.

Utskottet vill med anledning härav inledningsvis erinra om att regeringen i budgetpropositionen redovisar att en överenskommelse träffats i december 2002 mellan staten och övriga parter i filmavtalet om ett extra tillskott på sammanlagt 80 miljoner kronor under åren 2002–2004 (prop. s. 46). I samband med en redogörelse om jämställdhetsarbetet inom kulturområdet redovisar regeringen även att förhandlingar om ett nytt filmavtal fr.o.m. år 2005 har inletts under år 2003. En viktig utgångspunkt för regeringen i dessa förhandlingar är att målet att förbättra kvinnliga filmskapares villkor tydligare skall avspeglas i avtalet (prop. s. 24).

Utskottet förutsätter att regeringen även fortsättningsvis informerar riksdagen om beredningen av frågan om ett nytt filmavtal.

Utskottet övergår till att behandla en rad motioner av vilka flertalet har anknytning till kommande filmavtal.

Utskottet kan inte tillstyrka förslaget i motion 2003/04:Kr390 (kd) som innebär att en *parlamentarisk referensgrupp* skulle ges möjlighet att delta i *utarbetandet av det nya filmavtalet*. Enligt utskottets uppfattning skulle en sådan referensgrupp kunna störa de pågående förhandlingarna mellan de tilltänkta avtalsparterna. Motion 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 11 avstyrks således.

Utskottet anser att det är önskvärt att de ekonomiska ramar som kommer att gälla när det nya filmavtalet träder i kraft, dvs. från år 2005, gör det möjligt för Filminstitutet att pröva och bevilja *medelstilledning till samtliga resurscentrum för film och video* i landet. Således bör även nya resurscentrum bli föremål för de överväganden som föregår sedvanlig bidragsfördelning. Utskottet anser att det inte är motiverat att riksdagen skall göra något uttalande för regeringen i denna fråga. Motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 12 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 10 avstyrks.

Då det gäller kraven i två motioner rörande *mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet* erinrar utskottet om att de kulturpolitiska målen från år 1996 gäller för all statligt stödd kultur, således även för filmpolitikens område. Vidare vill utskottet påminna om att inriktningen på insatserna för filmen tydligt angavs i regeringens filmpolitiska proposition våren 1999. I propositionen uttalade regeringen att huvuduppgiften borde vara att främja produktion och distribution av svensk kvalitetsfilm. Inriktningen borde vara att

- upprätthålla och utveckla värdefull svensk filmproduktion i samverkan med berörda branscher,
- säkerställa tillgången till ett brett utbud av värdefull film i olika visningsformer i hela landet,
- upprätthålla och utveckla biografens roll som kulturell mötesplats i hela landet och medverka till att biopubliken långsiktigt ökar,
- ge fler, främst barn och ungdomar, möjlighet till eget skapande med film och andra medier för rörliga bilder,

- regionalt och lokalt stärka filmens roll i kulturlivet, särskilt med tanke på barn och ungdom,
- förbättra kvinnliga filmskapares villkor,
- bevara filmer och material av film- och kulturhistoriskt intresse och i ökad utsträckning tillgängliggöra dem för forskning och allmänhet samt att
- upprätthålla och utveckla det internationella utbytet och samarbetet på filmområdet.

Enligt utskottets uppfattning får det ankomma på regeringen att bedöma om det därutöver bör inrättas särskilda mål på filmpolitikens område. Därmed avstyrker utskottet motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 13 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 12, båda motionerna i denna del.

Förslag i tre motioner syftar till att *kommande filmavtal* skall få en *mindre detaljreglerad* utformning. Utskottet anser att det är självklart att regeringen och övriga berörda avtalsparter i anslutning till det pågående avtalsarbetet följer upp och utvärderar hur nuvarande avtal har fungerat. I ett sådant arbete torde även diskuteras om detaljeringsgraden i nuvarande avtal är ändamålsenlig eller om det skulle vara av godo med en större flexibilitet i avtalets bestämmelser.

Någon åtgärd från riksdagens sida torde inte vara påkallad i denna fråga. Motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 13 i denna del, 2003/04:Kr209 (m) yrkande 13 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 12 i denna del avstyrks.

Förslaget i motion 2003/04:Kr270 (v) yrkande 4 innebär att *videobranschen* återigen bör bli part i filmavtalet. Sveriges Videodistributörers Förening och Videohandlarnas Samarbetsorganisation upphörde att vara avtalspart vid utgången av år 1998. Därmed upphörde också dessa organisationers andel i avtalets finansiering.

Filminstitutet har utarbetat ett underlag till hur filmavtalets finansiering skall kunna breddas (juni 2003). I detta underlag konstaterar institutet att finansieringen av avtalet inte avspeglar den våldsamma utveckling som distributionen av film har genomgått under de senaste decennierna. Den del av filmmarknaden som omsätter mest, dvs. videobranschen, bidrar över huvud taget inte till finansiering av filmpolitik och produktion av ny svensk film. Filminstitutet beräknar att en punktskatt på 3,5 % för video/dvd för Sveriges del skulle kunna inbringa drygt 100 miljoner kronor. Utskottet förutsätter att de olika modeller till finansiering som skissas av Filminstitutet prövas av regeringen och övriga avtalsparter.

Med hänvisning till det anförda avstyrker utskottet motion 2003/04:Kr270 (v) yrkande 4.

Utskottet kan konstatera att det funnits vissa komplikationer med det *publikrelaterade efterhandsstödet*. Stödet som har en egen budgetram har emellertid kunnat utökas tack vare den förstärkning av anslaget som gjorts för åren 2002–2004 (jfr prop. utgiftsområde 17 s. 33). Stödet är ett automatiskt stöd som ges till långfilmer som anmälts till Filminstitutet före inspelningsstarten. Stödets storlek baseras på bruttobiljettintäkter under tolv månader efter fil-

mens premiär (16 § filmavtalet). Filminstitutet inför ett kösystem när årets medel intecknats fullt ut. Utskottet förutsätter att de olägenheter som utformningen av efterhandsstödet kan ha vållat blir föremål för ingående överväganden i de pågående avtalsförhandlingarna mellan parterna.

Motion 2003/04:Kr270 (v) yrkande 3 avstyrks därmed.

Då det gäller förslagen om att *särskilda stödkategorier* skall införas inom ramen för det nya filmavtalet påminner utskottet om att förhandsstöd till långfilm i enlighet med bestämmelserna i nuvarande avtal inte begränsas till någon viss genre. De båda nämnda kategorierna barn- och familjefilm respektive film för nationella minoriteter har således möjlighet att erhålla produktionsstöd inom ramen för tillgängliga medel och under förutsättning att de motsvarar de krav på kvalitet m.m. som ställs vid bidragsgivningen. Det får ankomma på regeringen att tillsammans med avtalsparterna förhandla om det nya avtalet skall innehålla särskilda stödformer för produktion av vissa filmgenrer. Motion 2003/04:Kr270 (v) yrkandena 1 och 2 avstyrks.

Utskottet konstaterar – då det gäller motionsförslaget om *utbyggnad av e-bio* – att teknikutvecklingen innebär att visning och spridning av värdefull film kan komma att underlättas i hög grad om och när e-bio byggs ut i landet. Den verksamhet som bedrivs på åtta orter i Sverige i Folkets Hus & Parkers regi kan komma att få stor betydelse för en utveckling där medborgare oavsett bostadsort skall kunna bli mer delaktiga i landets kulturliv.

Som anförs i motion 2003/04:Kr271 (v) innebär tekniken att distributionen förbilligas avsevärt, medan däremot den tekniska utrustning som krävs för filmvisning betingar ett förhållandevis högt pris. Inom ramen för nuvarande filmavtal finns ett visst utrymme för biografägare att erhålla stöd för teknisk upprustning. Det ankommer emellertid i första hand på ägarna till biograferna att finansiera nödvändig utrustning. Enligt utskottets uppfattning är det fullt tänkbart att frågan om utbyggnaden av e-bio aktualiseras i samband med de pågående avtalsförhandlingarna. Resultatet av förhandlingarna bör emellertid inte föregripas av ett ställningstagande i denna fråga från riksdagens sida. Motion 2003/04:Kr271 (v) avstyrks.

Motionsförslag om att *offentlighetsprincipen* skall tillämpas för den del av Filminstitutets verksamhet som rör statliga medel har behandlats av riksdagen vid två olika tillfällen (jfr bet. 1999/2000:KrU5 s. 16 och bet. 2001/02:KrU10 s. 13). Liksom vid dessa tillfällen har utskottet förståelse för motionärernas yrkanden. Samtidigt vill utskottet understryka den speciella situation som gäller för Filminstitutet och som innebär att en mycket stor del av den totala verksamheten finansieras med medel som inte är statliga. Utskottet förutsätter – liksom vid tidigare tillfällen – att Filminstitutet så långt det är möjligt tillämpar öppenhet i sin verksamhet. Motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 14 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 13 avstyrks därmed.

2.11 Anslaget till forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget 28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet.

2.11.1 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (28:37)

Inledning

Anslaget används för projekt inom Statens kulturråds, ansvarsmuseernas, Riksarkivets, Riksantikvarieämbetets samt Språk- och folkminnesinstitutets ansvarsområden. Vidare beräknas under anslaget medel för del av kostnaderna för grundforskning inom naturvetenskap vid Naturhistoriska riksmuseet.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 34 623 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

Under rubriken 7 Forskning under utgiftsområde 17 (politikområde 26) behandlar utskottet anslaget 26:1 Statens ljud- och bildarkiv.

2.12 Anslagen till trossamfund (28:38–28:39)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen
28:38 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund och
28:39 Stöd till trossamfund.

Vidare bör riksdagen avslå motionsförslag om

- kostnad för hantering av avgiftshjälp till trossamfund,
- stödet till sjukhuskyrkan, *jämför reservation 25 (m, fp, kd, c)* och
- stöd till Islamic center.

2.12.1 Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (28:38)

Inledning

Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund har till uppgift att pröva frågor om statsbidrag till trossamfund.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 3 590 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget.

2.12.2 Stöd till trossamfund (28:39)

Inledning

Målet för det statliga stödet till trossamfund är att bidra till att skapa förutsättningar för trossamfunden att bedriva en aktiv och långsiktigt inriktad religiös verksamhet i form av gudstjänst, själavård, undervisning och omsorg. Statligt stöd till trossamfund kan lämnas i form av statsbidrag och avgiftshjälp till registrerade trossamfund.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 50 750 000 kronor.

Motionerna

I motionerna 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 22 och 25 i denna del föreslås en ökning av *anslaget* med 10 miljoner kronor. Motionärerna anför som motiv att stödet behöver ökas med tanke på trossamfundens stora ansvarsområde.

Motionärerna bakom motionen 2003/04:Kr363 (c) i denna del anser att anslaget skall ökas med 0,5 miljoner kronor för att förstärka stödet till sjukhuskyrkan.

I motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 12 och 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del föreslås att anslaget ökas med 3 miljoner kronor. Förstärkningen av anslaget behövs enligt motionärerna för att öka lokalbidragen till samfunden.

I motion 2003/04:Kr307 (kd) anføres att organisationsbidraget inte skall minskas för trossamfund som får statlig hjälp med *administrationen av avgifter*. Motionären menar att Svenska kyrkan inte behöver betala för den tjänsten och att det är rimligt att även andra samfund slipper kostnaden.

En översyn av stödet till *sjukhuskyrkan* begärs i nio motioner, nämligen 2002/03:Kr256 (kd), 2002/03:Kr322 (c, m, kd, fp), 2002/03:Kr360 (s), 2002/03:Kr366 (kd) yrkande 8, 2003/04:Kr222 (kd), 2003/04:Kr250 (c), 2003/04:Kr251 (kd), 2003/04:Kr309 (c) och 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 15. I samtliga motioner betonas sjukhuskyrkans viktiga roll både för patienter och anhöriga men även för personal vid sjukhusen. Det är mot bakgrund av att det statliga stödet har urholkats viktigt att en översyn görs.

I motion 2003/04:Kr341 (fp, m, kd, c) anförs att statsbidraget till sjukhuskyrkan behöver förstärkas och att den bör tilldelas statsbidrag som täcker hälften av dess kostnader.

Motionärerna bakom motion 2002/03:Kr361 (s) och 2003/04:Kr376 (s) anser att reglerna för statsbidrag till trossamfund behöver ses över och ändras så att *Islamic center* i Malmö kan bli berättigat till stöd.

Utskottets ställningstagande

Utskottet föreslår att regeringens förslag till *medelsanvisning* skall bifallas av riksdagen, varför motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 22 och 25 i denna del, 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 12, 2003/04:Kr341 (fp, m, kd, c), 2003/04:Kr363 (c) i denna del, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del avstyrks.

Statligt stöd till trossamfund kan lämnas i form av statsbidrag och *avgiftshjälp* till registrerade trossamfund. De trossamfund som väljer att låta Riksskatteverket (RSV) administrera avgiftsuttaget från sina medlemmar får en reduktion av statsbidraget som skall täcka RSV:s kostnader för administrationen. Svenska kyrkan får avgiftshjälp men inte något organisationsbidrag varför inget statsbidrag finns att reducera. Enligt utskottets uppfattning bör det system för avgiftshjälp som beslutades av riksdagen i samband med kyrkans skiljande från staten inte förändras. Motion 2003/04:Kr307 (kd) avstyrks.

Beträffande de motioner som begär en översyn av vissa regler för statsbidragen till trossamfund anser utskottet att det kan finnas anledning att se över reglerna. En översyn bör gälla reglerna som helhet, och vissa delar bör inte lyftas ut och utvärderas separat. Utskottet vidhåller dock sin uppfattning från betänkande 2001/02:KrU1 (s. 102) att det ännu är för tidigt att göra en översyn av statsbidragsfördelningen vid Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund. Frågan om förstärkt bidrag till *sjukhuskyrkan* tas lämpligen upp i samband med en sådan framtida översyn. Därmed avstyrks motionerna 2002/03:Kr256 (kd), 2002/03:Kr322 (c, m, fp, kd), 2002/03:Kr360 (s), 2002/03:Kr366 (kd) yrkande 8, 2003/04:Kr222 (kd), 2003/04:Kr250 (c), 2003/04:Kr251 (kd), 2003/04:Kr309 (c) och 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 15.

Med hänvisning till vad utskottet anfört ovan om översyn av statsbidragsfördelningen avstyrker utskottet även motionerna 2002/03:Kr361 (s) och 2003/04:Kr376 (s) om stöd till *Islamic center*.

2.13 Övrigt inom kulturpolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslag om ett nytt anslag benämnt Möte mellan kulturer.

2.13.1 Möte mellan kulturer

Motionerna

I två motioner, nämligen 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 21 och 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del, hemställs att riksdagen skall anvisa 4 miljoner kronor under ett nytt anslag benämnt Möte mellan kulturer. Av den förstnämnda motionen framgår att 1 miljon kronor av dessa medel avses gå till minoritetsgruppers arkiv. Sådana arkiv kan enligt motionen vara avgörande för en minoritetsgrupps vardag och för utvecklingen av den egna kulturen. Återstående 3 miljoner kronor avses användas för utveckling av kulturpolitiken för invandrare och minoriteter. De behöver få ett större utrymme i svenskt kulturliv och ökat stöd för att värna sina språkliga och kulturella identiteter, vilket i sin tur bör kunna öka möjligheterna till dialog och kommunikation mellan olika grupper i samhället.

Utskottets ställningstagande

Utskottet vill först framhålla att de nationella kulturpolitiska målen omfattar alla i samhället, således även minoriteter och invandrare. Det ankommer på ansvariga instanser att beakta detta vid beslut om inriktningen av medelsanvändningen inom kulturområdet. För att därutöver särskilt stödja minoriteters och invandrades kultur beräknas medel under anslaget 28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete. Vidare beräknas medel under detta anslag för verksamhet med regionala konsulenter för mångkultur. Regeringen redovisar (prop. s. 23) att Kulturrådet antagit en handlingsplan i syfte att mångkultur skall genomsyra all verksamhet inom kulturområdet. Vidare avser regeringen att ge Mångkulturellt centrum i Botkyrka i uppdrag att kartlägga och analysera de resultat som rapporterats in från de statliga myndigheterna och institutionerna i vad avser mångfald. Resultaten skall läggas till grund för ett mera långsiktigt förändringsarbete och för förberedelserna av Mångkulturåret 2006.

Utskottet anser att det inom ramen för utgiftsområdet inte finns utrymme för den ytterligare satsning på minoriteters och invandrades kultur under ett särskilt anslag som föreslås i motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 21 och 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del, varför de avstyrks.

3 Mediepolitik (politikområde 27)

3.1 Anslagen inom mediepolitiken (27:1–27:4)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

27:1 Statens biografbyrå,

27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland,

27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete samt

27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om förhandsgranskning av vuxenfilm, *jämför reservation 26 (m, fp)*.

3.1.1 Statens biografbyrå (27:1)

Inledning

Statens biografbyrå skall granska filmer och videogram som är avsedda att visas vid allmän sammankomst eller offentlig tillställning. På begäran förhandsgranskas även filmer och videogram för enskilt bruk. Biografbyrån fastställer åldersgränser för de filmer som granskats. Vidare kan byrån besluta om att klipp skall göras i filmer samt om visningsförbud. Biografbyrån utövar tillsyn över videogrammarknaden och efterlevnaden av bestämmelserna i brottsbalken om olaga våldsskildring och otillåten utlämning av teknisk upptagning när det gäller rörliga bilder. Biografbyrån skall enligt brottsbalken yttra sig till Justitiekanslern (JK) i åtalsärenden som rör olaga våldsskildring samt ge medgivande till åtal som rör otillåten utlämning av teknisk upptagning.

Propositionen

Regeringen redovisar att kulturutskottet i sitt betänkande 2002/03:KrU1 framhöll att man inför kommande redovisningar av regeringens dialog med Biografbyrån om målformuleringarna för myndigheten och deras tillämpning skulle välkomna en bedömning av möjligheterna att följa upp de fastställda målen och en mera utförlig angivelse av vilka konkreta resultat mål- och resultatdialogerna utmynnat i.

Med anledning av kulturutskottets synpunkter informerar regeringen i propositionen om att mål- och resultatdialoger förs kontinuerligt med Biografbyrån. Den dialog som fördes med byrån inför utformningen av regleringsbrevet för år 2003 resulterade bl.a. i förändrade verksamhetsmål för verksamhetsgrenarna Granskning av filmer och Tillsyn och i ändrade återrapporteringskrav för verksamhetsgrenen Tillsyn. I regleringsbrevet för år 2003 har också verksamhetsgrenen Yttranden i åtalsärenden införlivats i grenen Tillsyn. Ett syfte med förändringarna är att de skall förbättra möjligheterna att följa upp målen.

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 10 015 000 kronor.

Motionerna

I motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del föreslås att anslaget skall minskas med 3,5 miljoner kronor. I två motioner, nämligen 2003/04:Kr209 (m) yrkande 14 och

2003/04:Kr359 (fp) yrkande 9, föreslås att *förhandsgranskningen av vuxenfilm* skall avskaffas (yrkande 14).

Utskottets ställningstagande

Utskottet finner det intressant att den mål- och resultatdialog som förts mellan regeringen och Biografbyrån resulterat i förändrade verksamhetsmål i regleringsbrevet. Det är utskottets förhoppning att dessa ändringar kommer att leda till att möjligheterna att följa upp målen för myndighetens verksamhet förbättras.

Utskottet är inte berett att tillstyrka motionsförslagen om en minskning av *anslaget* med 3,5 miljoner kronor. Därmed tillstyrker utskottet regeringens förslag att anslaget skall anvisas 10 015 000 kronor för år 2004 och avstyrker motionerna 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 25 i denna del och 2003/04:Fi240 (fp) yrkande 23 i denna del.

Utskottet är inte heller berett att tillstyrka förslag som innebär att *förhandsgranskningen av vuxenfilm* avskaffas. Utskottet hänvisar till konstitutions- och kulturutskottens tidigare ställningstaganden i denna fråga. Se bl.a. bet. 1989/90:KrU30, 2002/03:Ku17 och 2002/03:KrU1. Motionerna 2003/04:Kr209 (m) yrkande 14 och 2003/04:Kr359 (fp) yrkande 9 avstyrks.

3.1.2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (27:2)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för de kostnader Teracom AB har för rundradiosändningar i Storstockholmsområdet av finländska TV-program, de kostnader Sveriges Television AB har för tillhandahållande och överföring av en svensk programkanal till Finland, de kostnader Comhem AB har för tillhandahållande av den finska programkanalen till kabelnät på ett antal orter i Sverige samt Sverigefinska Riksförbundets kostnader i samband med utsändning av den finska programkanalen i Sverige. De sistnämnda kostnaderna baserar sig på överenskommelser mellan riksförbundet och förhandlingsorganisationen Copyswede som företräder vissa rättighetshavarorganisationer.

Det svensk-finska televisionsutbytet bedrivs enligt en princip om ömsesidighet. Finland ansvarar för kostnaderna för utsändningen av en svensk programkanal i Finland och för överföringen av en finsk programkanal till Sverige. På motsvarande sätt ansvarar Sverige för kostnaderna för utsändningen av en finsk programkanal i Sverige och för överföringen av en svensk programkanal till Finland.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall uppgå till 20 272 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning.

3.1.3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (27:3)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för svensk medverkan i Europeiska Audiovisuella Observatoriet och Audiovisuella Eureka. Det europeiska samarbetsorganet Audiovisuella Eureka lades ned den 30 juni 2003.

Europeiska Audiovisuella Observatoriet är ett forsknings- och statistikinstitut som samlar in och distribuerar information om den europeiska film-, TV- och videoindustrin. Observatoriet driver dessutom ett utvecklingsarbete i syfte att skapa jämförbar europeisk statistik på det audiovisuella området.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall anvisas 821 000 kronor.

Mot bakgrund av att Audiovisuella Eureka har lagts ned och med anledning av de överväganden som redovisats under utgiftsområde 1, anslaget 27:5 *Granskningsnämnden för radio och TV*, avser regeringen att använda 400 000 kronor årligen av anslaget till att förstärka Granskningsnämnden för radio och TV under perioden 2004–2006.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning.

3.1.4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (27:4)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för stöd till Nordiskt informationscenter för medie- och kommunikationsforskning (Nordicom) vid Göteborgs universitet för information om forskningsresultat och utarbetande av mediestatistik m.m.

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 skall anvisas 1 735 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilldelning.

3.2 Radio- och TV-frågor

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör godkänna regeringens förslag om

- medelsberäkning för år 2004 för Sveriges Television AB, Sveriges Radio AB och Sveriges Utbildningsradio AB,
- medelstildelning för år 2004 avseende Granskningsnämnden för radio och TV,
- bemyndigande för regeringen att besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution,
- överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB och
- bemyndigande för regeringen att på marknadsmässiga villkor tillhandahålla en kredit hos Riksgäldskontoret i syfte att täcka eventuella tillfälliga likviditetsbehov på rundradiokontot.

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag anta regeringens förslag till ändring i lagen om TV-avgift med viss redaktionell ändring som framgår av utskottets förslag till riksdagsbeslut (förslagspunkt 40), *jämför reservation 27 (m, fp)*.

Bakgrund

Våren 2001 beslutade riksdagen att godkänna regeringens förslag om villkor och riktlinjer för en ny sändningstillståndsperiod för Sveriges Radio AB (SR), Sveriges Television AB (SVT) och Sveriges Utbildningsradio AB (UR). Tillståndsperioden avser tiden den 1 januari 2002 t.o.m. den 31 december 2005 (prop. 2000/01:94, bet. 2000/01:KrU8, rskr. 2000/01:268).

Efter beslut av riksdagen våren 1997 (prop. 1996/97:67, yttr. 1996/97:KrU4y, bet. 1996/97:KU17, rskr. 1996/97:178) meddelade regeringen de första tillstånden till TV-sändningar med digital teknik i juni 1998. Sändningarna kom i gång successivt under år 1999 och i början av år 2000. Riksdagen beslutade våren 2003 att de analoga sändningarna skall ha upphört till den 1 februari 2008 (prop. 2002/03:72, yttr. 2002/03:KrU1y, bet. 2002/03:KU33, rskr. 2002/03:196). Övergången till digital marksänd television medför särskilda krav på televisionen i allmänhetens tjänst. För att utjämna kostnaderna över tiden för SVT och UR under en övergångsperiod har ett särskilt distributionskonto inrättats för kostnader för TV-distribution.

Regeringen har nyligen tillsatt en parlamentarisk kommitté (Ku 2003:01) som fått i uppdrag att utifrån en bred omvärldsanalys ta fram ett underlag om de villkor som skall gälla för radio och TV i allmänhetens tjänst efter nuvarande tillståndsperiod, dvs. fr.o.m. år 2006 (dir. 2003:119).

Vidare har regeringen gett en särskild utredare (Ku 2003:02) i uppdrag att ta fram underlag beträffande vissa frågor om finansieringen av verksamheten inom radio och TV i allmänhetens tjänst (dir. 2003:120). Utredaren skall främst behandla frågor om avgiftsskyldighet och uppörd av TV-avgiften, medelstildelning till programföretagen samt skatteplikt enligt mervärdesskatte lagen (1994:200).

3.2.1 Medelsberäkning för år 2004

Propositionen

För år 2004 föreslås att de tre public service-företagen skall tilldelas 5 903,1 miljoner kronor från rundradiokontot. Av den samlade *medelsberäkningen* utgör 200 miljoner kronor reformmedel. I enlighet med riksdagens beslut våren 2001 har den ordinarie medelstildelningen till programföretagen räknats upp med 2 % i förhållande till år 2003. En förutsättning för att den årliga prisuppräknningen skall betalas fullt ut är enligt riksdagens beslut våren 2001 att TV-avgiftsskolket minskas med 25 miljoner kronor per år. Om skolket minskar med ett lägre belopp skall prisuppräknningen reduceras med skillnaden mellan 25 miljoner kronor och detta belopp. En eventuell justering görs när avgiftsintäkterna för år 2003 är kända. Programföretagen har till regeringen redovisat att för år 2002 har skolket minskat med 33 miljoner kronor. Den s.k. fördelningsnyckeln bör, menar regeringen, bibehållas oförändrad, vilket innebär att av de samlade medlen för år 2004 fördelas 3 407,9 miljoner kronor (57,73 %) till SVT, 2 214,8 miljoner kronor (37,52 %) till SR och 280,4 miljoner kronor (4,75 %) till UR.

Regeringens förslag rörande de medel som föreslås utgå till SVT och UR från distributionskontot för att finansiera kostnaderna för TV-distribution redovisas nedan under avsnitt 3.2.2 *Distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution*.

Vidare anför regeringen att anslaget till Granskningsnämnden för radio och TV enligt riksdagens beslut skall finansieras delvis över statsbudgeten, delvis med medel från rundradiokontot som anvisas till statsbudgetens inkomstsida. Regeringens förslag till *medelstildelning till Granskningsnämnden för radio och TV* lämnas under utgiftsområde 1 anslaget 27:5 Granskningsnämnden för radio och TV. Nämndens totala anslag för år 2004 föreslås uppgå till 9 568 000 kronor. Regeringen föreslår under mediepolitikområdet i den nu aktuella delen av budgetpropositionen att 6 397 000 kronor skall anvisas från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har då det gäller *medelsberäkningen till programföretagen* inte något att erinra mot förslagen i propositionen. Riksdagen bör således godkänna vad regeringen föreslår om medelsberäkning för år 2004 för SR (inkl. Radio Sweden), SVT (inkl. Dövas TV) och UR.

Utskottet tillstyrker också regeringens förslag att riksdagen skall godkänna *medelstilldelningen* för år 2004 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida *avseende Granskningsnämnden för radio och TV*.

3.2.2 Distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution

Inledning

Riksdagen har beslutat att ett särskilt distributionskonto för finansiering av kostnader för TV-distribution skall inrättas (prop. 2000/01:94, bet. 2000/01:KrU8, rskr. 2000/01:268). Bakgrunden är att distributionskostnaderna för televisionen i allmänhetens tjänst under tillståndsperioden kommer att vara höga på grund av att distributionen sker parallellt med både äldre analog och ny digital sändningsteknik. Till distributionskontot förs medel från rundradiokontot som motsvarar kostnaderna för SVT:s och UR:s analoga distribution. Från distributionskontot förs medel till programföretagen som motsvarar kostnaderna för TV-distribution via både analoga och digitala mark-sändningar för SVT och UR. Det successivt ökande underskott på distributionskontot som uppkommer under uppbyggnadsskedet täcks genom lån i Riksgäldskontoret. När TV-sändningarna i det analoga marknätet upphör skall betalningarna från rundradiokontot till distributionskontot fortsätta till dess att underskottet är återbetalt.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen skall *bemyndiga regeringen* att för år 2004 *besluta om lån i Riksgäldskontoret* för att finansiera underskottet på distributionskontot intill ett belopp av 1 059 miljoner kronor. Regeringen bedömer nämligen att det ackumulerade underskottet för år 2004 kommer att uppgå till högst detta belopp.

Regeringen föreslår vidare att 266,46 miljoner kronor skall föras *från rundradiokontot till distributionskontot* för år 2004. Slutligen föreslås att SVT skall anvisas högst 535 miljoner kronor och UR högst 23 miljoner kronor från distributionskontot för år 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag att riksdagen skall *bemyndiga regeringen* att för år 2004 *besluta om lån i Riksgäldskontoret* för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 059 miljoner kronor.

Vidare tillstyrker utskottet att för år 2004 266,46 miljoner kronor skall föras *från rundradiokontot till distributionskontot* samt att SVT skall anvisas 535 miljoner kronor och UR 23 miljoner kronor från distributionskontot för distributionskostnader.

3.2.3 TV-avgiften och rundradiokontot

Propositionen

I proposition 2000/01:94 Radio och TV i allmänhetens tjänst 2002–2005 angav regeringen att den räknar med att TV-avgiften kommer att behöva höjas även under de kommande åren för att rundradiokontot skall komma i balans under tillståndsperioden. I budgetpropositionen föreslår regeringen att TV-avgiften skall höjas med 60 kronor till 1 872 kronor per helår fr.o.m. den 1 januari 2004.

Den föreslagna höjningen innebär en nödvändig förstärkning av rundradiokontot för att förbättra kontots resultat. Regeringens förslag om TV-avgiften förutsätter en ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift.

Motionen

I motion 2003/04:Kr362 (m) avvisas förslaget om höjning av TV-avgiften (yrkande 9).

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets bedömning är det angeläget att rundradiokontot är i balans under tillståndsperioden. För att uppnå denna balans är det nödvändigt att förstärka rundradiokontot genom den föreslagna avgiftshöjningen. Utskottet tillstyrker därför att en höjning i enlighet med regeringens förslag träder i kraft den 1 januari 2004. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till *ändringar i lagen (1989:41) om TV-avgift* med viss redaktionell ändring. Utskottets ändringsförslag är av formell natur och framgår av utskottets förslag till riksdagsbeslut (förslagspunkt 40). Regeringens lagförslag finns i *bilaga 2*. Motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 9 avstyrks.

3.2.4 Kredit hos Riksgäldskontoret

Inledning

Radiotjänst i Kiruna AB (RIKAB) förvaltar rundradiomedlen, dvs. de medel som uppbärs enligt lagen (1989:41) om TV-avgift. RIKAB ansvarar för likviditetsplanering och utbetalningar från rundradiorörelsens resultatkonto (rundradiokontot) hos Riksgäldskontoret. RIKAB skall också redovisa medelsförvaltning och upplåning samt bedömningar som kan ligga till grund för statsmakternas beslut om de ekonomiska villkoren för rundradiorörelsen.

Om ingen behållning finns på rundradiokontot har staten genom Riksgäldskontoret tidigare på marknadsmässiga villkor tillhandahållit en kredit. En sådan situation kan uppkomma t.ex. när influtna TV-avgifter vid ett årsskifte tillfälligt inte räcker till de av riksdagen beslutade medelsanvisningarna. För att staten skall kunna tillhandahålla en kredit krävs riksdagens bemyndigande.

Propositionen

I propositionen föreslås att regeringen skall bemyndigas att för år 2004 på marknadsmässiga villkor tillhandahålla en kredit hos Riksgäldskontoret i syfte att täcka eventuella tillfälliga likviditetsbehov på rundradiokontot intill ett belopp av 100 miljoner kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

4 Ungdomspolitik (politikområde 29)

4.1 Anslagen inom ungdomspolitiken (29:1–29:2)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

29:1 Ungdomsstyrelsen och

29:2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet m.m.

4.1.1 Ungdomsstyrelsen (29:1)

Inledning

Hösten 1999 godkände riksdagen tre nya mål för en generell och sektorsövergripande ungdomspolitik:

- Ungdomar skall ha goda förutsättningar att leva ett självständigt liv.
- Ungdomar skall ha verklig möjlighet till inflytande och delaktighet.
- Ungdomars engagemang, skapande förmåga och kritiska tänkande skall tas till vara som en resurs.

Ungdomsstyrelsen skall verka för att målen för den nationella ungdomspolitiken uppfylls. Regeringen utformar de övergripande målen för Ungdomsstyrelsens verksamhet. Med utgångspunkt i de tre målen har regeringen beslutat om 32 delmål för ungdomspolitiken, vilka fungerar som underlag för uppföljning och analys av den samlade ungdomspolitiken. En rapport avlämnas varje år till regeringen av Ungdomsstyrelsen, som skall göra en mera fördjupad analys vart fjärde år.

Ungdomsstyrelsen har vidare i uppdrag att ta fram goda exempel för att illustrera olika former av konkret verksamhet som bidrar till att ungdomspolitikens mål uppnås.

Propositionen

Våren 2003 lämnade Ungdomsstyrelsen en fördjupad analys av den nationella ungdomspolitiken. I analysen föreslås en ny modell för styrning, uppföljning och analys av ungdomspolitiken i syfte att förbättra målstyrningssystemets ändamålsenlighet. Regeringen anser att målstyrningsprocessen i högre grad bör fokusera på effekterna av olika åtgärder. Analysen utgör underlag för regeringens redovisning om den framtida ungdomspolitiken, som avses lämnas till riksdagen våren 2004. Under hösten 2003 kommer vidare att ordnas tre dialogforum för erfarenhetsutbyte mellan regeringen och ungdomar.

Regeringen anser att Ungdomsstyrelsen har god förmåga att genomföra de uppdrag som myndigheten har fått av regeringen. Regeringen nämner bl.a. den fördjupade analys som myndigheten genomfört. Myndigheten har också framgångsrikt arbetat med olika internationella frågor.

Regeringen föreslår att *anslaget* anvisas 18 975 000 kronor för år 2004.

Motionerna

En nedskärning av bidraget till Ungdomsstyrelsen med 10 miljoner kronor föreslås i motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 10. Motionärerna anser, vilket framgår av motion 2003/04:Kr232 (m) yrkande 13 i denna del, att Ungdomsstyrelsens verksamhet bör begränsas och dess struktur ses över. I stället bör Kulturdepartementet och Kommunförbundet få ett ökat ansvar på området.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har även tidigare år haft att ta ställning till motionsyrkanden om minskning av anslaget till Ungdomsstyrelsen. Utskottet anser – liksom tidigare – att det är viktigt att Ungdomsstyrelsen har möjligheter att genomföra sina ökade uppgifter, bl.a. att verka för att målen för ungdomspolitiken uppnås samt att följa upp och analysera den förda ungdomspolitiken på både det statliga och det kommunala området. Det är också viktigt att Ungdomsstyrelsen kan stödja kommunerna i deras arbete inom ungdomsområdet. Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionerna 2003/04:Kr232 (m) yrkande 13 i denna del och 2003/04:Kr362 (m) yrkande 10 samt bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under *anslaget*.

4.1.2 Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet (29:2)

Inledning

Anslaget disponeras av Ungdomsstyrelsen fr.o.m. bidragsåret 2004 enligt förordningen (2001:1060) om statsbidrag till ungdomsorganisationer samt även för visst övrigt stöd till nationell och internationell ungdomsverksamhet. För bidrag t.o.m. bidragsåret 2003 har förordningen (1994:641) om statsbidrag till ungdomsorganisationer tillämpats.

Propositionen

Regeringen redovisar att anslaget 29:2 har minskats med totalt 8,5 miljoner kronor sedan år 1999. Totalt 3,5 miljoner kronor har successivt förts över till anslaget 29:1 Ungdomsstyrelsen. År 2001 fördes 4 miljoner kronor över till anslaget 30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler. Dessa medel har disponerats av Ungdomsstyrelsen för fördelning till samlingslokalorganisationer avseende deras arbete med utredningar och information beträffande ungdomars utnyttjande av samlingslokaler. År 2003 gjordes en ytterligare minskning av anslaget med 1 miljon kronor.

Regeringen ger Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer (LSU) stöd för nationell och internationell verksamhet. Stöd lämnas också till Centrum för Internationellt Ungdomsutbyte (CIU) för informationsinsatser.

Ungdomsstyrelsen samverkar med kommunerna när det gäller sektorsövergripande kommunal ungdomspolitik. Regeringen anser att stödet till den kommunala utvecklingsverksamheten bör stärkas.

Regeringen föreslår att *anslaget* anvisas oförändrat 87 889 000 kronor.

Motionen

I motion 2003/04:Kr232 (m) yrkande 13 i denna del föreslår motionärerna att medlemsorganisationerna skall stå för kostnaderna för verksamheten vid Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer (LSU) i stället för att statligt bidrag lämnas. Som skäl för förslaget anförs att rådet främst utgör medlemsorganisationernas samarbets- och serviceorgan.

Utskottets ställningstagande

Av budgetpropositionen framgår att en utvärdering av bl.a. LSU gjordes under hösten 2001 samt att denna visade att verksamheten har ett stort värde för ungdomsorganisationer respektive ungdomar och att verksamheten utförs enligt intentionerna. Utvärderingen visade också att det finns behov av en ökad basfinansiering av dessa verksamheter.

Utskottet anser att det är av värde att ungdomars åsikter och ställningstaganden till olika samhällsfrågor kommer till uttryck både direkt från ungdomar som individer och från de enskilda organisationer som representerar olika ungdomsgrupper, liksom från ett sådant övergripande organ som LSU. Utskottet avstyrker med det anförda motion 2003/04:Kr232 (m) yrkande 13 i denna del.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

4.2 Övrigt inom ungdomspolitiken

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör avslå motionsförslag om ett nytt anslag benämnt KUL-miljoner.

4.2.1 KUL-miljoner

Motionerna

I motionerna 2003/04:Kr284 (c) yrkande 7 och 2003/04:Kr363 (c) i denna del återkommer Centerpartiet med ett förslag om att ett särskilt anslag skall inrättas för stöd till ungdomars kultur. Ansökningsförfarandet skall vara snabbt och obyråkratiskt och även ungdomar som står utanför föreningslivet skall kunna söka medel för kulturprojekt. Att på detta sätt göra resurser mer tillgängliga för unga människor kan enligt motionärerna vara ett bra sätt att stimulera till initiativ och engagemang. Anslaget föreslås få namnet KUL-miljoner och föras upp med 115 miljoner kronor för år 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har tidigare behandlat motionsyrkanden om införande av ett nytt anslag för stöd till ungdomars kultur. Motionerna har då avstyrkts med hänvisning bl.a. till att barn och ungdomar sedan år 1996 är prioriterade inom kulturpolitiken och självfallet bör få del av de medel som lämnas under kulturanslagen. Utskottet, som delar motionärernas uppfattning om betydelsen av engagemang och initiativ hos ungdomar när det gäller kulturlivet, anser alltså att det bör finnas utrymme för detta inom kulturanslagen och avstyrker motionerna 2003/04:Kr284 (c) yrkande 7 och 2003/04:Kr363 (c) i denna del.

5 Folkrörelsepolitik (politikområde 30)

5.1 Anslagen till folkrörelsepolitiken (30:1–30:4)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

30:1 Stöd till idrotten,

30:2 Bidrag till allmänna samlingslokaler,

30:3 Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet samt

30:4 Stöd till friluftorganisationer.

Riksdagen bör godkänna att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma år 2004 verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på högst 260 miljoner kronor.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om

– utredning om lokaliseringen av ett riksiddrottsmuseum, *jämför reservation 28 (m, fp, c)*,

– samarbete mellan ett riksiddrottsmuseum och regionala och lokala idrottsmuseer, *jämför reservation 29 (v)*,

- prioritering av barn och unga i miljonprogramsområden vid kommande satsningar på idrott m.m.,
- fortsatt statligt stöd till allmänna samlingslokaler och
- bidrag till organisationer som bedriver friluftsvksamhet, *jämför reservation 30 (kd)*.

5.1.1 Stöd till idrotten (30:1)

Inledning

Från anslaget utgår bidrag till Sveriges Riksidrottsförbund (RF) för den verksamhet som bedrivs av förbundet och till förbundet anslutna organisationer.

De övergripande syftena med statsbidraget är att stödja verksamhet som

- bidrar till att utveckla barns och ungdomars intresse och benägenhet för motion och idrott samt deras möjligheter att utöva inflytande över och ta ansvar för sitt idrottande,
- gör det möjligt för alla människor att utöva idrott och motion,
- syftar till att ge kvinnor och män lika förutsättningar att delta i idrottsverksamhet,
- främjar integration och god etik,
- bidrar till att väcka ett livslångt intresse för motion och därmed främja en god hälsa hos alla människor (prop. 1998/99:107, bet. 1999/2000:KrU3, rskr. 1999/2000:52).

Vid AB Svenska Spels bolagsstämma år 2003 fattades beslut om ett bidrag till idrotten på 160 miljoner kronor, varav 100 miljoner kronor avsåg det s.k. Handslaget där staten formulerat förutsättningarna för att idrottsrörelsen skall få bidraget. Vid samma tillfälle fattades dessutom beslut om att ca 607 miljoner kronor av överskottet från det värdeautomatspel som AB Svenska Spel har koncession på att driva skall betalas ut för idrottsrörelsens lokala barn- och ungdomsverksamhet via Riksidrottsförbundet. Sistnämnda siffra baserades på överskottet från värdeautomatspelen år 2002.

Propositionen

Regeringen föreslår att *anslaget* för år 2004 anvisas 448 240 000 kronor, vilket är en minskning från föregående år med 7 miljoner kronor. Minskningen beror på en överföring till andra anslag.

Regeringen anser att överskottet från AB Svenska Spels värdeautomater har givit föreningarna förbättrade möjligheter att utveckla barn- och ungdomsverksamheten, genomföra ökade satsningar på ledarutbildning samt öka stödet till lokala föreningsägda anläggningar för barn- och ungdomsidrott. Regeringen avser att inom ramen för den pågående satsningen Handslaget ytterligare stärka idrottens barn- och ungdomsverksamhet genom att låta en större del av AB Svenska Spels överskott komma idrottsrörelsen till godo.

Regeringen föreslår således att riksdagen godkänner att regeringen på *AB Svenska Spels* bolagsstämma år 2004 verkar för att bolagsstämman beslutar

om stöd till idrotten i form av bidrag på högst 260 miljoner kronor, varav 200 miljoner kronor till Handslaget.

I propositionen uttalas att en förutsättning för de extra 200 miljoner kronorna i förhållande till år 2002 är att idrottsrörelsen fortsätter och intensifierar sitt arbete för att nå nya grupper av främst barn och ungdomar, att hålla tillbaka avgifterna, att förbättra möjligheterna för flickors deltagande, att motverka droger samt att vidareutveckla samarbetet med skolorna.

Regeringen uppger vidare i propositionen att den avser att inom anslaget reservera medel till ett bidrag för ett *riksidrottsmuseum*.

Motionerna

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 13 anser att det inte bör ske en minskning av *anslaget* då detta i praktiken skulle innebära en försämring av Riksidrottsförbundets möjligheter att stödja de mindre förbunden, vilka redan i dag har en pressad ekonomisk situation.

I två motioner välkomnas regeringens avsikt att stödja ett riksidsrottsmuseum.

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr282 (m) yrkande 18 begär att regeringen skall tillsätta en *utredning om lokaliseringen av ett riksidsrottsmuseum*.

I motion 2003/04:Kr302 (v) framhåller motionärerna att det redan i dag finns lokala idrottsmuseer av hög klass och även ett stort antal idrottshistoriska sällskap. Motionärerna begär att stödet till det blivande museet skall förenas med åtgärder som möjliggör ett *samarbete med regionala och lokala idrottsmuseer*, genom t.ex. vandringsutställningar, utbyte och utlåning av objekt samt erfarenhetsutbyte.

I motion 2003/04:So268 (s) yrkande 2 föreslås en prioritering av *barn och unga i miljonprogramsområden* vid kommande satsningar på idrott och rörelse för barn.

Utskottets ställningstagande

Utskottet är inte berett att förorda en *medelsanvisning* som går utöver den som regeringen har föreslagit. Utskottet vill i sammanhanget påminna om dels det betydande och under senare år väsentligt ökande belopp som kommit idrotten till del från AB Svenska Spels överskott av automatspel och som nu ersätts med ett vinstdelningssystem, dels det förhållandet att regeringen utanför anslaget för år 2004 avsatt 260 miljoner kronor till idrottsrörelsen från lotterimedel. Utskottet avstyrker motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 13 och föreslår att riksdagen anvisar medel under *anslaget* i enlighet med regeringens förslag.

Utskottet utgår från att regeringen involverar idrottsrörelsen och andra intressenter när det gäller frågan om *lokalisering av ett riksidsrottsmuseum*, och anser inte att det finns anledning att begära en utredning i frågan. Motion 2003/04:Kr282 (m) yrkande 18 avstyrks därför.

Det är enligt utskottets mening en självklarhet att ett riksidrottsmuseum skall ha ett nära *samarbete med de regionala och lokala idrottsmuseer*, som vuxit upp i landet. Hur detta samarbete skall utformas får ankomma på parterna själva att bestämma. Utskottet avstyrker motion 2003/04:Kr302 (v).

Utskottet anser i likhet med regeringen att en del av överskottet från AB Svenska Spels verksamhet skall lämnas som ett samlat bidrag till idrotten även för budgetåret 2004. Riksdagen bör därför enligt utskottets mening godkänna att regeringen på *AB Svenska Spels* bolagsstämma år 2004 verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 260 miljoner kronor, varav 200 miljoner kronor avser det s.k. Handslaget.

Bland förutsättningarna för det extra stödet om 200 miljoner kronor till idrottsrörelsen nämns bl.a. att idrottsrörelsen skall fortsätta och intensifiera sitt arbete för att nå nya grupper av barn och ungdomar. Utskottet utgår från att idrottsrörelsen i detta sammanhang använder resurser där behoven är störst och därvid även beaktar den betydelse som idrott och rörelse har för *barn och ungdomar i miljonprogramsområden*. Utskottet avstyrker motion 2003/04:So268 (s) yrkande 2.

5.1.2 Bidrag till allmänna samlingslokaler (30:2)

Inledning

Bidrag till allmänna samlingslokaler lämnas för köp, ny- eller ombyggnad, standardhöjande reparationer eller för handikappanpassning som utförs utan samband med andra bidragsberättigande åtgärder. Boverkets samlingslokaldelegation fördelar bidragen.

Inom anslaget avsätts dessutom medel till samlingslokalorganisationerna Folkets Hus och Parker, Våra Gårdar och Bygdegårdarnas Riksförbund.

I propositionen uppges att en särskild utredare för närvarande undersöker frågor som rör allmänna samlingslokaler. Uppdraget skall redovisas senast den 31 december 2003.

Propositionen

Under år 2002 har bidrag sökts för 136 projekt och beviljats för 66 projekt. Ur anslaget för år 2003 har bidrag beviljats för 92 projekt av 170 ansökningar. Tillgängliga anslagsmedel har fördelats mellan de sökande så att de skall ge så stort utbyte som möjligt i form av upprustade eller nya lokaler.

Regeringen anser i propositionen att Ungdomsstyrelsen bör få fortsatt uppdrag att fördela bidrag för informationsinsatser och utredningsarbete avseende ungdomars utnyttjande av samlingslokaler.

Regeringen föreslår att *anslaget* för år 2004 skall anvisas 29 miljoner kronor.

Motionerna

Motionärerna bakom motionerna 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 13, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:N330 (kd) yrkande 7 föreslår att ytterligare 3 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag anvisas under *anslaget* till upprustning och byggande av allmänna samlingslokaler. Motionärerna framhåller att en sådan lokal på mindre orter och i glesbygd ofta är den enda samlingspunkten för t.ex. verksamhet för barn och ungdomar samt för kulturverksamhet.

En höjning av anslaget med 19 miljoner kronor föreslås i motionerna 2003/04:Kr318 (c), 2003/04:Kr326 (c) yrkande 15 och 2003/04:Kr363 (c) i denna del. Motionärerna betonar behovet av handikappanpassning av lokalerna och vikten av upprustning och standardhöjning, t.ex. vad gäller bredband.

Även i motion 2003/04:Kr264 (s) framhålls det stora behov som finns när det gäller byggande av samlingslokaler och upprustning, inte minst handikappanpassning, av de redan existerande lokalerna. Motionärerna pekar på den betydelse lokalerna har för bl.a. för kulturlivet och för utövandet av de demokratiska rättigheterna samt visar också på att många arbetstillfällen kan skapas utanför storstadsregionerna. Det är enligt motionärerna angeläget att det *statliga stödet till allmänna samlingslokaler består*.

Utskottets ställningstagande

Utskottet har under lång tid framhållit den stora betydelse som de allmänna samlingslokalerna har för en rad organisationer och även understrukt det förhållandet att lokalerna är en viktig grundpelare för det demokratiska samhället.

Utskottet har alltjämt uppfattningen att de allmänna samlingslokalerna har en mycket viktig uppgift för förverkligandet av demokratin, ett decentraliserat kulturliv och en levande glesbygd. Utskottet är emellertid inte berett att tillstyrka motionsförslag som går utöver den givna budgetramen och avstyrker därför motionerna 2003/04:Kr318 (c), 2003/04:Kr326 (c) yrkande 15, 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 13, 2003/04:Kr363 (c) i denna del, 2003/04:Kr391 (kd) yrkande 8 i denna del och 2003/04:N330 (kd) yrkande 7. Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning under *anslaget*.

När det gäller motion 2003/04:Kr264 (s) om *fortsatt statligt stöd till allmänna samlingslokaler* konstaterar utskottet att den utredning som nu pågår (dir. 2002:40) har fått i uppdrag bl.a. att undersöka i vilken utsträckning målen för det statliga stödet uppnås. Utredaren skall om så behövs föreslå åtgärder som kan effektivisera stödet. Vidare skall utredaren undersöka om minskningen av det statliga stödet under den senaste tioårsperioden – från 135 miljoner kronor budgetåret 1992/93 till 29 miljoner kronor budgetåret 2002 – fått den negativa effekt som Boverket för snart tio år sedan bedömde att en sådan minskning skulle få. Mot bakgrund av att en utredning nu pågår anser utskottet att det inte finns skäl till något sådant uttalande som begärs i motionen. Utskottet avstyrker därför motion 2003/04:Kr264 (s).

5.1.3 Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet (30:3)

Inledning

Bidraget skall användas till kostnader för kvinnoorganisationernas centrala verksamhet.

Statsbidraget syftar till att stärka kvinnornas ställning i samhället i avsikt att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män.

Regeringen har beslutat att en särskild utredare skall analysera och utvärdera bidraget samt föreslå förändringar för att anpassa bidraget till hur samhället och kvinnoorganisationerna har utvecklats sedan bidraget inrättades. Uppdraget skall redovisas senast den 31 maj 2004 (dir. 2003:56).

Propositionen

Regeringen föreslår att anslaget för år 2004 anvisas 3 432 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker den föreslagna medelsanvisningen.

5.1.4 Stöd till friluftorganisationer (30:4)

Inledning

Under anslaget anvisas medel för bidrag till friluftorganisationer.

Från och med år 2004 fördelas stödet av det Friluftsråd som regeringen år 2003 inrättade vid Naturvårdsverket. Ansökningar om bidrag prövas enligt förordningen (2003:133) om statsbidrag till friluftorganisationer.

Under år 2003 lämnades organisationsbidrag till Friluftsrådet, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Svenska Livräddningssällskapet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska Båtunionen, Cykelrörelsen, FRI-SAM och Svenska Naturskyddsföreningen.

Propositionen

Regeringen föreslår att *anslaget* för år 2004 anvisas 15 miljoner kronor.

Motionen

Motionärerna bakom motion 2003/04:Kr385 (kd) yrkande 15 framhåller att anslaget bör kunna innefatta även *andra organisationer som bedriver friluftsverksamhet* än de som hittills fått bidrag.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till *medelsanvisning*.

I förordningen (2003:133) om statsbidrag till friluftorganisationer anges vilka kriterier som ställs för att en friluftorganisation skall komma i fråga för

statsbidrag, nämligen att den är riksomfattande och har bedrivit verksamhet under minst två år före ansökan om bidrag. Vidare krävs att den är självständig, demokratiskt uppbyggd och öppen för medlemskap. Även om dessa förutsättningar inte är uppfyllda, finns det enligt förordningen möjlighet att lämna bidrag till organisationer som bidrar till förnyelse inom friluftsområdet. Det får enligt utskottets mening ankomma på Friluftsrådet att med ledning av dessa bestämmelser och inom ramen för tillgängliga medel pröva och väga ansökningar om bidrag mot varandra. Utskottet avstyrker motion 2003/04:Kr385 (kd) yrkande 15 om *bidrag till andra friluftorganisationer* än de som hittills fått stöd.

6 Utbildningspolitik under utgiftsområde 17 (politikområde 25)

6.1 Anslagen inom folkbildningspolitiken (25:1–25:3)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör med avslag på motionsförslag bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslagen

25:1 Bidrag till folkbildningen,

25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen och

25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning.

Riksdagen bör besluta om bemyndigande för regeringen att, i fråga om anslaget 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen, besluta om stöd för funktionshindrade vid folkhögskolor.

Vidare bör riksdagen avslå motionsförslag om

- en översyn av fördelningsprinciperna för bidragen till studieförbunden, *jämför reservation 31 (fp)* och
- behovet av utbildade tolkar.

6.1.1 Mål, resultat och regeringens bedömning

I samband med 1998 års folkbildningsproposition beslutades att statens stöd till folkbildningens organisationer skall syfta till att bevara och utveckla folkbildningens egenvärde – friheten, frivilligheten, idéstyrningen och självständigheten. Staten lägger fast syften med de statliga bidragen till verksamheten och folkbildningens anordnare lägger själva fast målen för verksamheten. Denna ansvarsfördelning ger folkbildningen ett långtgående mandat att själv, genom Folkbildningsrådet, avgöra hur statens bidrag skall användas och fastställa kriterier för fördelningen av statsbidraget mellan folkbildningens olika aktörer.

Regeringen gör bedömningen att både studieförbund och folkhögskolor väl har förmått att upprätthålla både volym och kvalitet i verksamheten de senaste åren.

Studieförbundens verksamhet räknat i studietimmar och genomförda studiecirkel var av ungefär samma volym år 2002 som år 2001. Även andelen invandrare och personer med funktionshinder som deltog i studiecirkel som anordnats till följd av särskilda riktade insatser var i stort oförändrat mellan åren. Antalet genomförda kulturprogram ökade med 3 % och annan gruppverksamhet ökade med ca 16 %.

Antalet deltagare och deltagarveckor på folkhögskolorna minskade något under år 2002 jämfört med år 2001. Andelen invandrare på de långa kurserna ökade dock något medan folkhögskolornas kulturprogram minskade något i omfattning.

Folkbildningsrådet har redovisat regeringens uppdrag att beskriva hur folkbildningen breddat sina insatser i riktning mot hållbar utveckling. Rapporten visar, enligt propositionen, att folkbildningen fortsatt att bidra till att medvetandegöra, informera och påverka medborgarna i riktning mot att ställa om Sverige till ett inte bara ekologiskt utan också ekonomiskt, socialt och demokratiskt hållbart samhälle.

6.1.2 Bidrag till folkbildningen (25:1)

Inledning

Regeringen redovisar under utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning sin syn på vuxenutbildningens och folkbildningens verksamhet och utveckling (prop. 2002/03:1 utgiftsområde 16). Förslaget om medelsanvisning under anslaget återfinns under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid.

Statsbidrag utbetalas till Folkbildningsrådet (FBR) som ett samlat finansiellt stöd till folkbildningen. Folkbildningsrådet lämnar statsbidrag till folkhögskolor och studieförbund. Rådet beslutar vilka studieförbund och folkhögskolor som skall tilldelas statsbidrag samt fördelar tillgängliga medel till dem.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar ett obetecknat anslag för år 2004 om 2 601 172 000 kronor.

Motionerna

I motion 2003/04:Kr362 (m) yrkandena 11 och 12 föreslås en överföring om 900 miljoner kronor, avseende bidraget till folkhögskolorna, från utgiftsområde 17 till utgiftsområde 16. Samtidigt föreslås en besparing på 300 miljoner kronor på den återstående delen av anslaget, vilken avser bidraget till studieförbunden. Sammantaget föreslår således motionärerna en minskning av anslaget 25:1 Bidrag till folkbildningen med 1 200 miljoner kronor.

I motion 2003/04:Kr363 (c) i denna del föreslås att anslaget ökas med 10 miljoner kronor. Förstärkningen skall användas till att förbättra folkhögskolornas ekonomiska situation som enligt motionen är besvärlig.

I motionerna 2003/04:Kr320 (mp) och 2003/04:Kr321 (fp) begärs en översyn av fördelningsprinciperna för statsbidrag till studieförbunden. I båda motionerna anförs att de nu gällande principerna försvårar etableringen av nya studieförbund och samtidigt motverkar statens målsättning med bidragen att främja integrationen i samhället.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening är regeringens förslag till anslagsnivå för år 2004 väl avvägd. Utskottet vidhåller sin tidigare redovisade uppfattning, senast i betänkande 2002/03:KrU1 (s. 126), om att *medelsanvisningen* till folkbildningen inte bör delas upp mellan två utgiftsområden. Utskottet tillstyrker därmed regeringens förslag till medelsanvisning och avstyrker motionerna 2003/04:Kr362 (m) yrkandena 11 och 12 och 2003/04:Kr363 (c) i denna del.

Av direktiven (dir. 2001:74) till den pågående utvärderingen av folkbildningen (Statens utvärdering av folkbildningen 2004, SUFO 2) framgår att utvärderingen skall belysa Folkbildningsrådets utgångspunkter för *fördelning av statsbidrag* och om dessa utgångspunkter stämmer med statens intentioner med bidraget. Vidare sägs att utvärderingen skall belysa om bidragsutvecklingen successivt anpassas till den utveckling av verksamheten som sker inom studieförbund och folkhögskolor. Enligt direktiven skall utvärderingen även belysa folkbildningens betydelse för integrationsarbetet. Enligt uppgift kommer utvärderingen att ta upp frågan om fördelningsprinciperna i sitt slutbetänkande medan frågan om integrationen och folkbildningen kommer att behandlas i en rapport som avses bli publicerad under innevarande höst. De båda motionerna 2003/04:Kr320 (mp) och 2003/04:Kr321 (fp) avstyrks därmed då en sådan översyn som begärs redan pågår.

6.1.3 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (25:2)

Inledning

Under anslaget anslås medel till Statens institut för särskilt utbildningsstöd (Sisus) för vissa handikappåtgärder inom folkbildningen. De övergripande målen för Sisus verksamhet är att förbättra förutsättningarna för utbildning och studier för i första hand unga och vuxna personer med funktionshinder samt att administrera och utveckla olika stöd som behövs i och omkring studiesituationen. Vidare anslås medel till Tolks- och översättarinstitutet (TÖI) vid Stockholms universitet, som ansvarar för fördelningen av statsbidrag till folkhögskoleförlagd teckenspråksutbildning, utbildning av tolkar för döva, dövblinda och vuxendöva samt teckenspråkslärarutbildning. Dessa utbildningar skall planeras i samverkan med berörda handikapporganisationer.

Propositionen

Regeringen föreslår att riksdagen bemyndigar regeringen att under år 2004, i fråga om det obetecknade anslaget 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen besluta om stöd för funktionshindrade vid folkhögskolor som innebär utgifter på högst 11 000 000 kronor efter år 2004.

Regeringen föreslår att anslaget minskas med 2 600 000 kronor och att dessa medel flyttas till anslaget 25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning. Enligt Sibus utgiftsprognos för år 2003 kommer medlen till utbildning av teckenspråkstolkar inte att utnyttjas fullt ut. Anslaget kan av den anledningen engångsvis minskas enligt propositionen. Behovet av utbildade tolkar är dock stort, och TÖI har vidtagit åtgärder för att öka rekryteringen till utbildningarna. Dessa åtgärder bedöms ge full effekt år 2005.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar ett obetecknat anslag om 75 836 000 kronor för år 2004.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker att regeringen bemyndigas att besluta om stöd till funktionshindrade vid folkhögskolor som innebär utgifter på högst 11 miljoner kronor efter år 2004 och att regeringens förslag till medelstilldelning under anslaget för år 2004 bifalls av riksdagen.

6.1.4 Bidrag till kontakttolkutbildning (25:3)

Inledning

Anslaget disponeras av Kammarkollegiet som utbetalar medlen till studieförbund och folkhögskolor enligt särskilt beslut av Tolks- och översättarinstitutet vid Stockholms universitet (TÖI).

Propositionen

Mot bakgrund av att efterfrågan på kontakttolkutbildning har ökat föreslår regeringen att 2 600 000 kronor under år 2004 förs till detta anslag från anslaget 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen.

Regeringen föreslår att riksdagen anvisar ett obetecknat anslag om 12 561 000 kronor för år 2004.

Motionen

I motion 2003/04:Ub473 (m) anförs att behovet av tolkar växer och att regeringen måste vara observant och noga följa utvecklingen för att säkerställa att tillräckligt antal välutbildade tolkar finns att tillgå i framtiden.

Utskottets ställningstagande

Utskottet menar att den omfördelning av medel som regeringen föreslår, där medel flyttas från anslaget 25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen till detta anslag, är ett uttryck för att regeringen noga följer

utvecklingen både vad gäller behoven och utbildningen av tolkar. Motion 2003/04:Ub473 (m) avstyrks därmed då den kan anses vara tillgodosedd.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelstilleddning.

7 Forskning under utgiftsområde 17 (politikområde 26)

7.1 Anslaget till Statens ljud- och bildarkiv (26:1)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget 26:1 Statens ljud- och bildarkiv.

Inledning

Statens ljud- och bildarkiv skall genom att samla in, bevara och tillhandahålla offentliggjorda ljudupptagningar och rörliga bilder möjliggöra forskning om svensk kultur och svenskt samhälle samt bidra till att bevara kulturarvet.

Under anslaget anvisades för år 2003 40 112 000 kronor i enlighet med förslag i budgetpropositionen (prop. 2002/03:1 utg.omr. 17 s. 139, bet. 2002/03:KrU1, rskr. 2002/03:57) samt ytterligare 285 000 kronor på tilläggsbudget i enlighet med 2003 års ekonomiska vårproposition (prop. 2002/03:100 s. 190, bet. 2002/03:FiU21, rskr. 2002/03:235).

Propositionen

Regeringen föreslår (utg.omr. 17) att anslaget för år 2004 skall uppgå till 41 800 000 kronor.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsanvisning.

Under rubriken Kulturpolitik (politikområde 28) behandlar utskottet anslaget 28:37 Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet.

8 Finansiella system och tillsyn under utgiftsområde 17 (politikområde 2)

8.1 Anslaget till Lotteriinspektionen (2:1)

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen bör bifalla regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget 2:1 Lotteriinspektionen.

Riksdagen bör avslå motionsförslag om

- vinstdelningssystem, *jämför reservation 32 (kd)* och
- vinstandelstak, *jämför reservation 33 (kd)*.

Inledning

Lotteriinspektionen är tillsynsmyndighet på spel- och lotteriområdet. Myndighetens uppgifter omfattar bl.a. tillståndsgivning och typgodkännande samt övergripande tillsyn och kontroll av spelmarknaden. Verksamheten avser bl.a. åtgärder för att motverka illegalt spel, utfärdande av förelägganden samt yttranden till domstol. Lotteriinspektionen ansvarar även för utbildning och information bl.a. till handläggare hos länsstyrelser och kommuner. Inspektionen skall också informera regeringen om utvecklingen på spelmarknaden såväl nationellt som internationellt. Regeringens redovisning av tillsynen av spelmarknaden återfinns i budgetpropositionen under utgiftsområde 2 (s. 107–111).

Under år 2003 finansieras inspektionens verksamhet från anslaget 2:1 med 38,8 miljoner kronor. Samtidigt redovisas intäkter för statsbudgeten genom avgifter om drygt 29 miljoner kronor. Målet för inspektionen är att det skall råda balans mellan statens intäkter och kostnader. Under år 2003 täcks dock kostnaderna såsom redovisats endast delvis med avgifter. På uppdrag av regeringen har Lotteriinspektionen i maj 2003 lämnat ett förslag till ny förordning om finansiering av verksamheten. Genom de föreslagna förändringarna kommer merparten av kostnaderna att kunna finansieras med avgifter.

Propositionen

Lotteriinspektionen har under senare år fått utökade uppgifter, bl.a. kontroll och tillsyn av kasinoverksamheten samt tillståndsgivning för lotterier som anordnas eller förmedlas via Internet. För att täcka kostnader för dessa uppgifter har inspektionen under åren 2002 och 2003 fått engångsbelopp. Regeringen anser att Lotteriinspektionens anslag måste finansieras långsiktigt för att myndigheten skall kunna planera sin verksamhet och för att möjliggöra en effektiv kontroll och tillsyn i framtiden. Regeringen föreslår därför att anslaget för år 2004 skall förstärkas med 1 312 000 kronor och att totalt 41 653 000 kronor skall anvisas för år 2004.

Motionerna

I motion 2003/04:Kr385 (kd) yrkande 9 understryker motionärerna vikten av att det *vinstdelningssystem*, som riksdagen beslutade om våren 1996, nu verkligen införs.

Motionärerna bakom motion 2003/04:So501 (kd) yrkande 2 framhåller att regeringen vid den översynen av regelverket för lotterier och spel, som aviserats i budgetpropositionen, bör beakta att samma *vinstandelstak* skall gälla för samtliga lotterier.

Utskottets ställningstagande

Utskottet tillstyrker den föreslagna *medelsanvisningen*.

Utskottet konstaterar att regeringen i propositionen inom utgiftsområde 2 (s. 110–111) förordar att det av riksdagen år 1996 beslutade vinstdelningssystemet, baserat på överskottet från AB Svenska Spel, nu införs fr.o.m. den 1 januari 2004. Något skäl till ett uttalande från riksdagens sida finns därför inte enligt utskottets mening.

Frågan om *vinstandelstak* har varit föremål för överväganden i olika sammanhang under de senaste tio åren. Utskottet behandlade motionsförslag i ämnet senast under våren 2003 (bet. 2002/03:KrU8 s. 24–26). Regeringen överväger nu att låta se över delar av regelverket på lotteriområdet och anser att frågan om höjning av vinstandelstaket är av sådan art att den bör ingå i en sådan översyn. Utskottet utgår från att frågan analyseras noggrant i det sammanhanget och ser inte skäl för riksdagen att göra något uttalande.

Utskottet avstyrker med hänvisning till det anförda motionerna 2003/04:Kr385 (kd) yrkande 9 och 2003/04:So501 (kd) yrkande 2.

Reservationer

Utskottets förslag till riksdagsbeslut och ställningstaganden har föranlett följande reservationer. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. **Ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen (punkt 1)**

av Lena Adelson Liljeroth och Anna Lindgren (båda m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr209 yrkande 1 och avslår motion 2003/04:Kr327 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Kultur handlar om kreativitet, om upplevelser, om tankeutbyte, om bildning, om engagemang. Kultur handlar alltid om människor och deras liv. Det handlar om att uppleva, om att bli berörd, om att värna och om att skapa.

Vi vill framhålla att det finns goda exempel runt omkring oss på hur levande kultur kan existera utan garantier från samhället. Det gäller bl.a. körsång, bildkonst, amatörteater och hembygdsföreningar. Men kulturen behöver också självklart det allmännas stöd. Bibliotek, opera, teater, dans och musik är exempel på kulturverksamheter som samhället kan behöva ge stöd. Vidare måste ett samhälle som vill benämnas kultursamhälle hålla sig med bibliotek, arkiv och andra dokumentationssamlingar och föremålssamlingar. De är nödvändiga för såväl utbildningen som folkbildningen.

Kulturens betydelse kräver att vi bevakar att kulturen får gynnsamma betingelser. Den uppgiften åligger det allmänna om inte kulturen kan göras tillgänglig på annat sätt. Möjligheter till kulturupplevelser skall finnas i hela landet.

Vi anser att en ny tid kräver en ny kulturpolitik. Sedan riksdagen år 1996 senast fattade ett principbeslut om inriktningen av kulturpolitiken, dvs. för sju år sedan, har mycket hänt inom kulturen.

Vi föreslår – bl.a. mot denna bakgrund – en strategi för en mer dynamisk kulturpolitik. Det är en strategi som tar hänsyn till att kulturlandskapet – i Sverige och i världen – förändras i en allt snabbare takt. Vi anser att staten måste renodla sitt kulturanvar. Staten skall – menar vi – göra mindre än nu, men det, som den skall göra, skall göras mycket bättre än vad fallet är i dag

och med inriktning på sådant som ingen annan kan göra. Funktionshinderades självklara rätt till tillgång på ett rikt och varierat kulturliv bör också betonas.

Vår utgångspunkt är att staten skall koncentrera sina kulturpolitiska insatser till i princip tre områden:

- befämja barn- och ungdomskultur,
- värna vårt gemensamma kulturarv och
- ge landets kulturskapare ordentliga förutsättningar för deras konstnärarbete.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr209 (m) yrkande 1 och avslå motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 1 och 2.

2. Ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen (punkt 1)

av Lennart Kollmats, Cecilia Wikström och Hans Backman (alla fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr327 yrkandena 1 och 2 och avslår motion 2003/04:Kr209 yrkande 1.

Ställningstagande

Vi har i vår kommittémotion 2003/04:Kr327 (fp) visat hur vi anser att kulturens villkor kan förbättras med utgångspunkt i en liberal grundsyn. Grundprinciperna och målen för den liberala kulturpolitiken är frihet, mångfald och kvalitet. En framåtsyftande kulturpolitik, som skapar goda förutsättningar för ett fritt, utmanande och ständigt förnyande kulturliv och som är tillgängligt för alla, är nödvändig för ett gott samhälle. För att fortsätta forma demokratin krävs ett levande offentligt samtal. Kultur i form av konst, litteratur och teater är ofta det som ger stoff, kunskap och inspiration till detta samtal.

Enligt Folkpartiet liberalernas mening är ett kulturliv – fritt från ingripanden och begränsningar – en förutsättning för att uppnå det livaktiga offentliga samtalet. Få områden lämpar sig så illa för lagstiftning och anvisningar som kulturen. Alla försök att med lagar snäva in kulturen, vars inneboende kraft finns just i att vara fri, dynamisk och ifrågasättande, måste därför avväjas. Av denna anledning kan det vara speciellt viktigt att även det som inte får allmänt gillande uttrycks. På så sätt slipar vi våra argument eller finner att de inte bär. Frihet är en nödvändighet för ett levande kulturliv. Frihet innebär i grunden respekt för den konstnärliga kompetensen. Konsten har sin styrka i att vara en motvikt till makthavarna och till etablerade föreställningar om livet.

Vi anser att kulturpolitiken måste struktureras med hjälp av tydliga mål. Flera av de kulturpolitiska mål som riksdagen beslutade om år 1996 har snarast karaktären av medel för kulturpolitiken än mål. De nuvarande målen bör därför förändras så att de uppnår större klarhet.

Vidare anser vi att målen för kulturpolitiken endast i liten utsträckning medger kvalificerad uppföljning av politikens resultat. Enligt vår uppfattning måste det kunna gå att avgöra om kulturpolitiken uppnått sitt syfte eller inte. De nationella målen för kulturpolitiken måste därför under den förnyelseprocess som vi har föreslagit kompletteras med uttryckliga, mätbara mål för de enskilda kulturpolitiska insatserna.

Slutligen anser vi att inte bara jämställdhets- och minoritetsperspektiv utan även andra perspektiv skall anläggas på de kulturpolitiska målen. Genom att uppvisa mångfald och bredd i perspektiven skulle kulturen nämligen kunna bidra till att överbygga klyftor och betona det allmänmänskliga och enande snarare än det åtskiljande och särande.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om ändringar av grunden för kulturpolitiken och de gällande kulturpolitiska målen. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 1 och 2 och avslå motion 2003/04:Kr209 (m) yrkande 1.

3. Styrningen av de kulturpolitiska medlen till Region Skåne (punkt 7)

av Lennart Kollmats (fp), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 7 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om styrningen av de kulturpolitiska medlen till Region Skåne. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr253 yrkande 2.

Ställningstagande

Den försöksverksamhet med ändrad regional ansvarsfördelning som genomförs i Skåne län är för hårt styrd. Följden av att regeringen beslutar om vilka institutioner som skall vara bidragsberättigade blir att möjligheten att göra regionala prioriteringar försämras. Staten bör inte besluta om vilka institutioner som skall få stöd i Skåne. Dessa beslut bör fattas på regional nivå.

Riksdagen bör med bifall till motion 2003/04:Kr253 (c) yrkande 2 som sin mening ge regeringen till känna vad vi här anför om styrningen av de kulturpolitiska medlen till Region Skåne.

4. Orkesterfrågor (punkt 10)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 10 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om orkesterfrågor. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr295, 2002/03:Kr370 yrkande 5, 2003/04:Kr333, 2003/04:Kr334 och 2003/04:Kr390 yrkande 5 samt bifaller delvis motion 2002/03:Kr342 .

Ställningstagande

Utskottet föreslog våren 2002 att riksdagen skulle göra ett tillkännagivande för regeringen om att en orkesteröversyn skulle genomföras. Utskottets ställningstagande innebar att regeringen skulle låta utreda, analysera och föreslå åtgärder som rör möjligheten att bibehålla nuvarande orkesterverksamhet, möjligheten att tillgodose behoven av orkestermusik i hela landet, orkestrarnas ekonomi, kriterierna för bidragsfördelningen till olika orkestrar, svårigheterna att rekrytera musiker, musikernas anställningsförhållanden och orkestrarnas möjligheter till långsiktig utveckling m.m. Riksdagen beslutade i enlighet med utskottets förslag (bet. 2001/02:KrU16 s. 21 f., rskr. 2001/02:209).

Regeringen utlovade i föregående års budgetproposition att en särskild utredare skulle tillsättas. Översynen har emellertid ännu inte kommit till stånd. Vi anser att det är oacceptabelt att utredningen dröjer. Mot den bakgrunden är det påkallat att riksdagen gör ett nytt tillkännagivande för regeringen i denna fråga. I översynen bör utredaren – utöver de punkter som nämnts i det föregående – även ägna följande frågor särskild uppmärksamhet, nämligen

- behovet att förtydliga länsmusikuppdraget,
- Göteborgssymfonikernas möjligheter att utveckla sin roll som Sveriges nationalorkester och
- Göteborgsmusikens framtida finansiering.

Vi förutsätter att utredaren tillsätts och påbörjar sitt arbete omgående.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om orkesterfrågor. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2002/03:Kr295 (m), 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 5, 2003/04:Kr333 (fp, m, kd, c), 2003/04:Kr334 (fp, m) och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 5 samt delvis bifalla motion 2002/03:Kr342 (s).

5. Mångfalden i den statligt stödda litteraturen (punkt 13)

av Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 13 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mångfalden i den statligt stödda litteraturen. Därmed bifaller riksdagen motion 2002/03:Kr272.

Ställningstagande

Som anförs i motion 2002/03:Kr272 (v) bör en ökad översättning och utgivning av sådan litteratur som i dag har svårt att nå ut på den svenska marknaden främjas. Det räcker inte med att möjligheten till stöd redan kan finnas inom dagens litteraturstöd. Det behövs i stället särskilda åtgärder för att få till stånd en utveckling. Kulturrådet bör få i uppdrag att utarbeta förslag till sådana åtgärder, varefter regeringen bör lägga fram förslag för riksdagen.

Det finns en risk för likriktning i bokutbudet. Andelen översatt litteratur har minskat. Som exempel på den engelskspråkiga dominansen kan nämnas att av alla översatta barn- och ungdomsböcker är 80 % översatta från engelska. Översatt litteratur från främst Latinamerika, Afrika och Asien liksom från de övriga nordiska länderna är bristvaror. Kommittén för svenska språket i betänkandet Mål i mun (SOU 2002:27) har understrukit vikten av översättning till svenska av framstående författares verk och moderna klassiker från Asien, Afrika och Latinamerika och av litterärt utbyte inom det nordiska språkområdet. Det är angeläget att regeringen lägger fram förslag för att främja översättning till svenska av betydligt fler böcker författade på andra språk än engelska.

Den pågående debatten om främlingskap, rasism och svårigheter att få en väl fungerande integration i det svenska samhället visar att det behövs åtgärder bl.a. på kulturens område. Språket och kulturen har stor betydelse för ökad förståelse, ökad samhörighet och vidsynthet i det moderna och mångkulturella Sverige. Mot denna bakgrund bör utgivning i Sverige av litteratur på invandrarspråk främjas. Statens kulturråd konstaterar i rapporten "Om världen 2001. Kulturrådets omvärldsanalys" att man trots många års arbete med olika stödmeter inte funnit något helt tillfredsställande sätt att fördela kvalitetsstöd till litteratur på invandrarspråk. Arbetet måste därför intensifieras för att klargöra vilka åtgärder som behöver vidtas för att förbättra situationen för utgivning och distribution av litteratur på olika invandrarspråk.

Kulturrådet bör få i uppgift att återkomma med förslag till hur man kan främja dels utgivningen i Sverige av litteratur på invandrarspråken, dels tillkomsten av fler översättningar till invandrarspråk av svensk litteratur. Likaså bör litteratur på invandrarspråken översättas till svenska. Även i dessa frågor bör riksdagen föreläggas förslag från regeringen.

De nationella minoriteternas rättigheter har skrivits in i svensk lag. En självklar följd av detta bör vara att åtgärder vidtas för att göra det möjligt att ge ut fler böcker och att producera tidskrifter på de nationella minoritetsspråken för att hålla dem levande. Vidare bör distributionen förbättras och översättning från de nationella minoritetsspråken till svenska främjas. Regeringen bör på underlag från Kulturrådet lägga fram förslag i dessa frågor för riksdagen.

Vad vi här har anfört om att mångfalden i litteratur bör främjas genom aktiva åtgärder bör riksdagen som sin mening tillkännage för regeringen. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2002/03:Kr272 (v).

6. Statens konstråds rutiner för förvärv av konst, m.m. (punkt 16)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 16 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om Statens konstråds rutiner för förvärv av konst, m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr372 yrkande 26, 2003/04:Kr326 yrkande 26 och 2003/04:Kr327 yrkandena 18 och 19.

Ställningstagande

Statens konstråds inköp av offentlig konst är en grannliga uppgift som vållat en hel del huvudbry och motsättningar inom Konst-Sverige. Det är anmärkningsvärt att konsten till största delen köps in utan anbudsförfarande eller någon form av tävling. Lagen om offentlig upphandling borde tillämpas även vid konstinköp. För att alla konstnärer på lika villkor skall komma i fråga vid upphandling av offentlig konst bör t.ex. tävlingar med anonym inlämning erbjudas vid alla större upphandlingar.

Även Konstnärsnämndens uppgift att fördela ersättning och stipendier m.m. till konstnärer är ett grannliga arbete, som kräver känsla för etik och moral, liksom kunskap om vad som är kvalitet. Samtidigt finns det andra aspekter som också skall vägas in, t.ex. främjande av jämställdhet och tillgänglighet för alla.

Det föreligger ett behov av att samlat utvärdera vilken fördelning bland konstnärerna de nuvarande, centraliserade formerna för beslut om stöd till konstnärer och inköp av offentlig konst givit.

Med hänvisning till det anförda föreslår vi att riksdagen skall tillkännage för regeringen som sin mening vad vi här anfört om Statens konstråds och Konstnärsnämndens rutiner för förvärv av konst respektive fördelning av stöd. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2002/03:Kr372 (fp) yrkande 26, 2003/04:Kr326 (c) yrkande 26 och 2003/04:Kr327 (fp) yrkandena 18 och 19.

7. Pensionsvillkoren för konstnärerna (punkt 18)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 18 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om pensionsvillkoren för konstnärerna. Därmed bifaller riksdagen delvis motionerna 2002/03:Kr373 yrkande 21, 2003/04:Kr254 yrkande 10, 2003/04:Kr347 yrkande 9 och 2003/04:Kr390 yrkande 15.

Ställningstagande

Vi konstaterar att pensionsreformen som genomfördes för ett par år sedan fick konsekvenser som är problematiska för konstnärer inom bl.a. dans- och musikområdena på grund av dessa yrkens speciella karaktär. Genom att samtliga aktiva år nu skall finnas med i beräkningen inför pensionen – och inte som tidigare enbart de 15 mest lönsamma åren – påverkas de konstnärer som har låg pensionsålder negativt av det nya pensionssystemet.

Vi har noterat att regeringen inte har något förslag till åtgärder i budgetpropositionen men att man avser att tillsammans med arbetsmarknadens parter diskutera frågor om tänkbara pensionslösningar och möjligheter till utbildning och karriärbreddning för konstnärer med låg pensionsålder. Det är viktigt att dessa diskussioner påbörjas omgående så att regeringen kan arbeta fram rimliga resultat i dessa frågor.

Även pensionsförhållandena för de fria teater-, dans- och musikgrupperna bör få en lösning i samband med de kommande diskussionerna. Regeringen bör därefter skyndsamt återkomma till riksdagen med förslag om de fria gruppernas pensionsvillkor.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om pensionsvillkoren för konstnärer. Därmed bör riksdagen delvis bifalla motionerna 2002/03:Kr373 (v) yrkande 21, 2003/04:Kr254 (m) yrkande 10, 2003/04:Kr347 (fp) yrkande 9 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 15.

8. Begäran om en proposition grundad på Arkivutredningens betänkande (punkt 19)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 19 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om begäran om en proposition grundad på Arkivutredningens betänkande. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr387 yrkande 6.

Ställningstagande

Runt om i landet finns arkiv av olika karaktär som förvaltar betydande arkivbestånd. Det är viktigt att bevara mångfalden i och tillgängligheten till denna del av vårt kulturarv. Allmänheten och forskare använder också arkiven i allt större omfattning samtidigt som mängden material som arkiven måste ta ansvar för ökar. Det är mot denna bakgrund anmärkningsvärt att regeringen inte avlämnat någon proposition med anledning av Arkivutredningens betänkande (SOU 2002:78). Kristdemokraterna anser att regeringen snarast skall presentera ett förslag i frågan. I en kommande proposition bör även frågan om att ge folkrörelsearkiven en del av satsningen på industrisamhällets kulturarv tas upp. Folkrörelserna spelade en avgörande roll i det framväxande industrisamhället.

Jag föreslår att riksdagen med bifall till motion 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 6 som sin mening tillkännager för regeringen vad jag här anfört om begäran om en proposition grundad på Arkivutredningens betänkande.

9. Den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009 (punkt 21)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 21 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr387 yrkande 4 samt bifaller delvis motionerna 2003/04:Kr206 och 2003/04:Kr269.

Ställningstagande

Staten har i dag, sedan kyrkan fått en friare ställning, ett särskilt ansvar för att bevara det värdefulla kulturarv som våra kyrkor utgör. Jag anser att det är viktigt med en helhetsbild av hur stora behov som finns på detta område. Regeringen bör därför återkomma till riksdagen med en redogörelse för vilka behov som finns för att bevara vårt kyrkliga kulturarv som en förberedelse inför kommande beslut om den framtida kyrkoantikvariska ersättningen.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 4 och delvis bifalla motionerna 2003/04:Kr206 (c) och 2003/04:Kr269 (m).

10. Den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009 (punkt 21)

av Birgitta Sellén (c).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 21 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr206 och bifaller delvis motionerna 2003/04:Kr269 och 2003/04:Kr387 yrkande 4.

Ställningstagande

Eftersom kyrkans ekonomiska situation väsentligt har försämrats sedan beslutet om kyrkoantikvarisk ersättning togs är det enligt min uppfattning angeläget att nu se över möjligheterna att tillskjuta ytterligare medel och att överväga vad som kommer att hända efter år 2009. Genom en översyn skulle de anställda och förtroendevalda få en bättre beredskap att planera för framtida underhåll av kyrkobyggnaderna.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om den kyrkoantikvariska ersättningen efter år 2009. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr206 (c) och delvis bifalla motionerna 2003/04:Kr269 (m) och 2003/04:Kr387 (kd) yrkande 4.

11. Finansieringsmodell för vård och underhåll av kyrkliga kulturvärden (punkt 22)

av Lennart Kollmats, Cecilia Wikström och Hans Backman (alla fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 22 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om finansieringsmodell för vård och underhåll av kyrkliga kulturvärden. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:K363 yrkande 5.

Ställningstagande

Kulturminneslagens skydd av de kyrkliga kulturvärdena gäller även efter relationsändringen mellan Svenska kyrkan och staten. Svenska kyrkan har t.o.m. år 2009 rätt till en viss årlig ersättning för vård av kulturhistoriskt värdefull egendom. Detta är en övergångslösning inför ett fullständigt skiljande mellan Svenska kyrkan och staten, och några särlösningar bör därefter inte finnas. I stället bör samma principiella lösning utformas för Svenska kyrkan och trossamfunden när det gäller vård och underhåll av det kyrkliga kulturarvet. Vi avvisar därför en förlängning efter år 2009 av den finansieringsmodell som i dag tillämpas.

Vi föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad vi anført om finansieringsmodellen för vård och underhåll av kyrkliga kulturvärden. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:K363 (fp) yrkande 5.

12. En plan för vård av museisamlingar (punkt 23)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 23 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen om en plan för vård av museisamlingar. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr327 yrkande 10.

Ställningstagande

Att vårda kulturarvet innebär att bevara kunskap, idéer, föremål och miljöer som speglar äldre tiders livs- och samhällsformer. Kulturarvet ger perspektiv på vår samtid och också nya tankar om hur vi kan forma vår framtid. Sverige har länge brustit i vården av detta kulturarv. Sådana försummelse är oåterkalleliga och en förbättring måste ske. Det finns ett stort behov av kompetent personal för att inventera, vårda och göra museernas samlingar tillgängliga. Regeringen bör som en del av kulturpolitiken lägga fram en plan för hur samlingarnas eftersatta underhåll skall åtgärdas och för hur de skall vårdas i framtiden. Bevarandet av detta kulturarv bör inte få styras från arbetsmarknadspolitiska utgångspunkter.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anført om en plan för vård av museisamlingar. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr327 (fp) yrkande 10.

13. Avveckling av myndigheten Forum för levande historia (punkt 24)

av Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 24 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anføres i reservationen om avveckling av myndigheten Forum för levande historia. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr255.

Ställningstagande

Historieskrivning är en i högsta grad politisk verksamhet och tjänar olika syften beroende på hur den utförs. Den ideologiska och politiska striden om hur historiska skeenden bör beskrivas står mellan partier, organisationer, folkrörelser och debattörer från olika riktningar och med olika intressen.

Vänsterpartiets uppfattning är därför att det är av principiellt stor betydelse att staten inte ägnar sig åt officiell historieskrivning, utan att detta görs av forskarsamhället som har tillräckliga medel till sitt förfogande för att självständigt formulera och genomlysa problemställningar och analysera den tid som varit. Staten skall inte vara historieskrivare eller opinionsbildare när det gäller historieskrivning i frågor som står under debatt.

I samband med förberedelsearbetet inför inrättandet av Forum för levande historia uttryckte många remissinstanser tveksamhet inför att myndighetsformen skulle användas för verksamheten. Det befarades att en myndighet under statsmaktens kontroll skulle ägna sig åt en politiserad historieskrivning. Dessvärre tycks det finnas fog för denna tveksamhet. Utmärkande för forumets verksamhet hittills är en skev och vinklad historieskrivning, där ämnen som är besvärande för västvärlden har undvikits.

Vänsterpartiet anser att det viktiga uppdraget att sprida och fördjupa kunskap om vår nutidshistoria inte bör ske i myndighetsform, utan i stället överlåtas åt forskarsamhället. Myndigheten Forum för levande historia bör därför avvecklas till den 1 januari 2005. Arbetet för en breddad och djupare historisk kunskap bör föras vidare i andra former. Detta kan ske exempelvis genom att bättre ekonomiska förutsättningar för en fri och oberoende forskning skapas, genom stöd till föreningsliv och organisationer och genom en förstärkning av historieämnets roll i skolan.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om avveckling av myndigheten Forum för levande historia. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr255 (v).

14. Utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. (punkt 25)

av Lena Adelsohn Liljeroth och Anna Lindgren (båda m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 25 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr212, bifaller delvis motion 2003/04:Kr213 yrkande 2 och avslår motionerna 2003/04:Kr213 yrkande 1, 2003/04:Kr240 yrkande 1, 2003/04:Kr281 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Kr348, 2003/04:Kr375, 2003/04:Kr388 yrkande 1 och 2003/04:Sk284 yrkande 2.

Ställningstagande

För några år sedan hölls den första Förintelsekonferensen i Stockholm. Det behövs en lika brett upplagd upplysningskampanj om massmorden och förtrycket i kommunismens namn. I det viktiga uppdraget för Forum för levande historia nämns frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter

med utgångspunkt i Förintelsen. Kommunismens brott mot mänskligheten måste vara en naturlig del av forumets verksamhet.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr212 (m), delvis bifalla motion 2003/04:Kr213 (kd) yrkande 2 och avslå motionerna 2003/04:Kr213 (kd) yrkande 1, 2003/04:Kr240 (mp) yrkande 1, 2003/04:Kr281 (fp) yrkandena 1 och 2, 2003/04:Kr348 (fp), 2003/04:Kr375 (m), 2003/04:Kr388 (fp) yrkande 1 och 2003/04:Sk284 (fp) yrkande 2.

15. Utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. (punkt 25)

av Lennart Kollmats, Cecilia Wikström och Hans Backman (alla fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 25 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Kr281 yrkandena 1 och 2, 2003/04:Kr388 yrkande 1 och 2003/04:Sk284 yrkande 2, bifaller delvis motion 2003/04:Kr213 yrkande 1 och avslår motionerna 2003/04:Kr212, 2003/04:Kr213 yrkande 2, 2003/04:Kr240 yrkande 1, 2003/04:Kr348 och 2003/04:Kr375.

Ställningstagande

Folkpartiet har i motionerna 2003/04:Kr281 (fp) yrkandena 1 och 2 och 2003/04:Kr388 (fp) yrkande 1 påmint om att såväl antisemitismen som islamofobin är på frammarsch i Sverige. Projektet Levande Historia samt Förintelsekonferenserna har bidragit till Sveriges trovärdighet när det gäller kampen mot rasism. Men det krävs att mer görs, att nya initiativ tas och att svenska myndigheter är på sin vakt mot grupper och nätverk som hemfaller åt antisemitisk propaganda och propaganda mot islam. Behovet av upplysning och demokratiska motkrafter är stort för att trygga det liberala, öppna och toleranta samhället.

Folkpartiet har också i motion 2003/04:Sk284 (fp) yrkande 2 framhållit att en bearbetning av dolda och öppna etniska konflikter borde ske också i Sverige och inte bara i länder som exempelvis Sydafrika. Finländare, samer, tornedalssvenskar, romer och judar borde berätta för den svenska befolkningen om det som tidigare generationer upplevt och det de själva får erfara. För ett sådant försoningsarbete kan dock inte den traditionella modellen för debatt användas. Det skall inte vara majoritetsbefolkningens starka myndigheter och organisationer – politiska partier, fackliga organisationer etc. – som formulerar minoriteternas problem och föreslår lösningar. Minoriteterna måste få beskriva sin bild av sig själva och av relationerna med majoriteten, vilken i

sin tur måste lyssna och ta till sig det som framförs. Forum för levande historia kan vara en lämplig anordnare av sådana möten.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om utvidgning av uppdraget för Forum för levande historia m.m. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2003/04:Kr281 (fp) yrkandena 1 och 2, 2003/04:Kr388 (fp) yrkande 1 och 2003/04:Sk284 (fp) yrkande 2, delvis bifalla motion 2003/04:Kr213 (kd) yrkande 1 och avslå motionerna 2003/04:Kr212 (m), 2003/04:Kr213 (kd) yrkande 2, 2003/04:Kr240 (mp) yrkande 1, 2003/04:Kr348 (fp) och 2003/04:Kr375 (m).

16. Parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal (punkt 27)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelson Lilje-roth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 27 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om en parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04:Kr390 yrkande 11.

Ställningstagande

Som anförs i motion 2003/04:Kr390 (kd) är det angeläget att en parlamentarisk referensgrupp följer arbetet med det nya filmavtal som enligt planerna skall träffas mellan regeringen, filmbranschen m.fl. Det har visat sig att det nuvarande avtalet som löper ut den 31 december 2004 har flera brister. Bland annat var anslaget redan från början underfinansierat, vilket visade sig när det publikrelaterade efterhandsstödet under föregående år tog slut. För att rädda avtalet fick staten tillföra resurser utöver vad som tidigare avtalats. Mot denna bakgrund bör regeringen omgående tillsätta en parlamentarisk referensgrupp, så att representanter för riksdagen kan få möjlighet att vid utarbetandet av det nya avtalet lämna sina synpunkter på den framtida filmpolitiken till regeringen.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om en parlamentarisk referensgrupp inför kommande filmavtal. Därmed bör riksdagen delvis bifalla motion 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 11.

17. Medelstillelningen till regionala resurscentrum för film och video i kommande filmavtal (punkt 28)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 28 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om medelstillelningen till regionala resurscentrum för film och video i kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 12 och 2003/04:Kr390 yrkande 10.

Ställningstagande

I 2000 års filmavtal finns en bestämmelse om att stöd skall kunna utgå till regionala resurscentrum för film och video. I några regioner har sådana centrum startats efter det att nuvarande filmavtal träffades. Det har visat sig att Filminstitutet saknar möjlighet att ge dessa nya centrum ekonomiskt stöd eftersom samtliga resurser redan är in-tecknade. Jag utgår från att regeringen ser till att nödvändiga ekonomiska medel finns inför kommande avtalsperiod så att alla resurscentrum då kan få stödbidrag från Filminstitutet.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anført om medelstillelningen till regionala resurscentrum för film och video. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 12 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 10.

18. Mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet (punkt 29)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 29 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 13 i denna del och 2003/04:Kr390 yrkande 12 i denna del.

Ställningstagande

Som framhålls i motionerna 2002/03:Kr390 (kd) och 2003/04:Kr370 (kd) saknar 2000 års filmavtal mål och visioner. Man frågar sig vad staten vill med Filminstitutet och vilka mål som verksamheten skall sträva mot. Likaså frågar man sig vilka mål staten har för svensk film. Detta är frågor som även Filminstitutet ställt. Här finns en otydlighet som hämmar ett effektivt arbete för svensk film. Det nya filmavtalet måste därför förändras så att det blir mer målinriktat.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om mål för svensk film och för Svenska Filminstitutets verksamhet. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 13 i denna del och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 12 i denna del.

19. Mindre detaljreglering av kommande filmavtal (punkt 30)

av Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelsohn Liljeroth (m) och Anna Lindgren (m).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 30 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om mindre detaljreglering av kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 13 i denna del, 2003/04:Kr209 yrkande 13 och 2003/04:Kr390 yrkande 12 i denna del.

Ställningstagande

Som framhållits motionsvägen innehåller 2000 års filmavtal en mängd detaljregleringar för olika typer av filmstöd och regleringar för de olika parternas ansvar. Även Svenska Filminstitutet har vid flera tillfällen påpekat att uppdraget i filmavtalet är alltför detaljreglerat, vilket försvårar institutets möjligheter att agera flexibelt. Vi har förståelse för Filminstitutets kritik och föreslår att det kommande filmavtalet lämnar större möjligheter för SFI att agera utifrån verkligheten och den tekniska utvecklingen och således ges en mindre detaljreglerad utformning.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om mindre detaljreglering av kommande filmavtal. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 13 i denna del, 2003/04:Kr209 (m) yrkande 13 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 12 i denna del.

20. Videobranschens deltagande i kommande filmavtal (punkt 31)

av Peter Pedersen (v), Birgitta Sellén (c) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 31 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om videobranschens deltagande i kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen delvis motion 2003/04:Kr270 yrkande 4.

Ställningstagande

Som framgår av motion 2003/04:Kr270 (v) står videobranchen utanför 2000 års filmavtal. Det är enligt vår uppfattning ett förhållande som på sikt är ohållbart. För att skapa ett ökat intresse för att distribuera svensk film och

barn-TV-program genom försäljning och uthyrning av video eller dvd och för att stärka filmavtalet ekonomiskt bör regeringen aktivt verka för att videobranchen kommer att ingå som en part i kommande filmavtal.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om videobranchens deltagande i kommande filmavtal. Därmed bör riksdagen delvis bifalla motion 2003/04:Kr270 (v) yrkande 4.

21. Publikrelaterat efterhandsstöd i kommande filmavtal (punkt 32)

av Peter Pedersen (v), Birgitta Sellén (c) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 32 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om publikrelaterat efterhandsstöd i kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr270 yrkande 3.

Ställningstagande

Som framgår av motion 2003/04:Kr270 (v) har det visat sig att det nya publikrelaterade efterhandsstödet till filmproduktion i 2000 års filmavtal har brister. Detta stöd har numera en egen ekonomisk ram, som visat sig vara otillräcklig. Regeringen bör därför, i samband med att det nya avtalet förhandlas fram, se över konstruktionen med för- och efterhandsstöd.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om det publikrelaterade efterhandsstödet till film. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr270 (v) yrkande 3.

22. Särskilda stödkategorier i kommande filmavtal (punkt 33)

av Peter Pedersen (v), Birgitta Sellén (c) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 33 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om särskilda stödåtgärder i kommande filmavtal. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr270 yrkandena 1 och 2.

Ställningstagande

Vi anser – i likhet med motionärerna bakom motion 2003/04:Kr270 (v) – att det är en nationell angelägenhet att filmen som konstart utvecklas även inom genren barn- och familjefilm. Om de konstnärligt syftande filmbolagen inte kan tjäna på sina filmer och skulle få minskade offentliga bidrag begränsar detta utrymmet för konstnärlig förnyelse av filmen. Därför bör regeringen se över hur ett direkt stöd till barn- och familjefilm bör utformas.

Vidare anser vi att en framtida filmproduktion på de nationella minoriteternas språk hör till de viktigaste satsningarna för att stärka språket hos unga kvinnor och män. Ett positivt exempel värt att uppmärksamma i detta sammanhang är projektet Film i Sameland och Tornedalen, som förutsätter samarbete mellan de två minoritetsgrupperna tornedalingar och samer. Frågan om de nationella minoriteternas tillgång till film bör således beaktas i samband med arbetet med det nya filmavtalet.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om särskilda stödkategorier i kommande filmavtal. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr270 (v) yrkandena 1 och 2.

23. Utbyggnad av e-bio (punkt 34)

av Peter Pedersen (v), Birgitta Sellén (c) och Rossana Dinamarca (v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 34 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utbyggnad av e-bio. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr271.

Ställningstagande

Det är viktigt att kulturen görs tillgänglig för alla i enlighet med ett av de kulturpolitiska målen, det s.k. jämlikhetsmålet, som riksdagen antog år 1996. Med traditionell filmteknik begränsas antalet biografer som kan premiärvisa en film av antalet framställda kopior. Det gör att det är de biografer med det största underlaget avseende presumtiva biobesökare som tilldelas premiärvisningarna. Av naturliga skäl gynnas de boende i storstäderna av detta, medan intresserade filmentusiaster ute i landets mindre kommuner får göra långa resor för att få se en ny film tidigt eller så får de helt enkelt avvakta till dess filmen kommer till den egna biografen. Det är givetvis önskvärt att biobesökare på olika håll i landet i möjligaste mån ges likvärdiga förutsättningar. Tillgängligheten till ny film kan förbättras genom utbyggnad av den s.k. e-bion. Vid e-bions filmvisningar används inte traditionell film utan film i digital form. Systemet är mindre kostsamt och möjliggör framtagandet av många fler kopior till rimliga kostnader.

Som anförs i motion 2003/04:Kr271 (v) finns det emellertid ett problem. Den tekniska utrustning som krävs för att spela upp de digitala filmerna är nämligen mycket dyr och därför svår att investera i för en liten biograf. Vi anser därför att regeringen bör överväga åtgärder i syfte att underlätta utbyggnaden av s.k. e-bio i landet.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om utbyggnad av e-bio. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr271 (v).

24. Offentlighetsprincipens tillämpning på Svenska Filminstitutet (punkt 35)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Cecilia Wikström (fp) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 35 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om offentlighetsprincipens tillämpning på Svenska Filminstitutet. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr370 yrkande 14 och 2003/04:Kr390 yrkande 13.

Ställningstagande

Vi anser i likhet med motionärerna bakom motionerna 2002/03:Kr370 (kd) och 2003/04:Kr390 (kd) att de statliga stöd som Stiftelsen Svenska Filminstitutet fördelar motsvarar stöd som på andra områden fördelas av offentliga institutioner. Därför bör offentlighetsprincipen omfatta de delar av verksamheten som rör statliga medel. Regeringen bör lägga fram förslag till riksdagen i frågan.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anført om offentlighetsprincipens tillämpning på Svenska Filminstitutet. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2002/03:Kr370 (kd) yrkande 14 och 2003/04:Kr390 (kd) yrkande 13.

25. Stödet till sjukhuskyrkan (punkt 37)

av Lennart Kollmats (fp), Gunilla Tjernberg (kd), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 37 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om stödet till sjukhuskyrkan. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2002/03:Kr256, 2002/03:Kr322, 2002/03:Kr360, 2002/03:Kr366 yrkande 8, 2003/04:Kr222, 2003/04:Kr250, 2003/04:Kr251, 2003/04:Kr309 och 2003/04:Kr329 yrkande 15.

Ställningstagande

Sjukhuskyrkan är uppskattad av alla som kommer i kontakt med den. Det gäller inte enbart patienter utan även anhöriga och personal. Alltmer har sjukhuskyrkan kommit att fungera som ett starkt stöd för sjukhusens personal, bl.a. med fortbildning, krishantering och samtalsstöd. Alla som arbetar inom sjukhuskyrkan har en omfattande vidareutbildning efter sina respektive grundutbildningar. Det är församlingarna som anställer personalen och som

står för den största delen av lönekostnaderna. I en tid av stress och oro behövs alla goda krafter i vårt samhälle – inte minst inom vården. Mot bakgrund av det anförda föreslår vi att en översyn görs av stödet till sjukhuskyrkan.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi här anfört om stödet till sjukhuskyrkan. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2002/03:Kr256 (kd), 2002/03:Kr322 (c, m, fp, kd), 2002/03:Kr360 (s), 2002/03:Kr366 (kd) yrkande 8, 2003/04:Kr222 (kd), 2003/04:Kr250 (c), 2003/04:Kr251 (kd), 2003/04:Kr309 (c) och 2003/04:Kr329 (kd) yrkande 15.

26. Förhandsgranskning av vuxenfilm (punkt 39)

av Lennart Kollmats (fp), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Anna Lindgren (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 39 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om förhandsgranskning av vuxenfilm. Därmed bifaller riksdagen motionerna 2003/04:Kr209 yrkande 14 och 2003/04:Kr359 yrkande 9.

Ställningstagande

Vi anser i likhet med motionärerna bakom motionerna 2003/04:Kr209 (m) och 2003/04:Kr359 (fp) yrkande 9 att förhandsgranskningen av vuxenfilm skall avskaffas. Därmed bör – som anförs i motion 2003/04:Kr359 (fp) – en åldersgräns på 18 år införas. Regeringen bör förelägga riksdagen förslag i frågan.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om förhandsgranskning av vuxenfilm. Därmed bör riksdagen bifalla motionerna 2003/04:Kr209 (m) yrkande 14 och 2003/04:Kr359 (kd) yrkande 9.

27. Ändring i lagen om TV-avgift (punkt 40)

av Lennart Kollmats (fp), Lena Adelsohn Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Anna Lindgren (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 40 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om ändring i lagen om TV-avgift. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr362 yrkande 9 och avslår proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 1.

Ställningstagande

I budgetpropositionen föreslår regeringen att TV-avgiften skall höjas fr.o.m. den 1 januari 2004 med 60 kronor till 1 872 kronor. I enlighet med vad som

framförs i motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 9 avvisar vi den föreslagna höjningen.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad vi anfört om ändring i lagen om TV-avgift. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 9 och avslår proposition 2003/04:1 utgiftsområde 17 punkt 1.

28. Utredning om lokaliseringen av ett riksiddrottsmuseum (punkt 47)

av Lennart Kollmats (fp), Lena Adelson Liljeroth (m), Cecilia Wikström (fp), Birgitta Sellén (c), Anna Lindgren (m) och Hans Backman (fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 47 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om utredning om lokaliseringen av ett riksiddrottsmuseum. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr282 yrkande 18.

Ställningstagande

Idrotten är vår största folkrörelse. Frågan om ett riksiddrottsmuseum har varit vilande sedan museet vid Globenområdet i Stockholm stängdes. Det är nu dags att den svenska idrottshistorien åter ges ett museum. En utredning bör snarast tillsättas för att bestämma lokaliseringen av museet.

Vi föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad vi anfört om en utredning om lokaliseringen av ett riksiddrottsmuseum. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr282 (m) yrkande 18.

29. Samarbete mellan ett riksiddrottsmuseum och regionala och lokala idrottsmuseer (punkt 48)

av Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 48 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om samarbete mellan ett riksiddrottsmuseum och regionala och lokala idrottsmuseer. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr302.

Ställningstagande

Diskussionen om ett nationellt idrottsmuseum aktualiserades på allvar under 1980-talet. År 1992 öppnades Sveriges Riksiddrottsmuseum i Globen i Stockholm, men stängdes år 1997, bl.a. av det skälet att lokalerna inte var ändamålsenliga. Vänsterpartiet lyfte i motion 1999/2000:Kr210 Idrottens historia fram kravet att regeringen skulle utreda förutsättningarna att med statligt stöd

ge Riksidrottsmuseet egna verksamhetslokaler. Det är därför glädjande att regeringen nu avser att reservera medel för ett riksidrottsmuseum.

Det finns i dag lokala idrottsmuseer av hög klass på ett flertal orter i landet, liksom även ett stort antal idrottshistoriska sällskap och liknande. Ett bra exempel är Degerfors Fotbollsmuseum som utvecklats från att främst visa Degerfors IF:s historia till att nu också spegla den svenska fotbollens historia med internationella utblickar.

Det är viktigt att hela landet ges goda möjligheter att lyfta fram det idrotts-historiska arvet till en bred allmänhet. Regeringens stöd till ett riksidrottsmuseum bör därför kompletteras med åtgärder som ger förutsättningar för museet att kunna samarbeta med lokala och regionala idrottsmuseer, t.ex. genom vandringsutställningar, utbyte och utlåning av objekt, kunskaps- och erfarenhetsutbyte m.m. Riksdagen bör därför ge regeringen i uppdrag att överväga lämpliga åtgärder i samverkan med Riksidrottsförbundet, det blivande riksidrottsmuseet och andra idrottsmuseer.

Vi föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad vi anfört om samarbete mellan ett riksidrottsmuseum och regionala och lokala idrottsmuseer. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr302 (v).

30. Bidrag till organisationer som bedriver friluftsverksamhet (punkt 51)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 51 borde ha följande lydelse: Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om bidrag till organisationer som bedriver friluftsverksamhet. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr385 yrkande 15.

Ställningstagande

Under år 2003 har Friluftsförbundet, Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund, Svenska Livräddningssällskapet, Svenska Pistolskytteförbundet, Svenska båtunionen, Cykelfrämjandet, FRISAM och Svenska Naturskyddsföreningen fått statligt organisationsbidrag för friluftsverksamhet. Från och med år 2004 fördelas bidrag av det nyinrättade Friluftsrådet. Enligt Idrottsutredningen (SOU 1998:76) skall målet för det statliga stödet vara att stärka sådan allmännyttig ideellt organiserad verksamhet som har till syfte att främja ett aktivt friluftsliv. Kristdemokraterna anser att anslaget måste kunna innefatta även andra organisationer som bedriver friluftsverksamhet än de som hittills fått bidrag.

Jag föreslår att riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad jag anfört om bidrag till organisationer som bedriver friluftsverksamhet. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr385 (kd) yrkande 15.

31. Översyn av fördelningsprinciperna för bidragen till studieförbunden (punkt 52)

av Lennart Kollmats, Cecilia Wikström och Hans Backman (alla fp).

Förslag till riksdagsbeslut

Vi anser att utskottets förslag under punkt 52 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om översyn av fördelningsprinciperna för bidragen till studieförbunden. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr321 och bifaller delvis motion 2003/04:Kr320.

Ställningstagande

Vi anser att folkbildningens roll i och betydelse för integrationsarbetet måste betonas mer. Ett syfte med statsbidraget till folkbildningen är att det skall stödja sådan verksamhet som riktar sig till invandrare och personer som är kulturellt missgynnade. Likaså skall sådan verksamhet stödjas som gör det möjligt för människor att påverka sin livssituation och som skapar engagemang för samhällsutvecklingen. Dagens bidragssystem till folkbildningen är dock till sin konstruktion konserverande. Studieförbund som börjar arbeta med nya grupper får inte erforderligt stöd eftersom det beräknas utifrån de kurstimmar som ett studieförbund haft historiskt. Detta missgynnar särskilt nya studieförbund. Vi anser därför att statsbidragssystemet bör ses över för att tillse att det inte bidrar till en konservering av studieförbunden utan i stället uppmuntrar att folkbildningen vänder sig till nya grupper.

Vi föreslår att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som här anförts om översyn av fördelningsprinciperna för bidragen till studieförbunden. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr321 (fp) och delvis bifalla motion 2003/04:Kr320 (mp).

32. Vinstdelningssystem (punkt 55)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 55 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vinstdelningssystem. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:Kr385 yrkande 9.

Ställningstagande

Riksdagen beslutade redan riksdagsåret 1993/94 att överskottet från värdeautomatspel främst skall komma det lokala föreningslivets barn- och ungdomsverksamhet till godo. År 1995/96 beslutade riksdagen att detta system skall ersättas av ett vinstdelningssystem mellan staten och föreningslivet. Enligt budgetpropositionen kommer nu vinstdelningssystemet att införas

fr.o.m. den 1 januari 2004. Kristdemokraterna vill betona att det inte är acceptabelt att beredandet av detta ärende har tagit många år.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om vinstdelningssystemet. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:Kr385 (kd) yrkande 9.

33. Vinstandelstak (punkt 56)

av Gunilla Tjernberg (kd).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att utskottets förslag under punkt 56 borde ha följande lydelse:

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i reservationen om vinstandelstak. Därmed bifaller riksdagen motion 2003/04:So501 yrkande 2.

Ställningstagande

Regeringen gjorde i proposition 2002/03:93 Vissa frågor inom spelområdet m.m. bedömningen att det finns skäl att höja vinstandelstaket för lotterier som utsätts för internationell konkurrens. Regeringen avsåg därför att analysera effekterna av en sådan höjning för rikslotterier som förmedlas med hjälp av Internet m.m. och återkomma med förslag till förändringar.

De lagar som reglerar spelmarknaden skall i så stor utsträckning som möjligt vara generella för alla aktörer, såväl de statliga bolagen som föreningslivet. Kristdemokraterna anser att det inte finns någon anledning att göra en särreglering för vissa rikslotterier, utan att samma vinstandelstak bör gälla för samtliga lotterier. Regeringen bör beakta detta i den aviserade översynen av reglerna för spelområdet.

Jag föreslår att riksdagen som sin mening tillkännager för regeringen vad jag anfört om vinstandelstaket. Därmed bör riksdagen bifalla motion 2003/04:So501 (kd) yrkande 2.

Särskilda yttranden

Utskottets beredning av ärendet har föranlett följande särskilda yttranden. I rubriken anges inom parentes vilken punkt i utskottets förslag till riksdagsbeslut som behandlas i avsnittet.

1. Utvärderingen av litteraturstödet (punkt 12)

Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v) anför:

I vår motion 2003/04:Kr275 (v) redovisar vi att Statens kulturråd avgivit en rapport om distributionsstödet till folkbiblioteken, rapport 2002:2 Bästsäljare och hyllvärmare. Bestånd och utlåning av boktitlar med litteraturstöd 1998–2000. I rapporten har Kulturrådet tagit upp frågor om effekten av distributionsstödet till folkbiblioteken, om i vilken utsträckning dessa böcker lånas ut och om administrationen av dessa böcker blivit betungande för små bibliotek. Vi har i motionen framfört att det behövs en bedömning av om distributionsstödet lever upp till uppsatta mål, om stödet i sig kan förändras och förbättras och om hur resultaten av stödet kan förbättras. Vänsterpartiet vill särskilt framhålla värdet av att de böcker som tilldelas biblioteken via distributionsstödet får en ökad utlåning. Detta måste anses viktigare än att säkerställa ett stort bestånd av distributionsstödda böcker på alla bibliotek, som sällan eller aldrig lånas ut. Vi utgår från att den av riksdagen begärda utvärderingen av litteraturstödet kommer att behandla de frågor som tagits upp i Kulturrådets rapport och redovisa en analys av distributionsstödet utformning. Vi har därför avstått från att yrka bifall till motion 2003/04:Kr275 (v).

2. Pensionsvillkoren för konstnärerna (punkt 18)

Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v) anför:

Vi har noterat att regeringen avser att tillsammans med arbetsmarknadens parter diskutera frågor om tänkbara pensionslösningar och möjligheterna till utbildning och karriärbreddning för konstnärer med låg pensionsålder. Vi utgår från att de frågor som tas upp i motion 2002/03:Kr373 (v) yrkande 21 om dansarnas särskilda problem med låg pensionsålder kommer att behandlas i det sammanhanget. Vi har därför valt att inte reservera oss till förmån för motionen.

3. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57)

Lena Adelson Liljeroth och Anna Lindgren (båda m) anför:

Inledning

Moderata samlingspartiet har i parti- och kommittémotioner förordat en annan inriktning av den ekonomiska politiken och budgetpolitiken. Ett övergri-

pande mål för den ekonomiska politiken skall vara att möjliggöra ökad tillväxt, att kunna leva på sin lön och att stärka tryggheten. Antalet sjukskrivna och förtidspensionerade måste minskas genom att sjukvård och rehabilitering förbättras. Detta kräver bl.a. en målmedveten politik för ett ökat arbetsutbud, rejäla satsningar på kunskap och forskning samt påtagliga förbättringar av klimatet för företagande. För att möjliggöra allt detta krävs en politik som innehåller lägre skatter för både löntagare och företagare, en skärpning av bidragssystemen, avregleringar och ökad konkurrens, en ökad trygghet för och stärkt självkänsla hos medborgarna.

Våra förslag skall var trygga, väl sammanhållna och syftar till att skapa de bästa förutsättningarna för ett ekonomiskt, kulturellt och socialt växande Sverige. Vi vill satsa på en utbildning som ger alla större möjligheter till ett rikare liv. Genom en större enskild sektor och ett starkare civilt samhälle kan både företag och människor växa. Vi vill att fler, inte färre, kan komma in på den ordinarie arbetsmarknaden. Den sociala tryggheten och självkänslan ökar också genom att hushållen får en större ekonomisk självständighet. Friheten och rättigheten att välja bidrar både till mångfald, en bättre kvalitet och en större trygghet. De enskilda människorna får ett större inflytande över sina liv.

Vi har föreslagit en växling från subventioner och bidrag till omfattande skattesänkningar för alla, främst låg- och medelinkomsttagare. Samtidigt värnar vi de människor som är i störst behov av gemensamma insatser och som har små eller inga möjligheter att påverka sin egen situation. Vi slår också fast att det allmänna skall tillföras resurser för att på ett tryggt sätt kunna genomföra de uppgifter som skall vara gemensamma. Exempelvis tillförs betydande resurser för att bryta den ökade sjukfrånvaron och de ökande förtidspensioneringarna.

Vårt budgetalternativ – med våra förslag till utgiftstak, anslagsfördelning, skatteförändringar samt finanspolitiska ramverk – präglas av ordning och reda och skall ses som en helhet där inte någon eller några delar kan brytas ut och behandlas isolerat från de andra. Eftersom riksdagens majoritet den 19 november 2003 har beslutat om ramar för de olika utgiftsområdena i enlighet med finansutskottets förslag och därmed valt en annan inriktning av politiken, deltar vi inte i det nu aktuella beslutet om anslagsfördelning inom utgiftsområde 17.

Vår utgångspunkt när det gäller kulturpolitiken är att staten skall koncentrera sina insatser till i princip tre områden nämligen att främja barn- och ungdomskultur, att värna vårt gemensamma kulturarv samt att ge landets kulturskapare ordentliga förutsättningar för sitt konstnärsarbete. Vi utvecklar vår syn på kulturpolitiken i reservation 1 i detta betänkande.

Då vårt förslag till utgiftsram för utgiftsområde 17 har avslagits i budgetprocessens första steg är det inte meningsfullt att delta i fördelningen på anslag inom utgiftsområdet (punkt 57 i utskottets förslag till riksdagsbeslut). I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för

utgiftsområde 17. Vår politik finns närmare utvecklad i motionerna 2003/04:Kr209 (m) och 2003/04:Kr362 (m).

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

I vår budgetmotion, 2003/04:Kr362 (m), vidhåller vi vår mångåriga kritik mot Kulturrådets dominerande roll och föreslår en minskning av kulturbyråkratin. Mot denna bakgrund har vi föreslagit att anslaget till Kulturrådet bör minska med 10 miljoner kronor.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Vi vill påminna om att vi i vår budgetmotion framfört att det under det senaste året blivit alltmer uppenbart att såväl Göteborgsoperan som Malmöoperan inte klarar sig ekonomiskt. Särskilt akut har situationen varit för den sistnämnda scenen. Vi menar att de diskussioner som nu förs mellan staten och Malmöoperan är bra. Vi anser att det är väsentligt att de båda scenerna får goda ekonomiska förutsättningar redan nu. Därför har vi föreslagit en ökning utöver regeringens förslag av anslaget 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner som innebär att statsbidraget till Göteborgsoperan skulle ha ökat med 12 miljoner kronor per år under perioden 2004–2006 och att bidraget till Malmöoperan under samma period skulle ha ökat med 8 miljoner kronor per år.

Om Moderaternas förslag till ekonomisk ram för utgiftsområde 17 hade accepterats av riksdagen skulle dessutom ytterligare 14 miljoner kronor ha anvisats under anslaget för utveckling av den regionala dansverksamheten, medel som inte tillförts något anslag i motionen.

Vi anser att de fria teatergrupperna lever under mycket knappa villkor och vill framhålla att deras arbete för att sprida teaterkultur är oerhört viktigt, eftersom de ofta står för förnyelse av scenkonsten. Vi har därför i vår budgetmotion föreslagit en ökning av anslaget 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål. Därigenom skulle de fria teatergrupperna kunna få ett tillskott, utöver regeringens förslag, med 15 miljoner kronor per år för de kommande tre budgetåren 2004–2006, vilket avsevärt skulle förbättra deras förutsättningar.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Vi motsätter oss att de statliga bidragen för konstnärlig utsmyckning i den offentliga miljön också skall kunna användas för andra miljöer än de statliga. Vår uppfattning är att staten bör renodla sitt ansvar för olika kulturverksamheter och inte ta på sig ytterligare ansvar och utgifter. Vi föreslår därför i vår motion 2003/04:Kr362 (m) att anslaget 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön skall minskas med 11 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Ersättningar och bidrag till konstnärer (28:19–28:20)

I motion 2003/04:Kr254 (m) har vi presenterat en lång rad förslag för att göra den ekonomiska situationen enklare, stabilare och mer förutsägbar för konstnärerna. Konstnärerna måste ges villkor som gör det möjligt för dem att leva på sitt arbete. För det krävs en politik som undanröjer skatter, byråkrati och regler som i dag missgynnar denna grupp. Motionens olika yrkanden behandlas inom flera av riksdagens utskott. De förslag till nödvändiga förändringar som vi har presenterat i vår budgetmotion innebär att anslaget 28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer skulle kunna minskas med 50 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Det arbete som bedrivs runt om i landet för att bevara vårt kulturarv är omfattande. Inte minst landets läns museer arbetar med sådana frågor på ett förtjänstfullt sätt. Vi anser att dagens stöd under anslaget 28:26 bör utökas med totalt 39 miljoner kronor under de närmaste tre åren. För år 2004 har vi i motion 2003/04:Kr362 (m) yrkande 6 föreslagit att anslaget 28:26 skall höjas med 13 miljoner kronor.

Vi anser vidare att regeringens förslag till förstärkning av anslaget 28:26 med 15 miljoner kronor extra skall användas till ett nytt anslag för särskilda engångssatsningar inom kulturmiljöområdet i enlighet med motion 2003/04:Kr296 (m). Sverige rymmer ett begränsat antal väl sammanhållna och fortfarande levande kulturmiljöer av nationellt intresse. Nuvarande stödssystem ger möjlighet att bevara enbart byggnaderna i kulturmiljöerna men däremot inte det som ger miljöerna innehåll som t.ex. museal industriproduktion, skötsel av inventariesamlingar respektive parker och kulturlandskap. Anslaget bör disponeras av regeringen och ges till befintliga huvudmän, bl.a. stiftelser, som kan garantera villkoren långsiktigt.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Moderata samlingspartiet avvisar förslaget att införa fri entré på ett antal statliga museer fr.o.m. år 2004 och vill därför minska anslaget 28:28 med 18 miljoner kronor. Vi instämmer i den kritik mot förslaget som kommit från flera håll inom museivärlden.

Vi har vidare i vår budgetmotion föreslagit att anslaget 28:29 Centrala museer: Stiftelser skall minska med 10 890 000 kronor. Moderata samlingspartiet anser nämligen att statsbidraget till Arbetets museum skall upphöra. Museet har skapats på initiativ av olika intressegrupper som inte sett till att verksamheten har de medel som behövs för att fortleva av egen kraft. Av politiska skäl har sedan det ekonomiska ansvaret för verksamheten övertagits av staten, vilket vi av principiella skäl vänder oss emot.

Ungdomspolitik (29:1–29:2)

Moderata samlingspartiet anser att bidraget till Ungdomsstyrelsen (29:1) bör minskas med 10 miljoner kronor. I stället bör Kulturdepartementet och Kommunförbundet få ett ökat ansvar, t.ex. när det gäller stöd till de politiska ungdomsorganisationerna och allmänt arbete med ungdomsfrågor. Den forskning om ungdomsfrågor som i dag sker med stöd från Ungdomsstyrelsen skulle i fortsättningen kunna läggas ut på t.ex. universitet och högskolor. Vidare bör medlemsorganisationerna själva bekosta verksamheten hos Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer (LSU), eftersom rådet främst är ett samarbets- och serviceorgan.

Satsning på ungdomar kan i stället ske inom utbildning, föreningsliv, bostadsbyggande, internationellt ungdomsutbyte och förebyggande socialt arbete. Viktiga frågor som berör ungdomar tas upp i vår motion. De behöver kunna få tillgång till bostäder. Det är också tragiskt att så många ungdomar saknar arbete. I vår motion anger vi flera förslag för att underlätta för ungdomar att få arbete. Frågor som rör unga skall i första hand handläggas i respektive kommun och i så nära samråd som möjligt med lokala verksamheter, icke-politiska organisationer och andra intressegrupper som verkar för och med ungdomar. Motionens alla olika förslag behandlas inom flera av riksdagens utskott.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

Vi avvisar i vår motion förslaget från regeringen att stödet till idrotten skall minska med 7 miljoner kronor. En sådan minskning innebär att Riksidrottsförbundets möjligheter att stödja special- och distriktsförbunden minskar, vilket särskilt kommer att drabba de mindre förbunden. Detta anser vi oroväckande då dessa mindre förbund redan i dag har en pressad ekonomisk situation.

Folkbildning (25:1–25:3)

Vi vill påminna om att vi i vår budgetmotion har föreslagit att den del av anslaget som avser bidraget till folkhögskolor, nämligen 900 miljoner kronor, skall överföras till utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning. Vidare har vi föreslagit en besparing med 300 miljoner kronor på den del av folkbildningsanslaget som blir kvar inom utgiftsområde 17, eftersom vi anser att andelen uppdragsutbildning och annan ickebidragsberoende utbildning hos studieförbunden borde kunna ökas.

4. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57)

Lennart Kollmats, Cecilia Wikström och Hans Backman (alla fp) anför:

Inledning

Folkpartiet liberalernas budgetförslag för år 2004 syftar till att förändra de ekonomiska förutsättningarna så att en högre tillväxt uppnås. Det är nödvän-

dig att fler arbetar och att statsskulden minskar. Ett viktigt verktyg för att uppnå detta är sänkta skatter på arbete och företagande. Våra utgiftsökningar avser främst bistånd, rättssäkerhet, utbildning, vård och omsorg samt förbättringar för handikappade. Vi uppnår utrymme för detta bl.a. genom åtgärder mot ohälsan och en reformerad arbetsmarknadspolitik.

Vårt förslag till utgiftsram för utgiftsområde 17 har emellertid avstyrkts av finansutskottet i budgetprocessens första steg. Då Folkpartiets budgetförslag är en helhet är det inte meningsfullt att delta i fördelningen på anslag inom utgiftsområdet. I det följande redovisas i sammanfattning innehållet i vårt budgetförslag för utgiftsområde 17.

Vår liberala kulturpolitik utgår från tre mål – frihet, mångfald och kvalitet. (Se reservation 2 till detta betänkande.)

Frihet betyder bl.a. en konkret frihet att vända sig till flera och olika finansieringskällor. Mångfalden finansieringsmodeller kan ge rum för en mångfald av olikartade produktioner och olikartade distributionsmodeller. Kvalitet föds just i kraftfält på vilka mångfaldens skeenden fritt samspelar.

Att skapa utrymme för kvalitetskultur i hela landet är en viktig kulturpolitisk uppgift. Det offentliga stödet till kulturen måste komma från både stat, regioner, landsting och kommuner. Risken är annars ett alltför starkt beroende av få finansiärer, vilket riskerar att leda till likformighet. Alla offentliga aktörer har ansvar för att tillskapa goda möjligheter för ett rikt kulturliv med både bredd och djup. Kulturpolitiken bör i princip vara generell. Selektiva urvalsprinciper måste tillämpas restriktivt. Det offentliga ekonomiska kulturstödet, framför allt det nationella, bör främst riktas mot det professionella kulturlivet. Detta kulturstöd måste också präglas av långsiktighet.

Frihetens och mångfaldens krav när det gäller finansiering av kultur berör två viktiga element i kulturens arbetsprocess: finansiering av verksamhet, dvs. investeringar och täckning av löpande kostnader, och finansiering som ger fria kultur- och konstproducenter rimliga förutsättningar att leva på sitt yrke.

I Folkpartiet liberalernas budgetmotioner 2003/04:Kr327 (fp) och 2003/04:Fi240 (fp), med motiveringar även i motion 2003/04:Kr347 (fp), har föreslagits en satsning på kulturen med 50 miljoner kronor utöver regeringens förslag med syfte att förbättra kulturskaparnas förhållanden och institutionernas ekonomi.

Finansutskottet har den 10 november 2003 tillstyrkt regeringens förslag om ram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (bet. 2003/04:FiU1). Riksdagen har den 19 november 2003 beslutat i enlighet med finansutskottets förslag. Då denna ram till omfattning och inriktning inte stämmer överens med Folkpartiet liberalernas budgetmotioner inom utgiftsområdet deltar vi inte i kulturutskottets anslagsbeslut (punkt 57 i utskottets förslag till riksdagsbeslut).

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

I Folkpartiet liberalernas budgetmotioner föreslår vi att anslaget till Kulturrådet skall minskas med 7,5 miljoner kronor. Genom ökade anslag till regionala

institutioner och minskat behov av statlig styrning av kulturmedlen kan nämligen anslaget till Kulturrådet minskas med 6 miljoner kronor. Därtill kommer en besparing på 2 miljoner kronor genom att Kulturnät Sverige i motionerna föreslås få en annan finansiering än med allmänna medel. Slutligen innehåller vårt förslag en överflyttning till myndighetsanslaget av medel som Kulturrådet disponerar för administrativa kostnader under anslaget 28:9 Litteraturstöd.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Vi påminner om att vi i våra budgetmotioner framhållit att en mindre del av de resurser som Riksteatern har för egen teaterproduktion borde kunna föras över till regionteatrarna. Riksteatern skulle ändå ha kvar rollen som samordnare av teaternas turnéverksamhet och andra uppdrag som staten givit teatern samt svara för Cullbergbaletten, Tyst Teater och Unga Riks. Som en följd härav skulle bidraget till Riksteatern kunna minskas med 23 miljoner kronor. En motsvarande överföring av medel, 10 miljoner kronor, från Rikskonserter till de regionala teatrarna och till länsmusikverksamheten har också föreslagits av oss. Vidare har vi föreslagit att Dramaten och Operan skall få förstärkt bidrag med 3 miljoner kronor vardera och att bidraget till Dansens Hus skall öka med 1 miljon kronor. Sammantaget innebär vårt förslag att anslaget 28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus skall minskas med 26 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag

Vi påminner också om att Folkpartiet har föreslagit att anslaget 26:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner skall ökas med 30 miljoner kronor. Av beloppet bör 5 miljoner kronor riktas till Göteborgsoperan. Resten av ökningen bör användas för att förstärka länsmusikorganisationernas respektive de regionala teaternas bidrag. Därmed borde teaternas utbud för barn och ungdom kunna utökas.

Då det gäller Göteborgsoperan vill vi också nämna att det av motion 2003/04:Kr279 (fp) framgår att Göteborgsoperan kommit att bli en nationell framgång. Motionärerna anser att Sverige har två högtstående operascener, vilket bör återspeglas i bidragsgivningen.

Folkpartiet liberalerna har också föreslagit att anslaget 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål skall tillföras 11 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Vårt yrkande innebär att de fria teatergrupperna, som är en stor tillgång för svenskt teaterliv och som har levt under stark ekonomisk press, borde ha fått en förstärkning om 8 miljoner kronor. Vidare innebär yrkandet att 1 miljon kronor utöver regeringens förslag bör anvisas Sveriges Teatermuseum, tidigare benämnt Drottningholms teatermuseum, och att 2 miljoner kronor utöver regeringens förslag bör anslås till Drottningholms slottsteater för att teatern skall kunna bedriva en föreställningsverksamhet som ligger på högsta internationella nivå. De senaste årens engångsvisa nivåhöjning om 1 miljon kronor till teatern under anslaget 28:2 har inte kompensert det minskade realvärdet sedan 1992. Drottningholm blev år 1991 erkänt

som världsarv, vilket har ökat det internationella intresset för Drottningholms slottsteater påtagligt.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

I våra budgetmotioner har vi föreslagit en satsning på 13 miljoner kronor utöver regeringens förslag för folk- och skolbibliotekens bokinköp, varvid biblioteken på små orter bör prioriteras. Satsningen föreslås bli finansierad delvis genom att vi samtidigt föreslår att En bok för alla skall koncentrera sin bokutgivning på barn- och ungdomslitteratur och upphöra med utgivning av vuxenlitteratur. Därmed skulle bidraget till En bok för alla kunna dras ned med 3 miljoner kronor. Av vår motion 2003/04:Kr327 (fp) framgår att det inte finns samma behov av en subventionerad vuxenutgivning efter det att bokmomsen sänkts. Vi har också föreslagit att 0,5 miljoner kronor, som avser Kulturrådets administration, skall flyttas till rådets myndighetsanslag.

Vi har också föreslagit att kulturtidskriftsstödet, som inte ökats under en följd av år, skall förstärkas med 3 miljoner kronor för att göra det möjligt att öka bidragen till tidskrifter som redan får stöd och att även öka antalet tidskrifter med stöd.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Folkpartiet liberalerna har föreslagit en minskning av anslaget till konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön med 10 miljoner kronor med motiveringen att kommuner och landsting bör öka sitt kostnadsansvar och att staten därmed kan minska sitt.

Museer och utställningar (28:28–28:34)

Folkpartiet vill att de medel som regeringen föreslår för fri entré på vissa statliga museer i stället skall användas för fri entré för barn och ungdomar upp till 19 år på alla statliga museer. Vår avsikt är att under år 2005 utvidga reformen till att avse även läns- och kommunala och privata museer. Reformen skall inte påtvingas museerna, utan i stället erbjudas dem. Museerna skall få kompensation för uteblivna entréintäkter.

I flera motioner har vi föreslagit en ökning med 13 miljoner kronor av anslaget 28:28 Centrala museer: Myndigheter. Av ökningen avser 3 miljoner kronor Moderna museet och resten digitalisering och vård av museernas samlingar.

Vidare har vi föreslagit att anslaget 28:29 Centrala museer i stiftelseform skall få en förstärkning med 5 miljoner kronor och anslaget 28:30 Bidrag till regionala museer med 16,5 miljoner kronor. Anslagsökningarna skall bl.a. användas till särskilda insatser för vård av de mest eftersatta samlingarna, stöd till digitalisering samt för att garantera säkerheten på museerna. Marionettmuseet skall få 500 000 kronor och Nordiska Akvarellmuseet, som på kort tid etablerat sig som en betydelsefull konstinstitution och bedriver ett kraftfullt utvecklingsarbete inom det konstpedagogiska fältet, skall få 2 miljoner kronor. Vi påminner också i motion 2003/04:Kr279 (fp) om att Nordiska

Akvarellmuseet till stor del drivs med projektmedel och att det därför är viktigt att statsbidraget till Nordiska Akvarellmuseet regleras långsiktigt.

Folkpartiet påminner vidare om vårt förslag att anslaget 28:33 Riksställningar skall minskas med 5 miljoner kronor. Vi anser att Riksställningars uppdrag att producera utställningar borde kunna överföras på de större kommunala och regionala museerna och att myndigheten i stället skulle kunna koncentrera sig på att bistå övriga delar av museiväsendet genom att aktivt medverka till att produktioner från olika museer distribueras i landet.

Trossamfund (28:38–28:39)

I Folkpartiet liberalernas budgetmotioner har föreslagits en ökning av anslaget till trossamfunden med 10 miljoner kronor med tanke på trossamfundens stora ansvarsområde. Bland annat är det väsentligt att sjukhuskyrkan kan ges ökade statsbidrag.

Övrigt inom kulturpolitiken

Vi vill påminna om att Folkpartiet liberalerna framhållit behovet av resurser för utveckling av kulturpolitiken för invandrare och minoriteter. De behöver få ett större utrymme i svenskt kulturliv och ökat stöd för att kunna värna sina språkliga och kulturella identiteter. I motionerna har föreslagits ett nytt anslag, benämnt Möte mellan kulturer, om 4 miljoner kronor, varav 1 miljon kronor avser minoriteters arkiv.

Mediepolitik (27:1–27:4)

Folkpartiet liberalerna anser att förhandsgranskningen av vuxenfilmer skall avskaffas. En sådan åtgärd skulle minska arbetet vid Statens biografbyrå och därmed byråns kostnader. Mot denna bakgrund har vi föreslagit att anslaget 27:1 Statens biografbyrå skall minskas med 3,5 miljoner kronor.

5. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57)

Gunilla Tjernberg (kd) anför:

Inledning

Kristdemokraterna har i sina motioner föreslagit en annan inriktning av statens budget och andra utgiftsramar än vad regeringen föreslagit. Kristdemokraternas budgetalternativ tar sikte på att långsiktigt förbättra Sveriges tillväxtförutsättningar genom strukturella reformer för minskad ohälsa, förbättrad lönebildning och strategiska skattesänkningar på arbete och sparande. Därigenom skapas förutsättningar för att sysselsättningen skall kunna öka i en sådan utsträckning att välfärden tryggas för alla. Våra reformer och ekonomiska satsningar syftar framför allt till att sänka skatterna på arbete och företagande, öka valfriheten inom familjepolitiken, återupprätta rättsväsendet, stärka pensionärernas ekonomiska situation, förbättra infrastrukturen och

stärka kulturpolitiken. Vårt alternativ framgår av reservation 8 i finansutskottets betänkande 2003/04:FiU1.

Kulturen har en självklar plats i den kristdemokratiska ideologin och där hämtar vår kulturpolitik sin näring. Här finns de tre grundprinciper som utgör basen för vår syn på kulturen och kulturpolitikens ansvar.

För det första grundas vår kulturpolitik i den kristdemokratiska synen på människan – hennes förutsättningar, behov och uppgift. Kristdemokraterna menar att människan kräver tillfredsställelse av mer än sina materiella behov för att överleva. För att växa och bli hel krävs en immateriell, andlig och kulturell dimension liksom relationer och gemenskap med andra. Den politik vi formar utgår ifrån hela människan och ser till alla hennes behov. Att värna om människans immateriella inre liv är därför lika självklart för oss som att garantera hennes materiella behov. Kulturen utgör en avgörande del i människans tillvaro och kan vara en väg att uppfylla hennes immateriella behov. Genom kulturen kan människor finna mening i tillvaron och utvecklas både som individer och i sina relationer med andra. Att värna kulturen är därför en grundläggande uppgift för politiken.

Den kristdemokratiska ideologin handlar också om ansvar och förvaltar-skap. Vi menar att vi som lever i dag har en skyldighet att efter bästa förmåga förvalta det som lämnats till oss. Det handlar naturligtvis om att värna jordens materiella tillgångar men också om att bevara det immateriella arv av tankar, värderingar och idéer som lämnats till oss från tidigare generationer. Bevarandet av kulturarvet, såväl det andliga som det materiella, är därför självklart för oss. Det handlar både om de kulturvärden som lämnats till oss från tidigare generationer och om de som tillkommer i vår egen tid.

Den tredje principen i den kristdemokratiska ideologin som ligger till grund för vår kulturpolitik handlar om subsidiaritet. Alla beslut skall fattas så nära den enskilda människan som möjligt. Endast i de fall man kan motivera att det är mest effektivt att besluten fattas på en högre nivå skall besluten flyttas dit. Grundprincipen är att högre nivåer skall vara ett stöd för de lägre. Kulturpolitiken skall utifrån detta synsätt utgå ifrån den enskilda människan och hennes behov. Kulturen skall inte styras av beslut utifrån utan frodas bland de människor som utgör hennes kärna.

Med människan i centrum och med aktning för kulturens oersättliga roll för hennes välbefinnande bygger vi den kristdemokratiska kulturpolitiken.

Riksdagen har den 19 november 2003 beslutat i enlighet med regeringens förslag om ram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (2003/04:FiU1). Då denna ram till omfattning och inriktning inte stämmer överens med Kristdemokraternas budgetmotioner inom utgiftsområdet deltar jag inte i kulturutskottets anslagsbeslut (punkt 57 i utskottets förslag till riksdagsbeslut).

Kristdemokraternas budgetförslag rörande utgiftsområde 17 finns i motionerna 2003/04:Kr329 (kd), 2003/04:Kr367 (kd), 2003/04:Kr385 (kd), 2003/04:Kr387 (kd), 2003/04:Kr390 (kd), 2003/04:Kr391 (kd), 2003/04:So501 (kd) yrkande 2 och 2003/04:N330 (kd) yrkande 7.

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

För att skapa utrymme för satsningar under andra anslag, bl.a. satsningar på att sprida kulturutbudet i landet, föreslår Kristdemokraterna i motion 2003/04:Kr391 (kd) att anslaget 28:1 Statens kulturråd skall minskas med 1 miljon kronor och att den del av anslaget 28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete som avser medel till regeringens disposition skall minskas med 2 miljoner kronor. Samtidigt föreslås i motionen att anslaget 28:2 skall tillföras 1 miljon kronor för en satsning på amatörkulturen, vilket innebär att detta anslag totalt borde minskas med 1 miljon kronor.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Jag vill påminna om att Kristdemokraterna i motion 2003/04:Kr391 (kd) föreslagit att anslaget 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner skall tillföras 5 miljoner kronor utöver vad regeringen föreslagit. Av motion 2003/04:Kr390 (kd) framgår att en del av ökningen syftar till att minska de negativa effekter som blir följden av regeringens otillräckliga pris- och löneomräkning. Dessutom bör en del av ökningen tillfalla Göteborgsoperan.

Jag vill också påminna om att det i Kristdemokraternas budgetmotion föreslås att anslaget 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål skall tillföras 3 miljoner kronor för år 2004. Av dessa medel utgör 1 miljon kronor ett förstärkt bidrag till fonogramutgivningen då vi anser att den neddragning av fonogramstödet som gjordes år 2001 var förhastad.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

I motion 2003/04:Kr367 (kd) har Kristdemokraterna påpekat att någon utvärdering tidigare inte gjorts av verksamheten med En bok för alla i samband med att statens avtal med företaget förlängts. Det är viktigt att ta reda på effekterna av statens läsfrämjande insatser. Därför anser vi att något nytt avtal beträffande En bok för alla AB:s utgivning av vuxenlitteratur inte bör träffas förrän den av riksdagen begärda utvärderingen av litteraturstödet avslutats i vad avser En bok för alla. Som en följd härav har vi i motion 2003/04:Kr391 (kd) föreslagit att anslaget Litteraturstöd skall minskas med 5 miljoner kronor avseende En bok för alla AB:s utgivning av vuxenlitteratur.

Vi har vidare uppmärksammat att anslaget till kulturtidskrifterna legat stilla under en följd av år. Om det skall vara möjligt för dem att betala skäligena arvoden och klara ökade kostnader för tryckning och distribution har vi föreslagit en ökning av anslaget med 2 miljoner kronor. Tidskrifterna, även de små, skall ha en möjlighet att utvecklas.

Vidare har vi i samma motion föreslagit en ökning med 1 miljon kronor utöver vad regeringen föreslagit av anslaget 28:12 Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur. Syftet med ökningen är – som framgår av motion 2003/04:Kr367 (kd) – att LL-stiftelsen skall kunna utveckla

utgivningen av lättläst barn- och ungdomslitteratur och öka antalet titlar inom vuxenlitteraturen.

Arkiv (28:21–28:24)

För att utveckla den viktiga regionala arkivverksamheten och för att stärka folkrörelsearkivens arbete med industrisamhällets kulturarv föreslår Kristdemokraterna att anslaget 28:22 Bidrag till regional arkivverksamhet skall ökas med 1 miljon kronor utöver regeringens förslag.

Kulturmiljö (28:25–28:27)

Det är positivt att regeringen i år sammantaget höjer anslaget till kulturmiljövård. Kristdemokraterna anser dock att anslaget till Riksantikvarieämbetet inte bör sänkas, eftersom Riksantikvarieämbetet har stor betydelse för kulturmiljöverksamheten ute i länen. Vi föreslår därför att, av de 15 miljoner kronor som regeringen nu tillför anslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård, 5 miljoner kronor skall föras över till anslaget 28:25 Riksantikvarieämbetet.

Kristdemokraterna vill som tidigare särskilt framhålla det arbete som bedrivs av landets hembygds- och fornminnesföreningar. Därför har vi föreslagit att en omfördelning skall göras inom anslaget 28:26 Bidrag till kulturmiljövård så att ytterligare 1 miljon kronor kommer de ideella organisationerna inom kulturmiljövårdens område till del.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Kristdemokraterna anser att den föreslagna reformen med fri entré kommer att slå hårt mot de icke-statliga museerna som får en mycket svår konkurrenssituation. Dessutom kommer satsningen att framför allt gynna dem som bor i Stockholmsområdet, eftersom de museer som nu föreslås få fri entré fr.o.m. år 2004 är lokaliserade till huvudstaden. Kristdemokraterna anser därför att fri entré bör gälla endast för barn och ungdomar. Denna reform bör dessutom omfatta såväl de statliga som de regionala museerna. Höjningen av anslaget för detta ändamål kan därmed begränsas till 9 miljoner kronor i stället för 18 miljoner kronor. Av besparingen bör 1 miljon kronor gå till Historiska museet och samma belopp till Nordiska museet.

Kristdemokraterna anser vidare att de ekonomiska behoven hos de regionala museerna är mycket stora. Bland annat behövs stora satsningar för det långsiktiga arbetet och för säkerheten i museerna. Därför föreslås en ökning med 5 miljoner kronor av anslaget 28:30 Bidrag till regionala museer.

Även i år föreslår Kristdemokraterna att 2 miljoner kronor skall tillföras anslaget Stöd till icke-statliga kulturlokaler år 2004 utöver regeringens förslag, för att behovet av att göra nödvändiga handikappanpassningar av lokaler bättre skall kunna tillgodoses. Som vi framhållit i vår motion anser vi att det finns anledning att se över hur storleken på anslaget skall anpassas till de behov som finns.

Trossamfund (28:38–28:39)

Jag vill påminna om att Kristdemokraterna i sin budgetmotion har föreslagit att bidragen till trossamfundens samlingslokaler borde få ett tillskott på 3 miljoner kronor för år 2004 utöver regeringens förslag. Vi har också i motion 2003/04:Kr341 (fp, m, kd, c) framfört sjukhuskyrkans behov av förstärkt ekonomiskt stöd.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

I flera motioner har Kristdemokraterna påpekat att bidraget till allmänna samlingslokaler fyller en viktig funktion inte minst ur ett lokalt och regionalt utvecklingsperspektiv och även för att göra lokaler tillgängliga för funktionshindrade. Vi har därför föreslagit att anslaget skall öka med 3 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

6. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57)

Birgitta Sellén (c) anför:

Inledning

Centerpartiet har utvecklat sin syn på kulturpolitiken i motion 2003/04:Kr326 (c). Jag vill bl.a. framhålla följande.

Vi i Centerpartiet anser att kulturen stärker människors framtidstro och samhörighet samtidigt som den bidrar till att skapa sysselsättning och är en drivkraft för människors kreativitet och vilja att utveckla det egna samhället. Olika regioner har skapat sig olika kulturella identiteter. Det handlar dels om det historiska arvet att ta till vara traditioner och livsmönster och att formulera vad det är vi vill föra vidare till omvärlden, dels om ett nytänkande att ta till sig samtida kulturella aktiviteter. Om vi skall kunna möta morgondagens kulturrörelse måste vi också ge förutsättningar för detta och kunna tänka nytt. Centerpartiet tar några nya steg i den riktningen i kulturmotionen 2003/04:Kr326 (c) genom att ge utrymme till att förnya kulturrörelser, nya lösningar, nya organisationsformer och inte minst nya idéer.

Vi vet att en stor del av den statligt finansierade kulturen i dag finns i storstadsregionerna och nyttjas av några få grupper av människor. Centerpartiet efterlyser därför förslag om hur regeringen tänker medverka till att kulturen når ut i alla delar av landet. Likaså anser vi att kulturen måste få incitament av regeringen att låta vårt mångkulturella samhälle avspeglas i kulturen. Det är av stor vikt att kulturella uttryckssätt följer med samhällsutvecklingen så att en ökad bredd inom kulturen kan bidra till att kulturen når alla grupper i vårt samhälle. De politiska besluten skall inriktas på att skapa goda förutsättningar för ett levande regionalt och lokalt kulturliv i hela landet – ett kulturliv med mångfald, hög kvalitet och plats för både amatörers skapande och professionella konstnärers medverkan.

Vi anser således att människor skall ha tillgång till ett rikt kulturliv oavsett social och ekonomisk status eller bostadsort. Vi vill nämligen ge möjlighet för alla att ta del av och delta i kulturell verksamhet.

Vårt budgetalternativ återfinns i motion 2003/04:Kr363 (c) och avspeglar det synsätt som kommit till uttryck i vår kulturpolitiska motion 2003/04:Kr326 (c).

Finansutskottet har den 10 november 2003 tillstyrkt regeringens förslag till ram för utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid (bet. 2003/04:FiU1). Därefter har riksdagen den 19 november 2003 beslutat i enlighet med finansutskottets förslag. Då denna ram till omfattning och inriktning inte stämmer överens med Centerpartiets budgetmotioner inom utgiftsområdet deltar vi inte i kulturutskottets anslagsbeslut (punkt 57 i utskottets förslag till riksdagsbeslut).

I det följande påminner jag om innehållet i vårt budgetförslag rörande utgiftsområde 17, vilket i huvudsak finns i motionerna 2003/04:Kr326 (c) och 2003/04:Kr363 (c).

Allmän kulturverksamhet (28:1–28:4)

I vår budgetmotion 2003/04:Kr363 (c) har vi föreslagit en ökning av anslaget 28:3 Nationella uppdrag utöver regeringens förslag med 3 miljoner kronor. Ökningen skulle göra det möjligt för regeringen att utse Fryshuset i Stockholm, Museum Anna Nordlander i Skellefteå och Sveriges film- och biografmuseum i Säter till innehavare av nationella uppdrag inom sina respektive områden, nämligen graffiti, kvinnokonst och museiverksamhet.

Teater, dans och musik (28:5–28:7)

Centerpartiet har i sin budgetmotion föreslagit att anslaget 28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus skall minskas med 30 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Minskningen avser bidraget till Riksteatern.

I samma motion finns ett förslag om att anslaget 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner skall tillföras 28 miljoner kronor utöver regeringens förslag. Länsteaternarna fyller nämligen en viktig funktion i våra orter runt om i landet och är i behov av ökat stöd. Vi har sett en tendens att mindre orter med mindre spelplatser har fått allt färre besök av turnerande föreställningar. Den föreslagna anslagsökningen syftar till att länsteaternarna skall få möjlighet att fortsätta att förbättra sina produktioner för små spelplatser.

Centerpartiet har också föreslagit en ökning med 15 miljoner kronor av anslaget 28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål. Bakgrunden till förslaget är den utomordentliga betydelse för kulturlivet som den fria scenkonsten har. De fria teatergrupperna står för närmare en tredjedel av antalet teaterföreställningar totalt sett och för cirka hälften av föreställningarna för barn och ungdom.

Bibliotek, litteratur och kulturtidskrifter (28:8–28:13)

I vår budgetmotion anförs att staten inte bör prioritera vuxenböcker inom litteraturstödet, varför anslaget 28:9 Litteraturstöd bör minskas med 36 miljoner kronor till 64 917 000 kronor.

Bild och form samt konsthantverk (28:14–28:18)

Centerpartiet har i motion 2003/04:Kr363 (c) föreslagit att anslaget Främjande av hemslöjden skall ökas med 0,5 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. Samma förslag förs fram i motion 2003/04:Kr350 (c). En höjning av anslaget är nödvändig för att ge hemslöjdsrörelsen rimligare förutsättningar för dess viktiga arbete.

Arkiv (28:21–28:24)

Vi har i vår budgetmotion föreslagit en ökning av resurserna för arkivområdet med 2 miljoner kronor i jämförelse med regeringens förslag. De ökade medlen är avsedda för Svensk arkivinformation, SVAR, i Ramsele.

Museer och utställningar (28:28–28:35)

Centerpartiet anser att anslaget 28:28 Centrala museer: Myndigheter skall minskas med 15 miljoner kronor i förhållande till regeringens förslag. Skälet till den föreslagna minskningen är att vi anser att erbjudandet om fri entré till museer endast bör gälla personer under 18 år.

Vidare vill Centerpartiet minska anslaget 28:34 Forum för levande historia med 20 miljoner kronor. Frågor som rör demokrati, tolerans och mänskliga rättigheter bör nämligen inte skötas av en myndighet utan införlivas i och främjas inom alla samhällsområden.

Trossamfund (28:38–28:39)

Centerpartiet anser att statsbidraget till sjukhuskyrkan behöver förstärkas. Den andliga vården vid sjukhusen landet runt är av stort mänskligt värde, i första hand för patienterna men även för personalen. Vi har därför föreslagit att anslaget 28:39 Stöd till trossamfund skall ökas med 0,5 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

Ungdomspolitik (29:1–29:2)

Centerpartiet föreslår att ett nytt anslag om 115 miljoner kronor skall inrättas för stöd till kulturverksamhet för ungdomar, benämnt KUL-miljoner. Vi anser att ungdomar skall få stöd för sådan verksamhet på sina egna villkor och oberoende av vuxnas idéer och ambitioner. Ansökningsförfarandet skall vara snabbt och obyråkratiskt, och även de ungdomar som inte tillhör någon förening skall kunna få del av medlen. Bidraget bör under mandatperioden utökas till 290 miljoner kronor så att varje kommun kan få 1 miljon kronor.

Folkrörelsepolitik (30:1–30:4)

Moderna samlingslokaler i människors närmiljö är en förutsättning för möten, samtal, gemenskap och lokala initiativ. Lokalerna utgör grund för demokratin och gör det möjligt för den enskilda människan att ta till vara sin rätt till yttrande- och mötesfrihet. Lokalerna ger också möjlighet till studier och kulturupplevelser, vilket ökar motivationen för samhällsengagemang. Inte minst är förekomsten av ändamålsenliga lokaler viktig för ungdomarnas engagemang i samhälls- och kulturlivet. Lokalerna måste förses med goda datakommunikationer. Centerpartiets krav på bredband i hela landet omfattar självklart också samlingslokalerna. Vidare bör tillgängligheten för funktionshindrade förbättras, t.ex. genom installationer av ramper och teleslingor. Centerpartiet har därför föreslagit att bidraget till om-, till- och nybyggnad av allmänna samlingslokaler skall höjas med 19 miljoner kronor.

Folkbildning (25:1–25:3)

Jag vill påminna om att Centerpartiet i motion 2003/04:Kr363 (c) har pekat på folkhögskolornas besvärliga ekonomiska situation. Flera samverkande faktorer – t.ex. att ett minskande statsbidrag inte räknas upp i takt med kostnadsutvecklingen – riskerar att urholka resurserna för folkhögskolornas folkbildningsarbete. Därför har vi föreslagit att anslaget 25:1 Bidrag till folkbildning skall ökas med 10 miljoner kronor utöver regeringens förslag.

7. Medelsanvisningen för år 2004 (punkt 57)

Peter Pedersen och Rossana Dinamarca (båda v) anför:

Utskottets majoritet (s, v) har tillstyrkt regeringens förslag till medelsanvisning under anslaget 28:10 *Stöd till kulturtidskrifter* och avstyrkt motionsförslag om anslagsökning. En ökning av anslaget skulle nämligen kräva en omfördelning inom utgiftsramen från andra angelägna ändamål. Vi vill betona att vi delar regeringens och motionärernas syn på betydelsen av det statliga stödet till tidskrifterna. I sammanhanget vill vi påminna om att Vänsterpartiets representanter i kulturutskottet vid 2001/02 års riksmöte reserverade sig till förmån för en motion (v) om bl.a. distributionen av kulturtidskrifter (bet. 2001/02:KrU13 reservation 10). I reservationen anfördes att marknaden domineras av två stora aktörer, vilkas krav på upplaga m.m. gör det svårt för många tidskrifter att nå ut. Kulturrådet borde därför, enligt reservationen, få regeringens uppdrag att föreslå lämpliga åtgärder för att kulturtidskrifterna lättare skall nå sina läsare.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Regeringen (Finansdepartementet) har i proposition 2003/04:1 Förslag till statsbudget för 2004 (budgetpropositionen) utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid föreslagit

1. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift (avsnitt 5.8.5),
2. att riksdagen godkänner regeringens förslag om att de ändrade riktlinjerna för statens stöd till produktion och utgivning av fonogram skall fortsätta att gälla, dock längst till utgången av 2004 (avsnitt 4.8.7),
3. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 28:11 *Talboks- och punktskriftsbiblioteket* beställa talböcker, punktskriftsböcker och informationsmaterial som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 4 000 000 kronor under 2005 (avsnitt 4.8.11),
4. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 28:15 *Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön* beställa konstverk som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 10 000 000 kronor under 2005–2007 (avsnitt 4.8.15),
5. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för ramanslaget 28:26 *Bidrag till kulturmiljövård* besluta om bidrag som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 100 000 000 kronor under 2005–2007 (avsnitt 4.8.26),
6. att riksdagen godkänner regeringens förslag till medelsberäkning för 2004 för den avgiftsfinansierade verksamhet som bedrivs av Sveriges Television AB (inkl. Dövas TV), Sveriges Radio AB (inkl. Radio Sweden) och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.8.5),
7. att riksdagen godkänner regeringens förslag till medelstilldelning för 2004 från rundradiokontot till statsbudgetens inkomstsida avseende Granskningsnämnden för radio och TV (avsnitt 5.8.5),
8. att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2004 besluta om lån i Riksgäldskontoret för att täcka underskott på distributionskontot för finansiering av kostnader för TV-distribution intill ett belopp av 1 059 000 000 kronor (avsnitt 5.8.5),
9. att riksdagen godkänner regeringens förslag om överföring av medel till distributionskontot från rundradiokontot och förslag om överföring av medel från distributionskontot till Sveriges Television AB och Sveriges Utbildningsradio AB (avsnitt 5.8.5),

10. att riksdagen bemyndigar regeringen att för 2004 på marknadsmässiga villkor tillhandahålla en kredit hos Riksgäldskontoret i syfte att täcka eventuella tillfälliga likviditetsbehov på rundradiokontot intill ett belopp av 100 000 000 kronor (avsnitt 5.8.5),
11. att riksdagen godkänner att regeringen på AB Svenska Spels bolagsstämma 2004 dels verkar för att bolagsstämman beslutar om ett stöd till idrotten i form av ett bidrag på 60 000 000 kronor, dels verkar för att stämman beslutar om ett bidrag på 200 000 000 kronor att fördelas till idrotten enligt de närmare anvisningar för bidraget som kan komma att beslutas av regeringen (avsnitt 7.7),
12. att riksdagen bemyndigar regeringen att under 2004 för det obetecknade anslaget 25:2 *Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen* besluta om stöd för funktionshindrade vid folkhögskolor som inklusive tidigare gjorda åtaganden medför utgifter på högst 11 000 000 kronor efter 2004 (avsnitt 8.1.2),
13. att riksdagen för 2004 anvisar anslagen under utgiftsområde 17 *Kultur, medier, trossamfund och fritid* enligt följande uppställning:

Anslag	Anslagstyp	Anslagsbelopp
2:1 Lotteriinspektionen	ramanslag	41 653 000
25:1 Bidrag till folkbildningen	obetecknat anslag	2 601 172 000
25:2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	obetecknat anslag	75 836 000
25:3 Bidrag till kontakttolkutbildning	obetecknat anslag	12 561 000
26:1 Statens ljud- och bildarkiv	ramanslag	41 800 000
27:1 Statens biografbyrå	ramanslag	10 015 000
27:2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	obetecknat anslag	20 272 000
27:3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete	ramanslag	821 000
27:4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	obetecknat anslag	1 735 000
28:1 Statens kulturråd	ramanslag	45 500 000
28:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	ramanslag	154 546 000
28:3 Nationella uppdrag	ramanslag	9 000 000
28:4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel	obetecknat anslag	145 183 000
28:5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus	obetecknat anslag	850 974 000
28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	obetecknat anslag	722 905 000
28:7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	ramanslag	141 116 000
28:8 Bidrag till biblioteksverksamhet	obetecknat anslag	45 024 000

Anslag		Anslagstyp	Anslagsbelopp
28:9	Litteraturstöd	ramanslag	100 917 000
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	ramanslag	20 650 000
28:11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket	ramanslag	67 433 000
28:12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	obetecknat anslag	15 273 000
28:13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	obetecknat anslag	5 549 000
28:14	Statens konstråd	ramanslag	7 380 000
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	ramanslag	40 438 000
28:16	Nämnden för hemslöjdsfrågor	ramanslag	1 853 000
28:17	Främjande av hemslöjden	ramanslag	19 958 000
28:18	Bidrag till bild- och formområdet	ramanslag	29 708 000
28:19	Konstnärsnämnden	ramanslag	12 098 000
28:20	Ersättningar och bidrag till konstnärer	ramanslag	287 055 000
28:21	Riksarkivet och landsarkiven	ramanslag	292 438 000
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	obetecknat anslag	5 153 000
28:23	Språk- och folkminnesinstitutet	ramanslag	29 972 000
28:24	Svenskt biografiskt lexikon	ramanslag	4 230 000
28:25	Riksantikvarieämbetet	ramanslag	186 502 000
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	ramanslag	259 520 000
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	ramanslag	150 000 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter	ramanslag	789 621 000
28:29	Centrala museer: Stiftelser	obetecknat anslag	206 247 000
28:30	Bidrag till regionala museer	obetecknat anslag	139 055 000
28:31	Bidrag till vissa museer	obetecknat anslag	50 021 000
28:32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	ramanslag	10 000 000
28:33	Riksutställningar	ramanslag	44 629 000
28:34	Forum för levande historia	ramanslag	41 830 000
28:35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	ramanslag	80 000
28:36	Filmstöd	ramanslag	234 738 000
28:37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	ramanslag	34 623 000
28:38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	ramanslag	3 590 000
28:39	Stöd till trossamfund	ramanslag	50 750 000
29:1	Ungdomsstyrelsen	ramanslag	18 975 000
29:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	ramanslag	87 889 000
30:1	Stöd till idrotten	ramanslag	448 240 000
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	ramanslag	29 000 000
30:3	Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet	obetecknat anslag	3 432 000
30:4	Stöd till friluftorganisationer	obetecknat anslag	15 000 000
Summa			8 663 960 000

Motioner från allmänna motionstiden 2002

2002/03:Kr236 av Kent Olsson m.fl. (m):

16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den regionala försöksverksamheten.

2002/03:Kr256 av Sven Brus (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den ekumeniska sjukhuskyrkans roll i all vård och omsorg.

2002/03:Kr272 av Peter Pedersen m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Kulturrådet i uppdrag att återkomma med förslag till främjande av översättning till svenska av en större andel böcker författade på andra språk än engelska.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Kulturrådet i uppdrag att återkomma med förslag till hur man kan främja utgivningen i Sverige av litteratur på invandrar språken.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Kulturrådet i uppdrag att återkomma med förslag till hur man kan främja tillkomsten av fler översättningar till invandrar språk av svensk litteratur likaväl som vice versa.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Kulturrådet i uppdrag att återkomma med förslag till hur man kan möjliggöra utgivning, distribution och översättning till svenska av fler böcker på våra nationella minoritetsspråk.

2002/03:Kr290 av Fredrik Olovsson (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om länsteaterverksamheten i Sörmland.

2002/03:Kr295 av Cecilia Magnusson och Anita Sidén (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att Göteborgs Symfoniorkesters möjligheter att utveckla sin roll som Sveriges nationalorkester beaktas i kommande utredning.

2002/03:Kr322 av Rigmor Stenmark m.fl. (c, m, kd, fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av stödet till sjukhuskyrkan.

2002/03:Kr342 av Raimo Pärssinen m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om förändrad bidragsfördelning till länsmusikens institutioner.

2002/03:Kr360 av Mariann Ytterberg m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av det framtida stödet till sjukhuskyrkan.

2002/03:Kr361 av Leif Jakobsson och Marie Granlund (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Islamic Center i Malmö samt att regeringen överväger en översyn av regelverket för godkännande av trossamfund.

2002/03:Kr366 av Helena Höij m.fl. (kd):

8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sjukhuskyrkan.

2002/03:Kr370 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om länsmusikuppdraget.

12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om medel till regionala filmcentrum.

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om mål för svensk film och Svenska filminstitutets verksamhet.

14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att offentlighetsprincipen bör gälla för Svenska filminstitutet.

2002/03:Kr372 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bidragsgivande myndigheter och styrelser.

2002/03:Kr373 av Tasso Stafilidis m.fl. (v):

21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om pensioner för dansarna.

Motioner från allmänna motionstiden 2003

2003/04:Kr201 av Tobias Billström (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av en långsiktigt hållbar finansiering av Malmö Opera samt ett avvisande av tanken på ett ägarbyte för vissa av de till Malmö stad i dag tillhöriga institutionerna.

2003/04:Kr206 av Lars-Ivar Ericson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den kyrkoantikvariska ersättningen.

2003/04:Kr207 av Kenneth Johansson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att tilldela ett nationellt uppdrag till Sveriges Film- och Biografmuseum i Säter.

2003/04:Kr209 av Kent Olsson m.fl. (m):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om utgångspunkten för kulturpolitiken.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om filmen.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avskaffande av filmcensuren för vuxna.

2003/04:Kr210 av Margareta Pålsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om finansiering av Svenska Akademiens ordbok (SAOB).

2003/04:Kr212 av Marietta de Pourbaix-Lundin (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppdraget för den nya myndigheten Forum för levande historia vidgas så att även illdåd i kommunismens namn uppmärksammas.

2003/04:Kr213 av Torsten Lindström (kd):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fortsatt information om och mot nazism.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en upplysningskampanj om och mot kommunism.

2003/04:Kr214 av Ulf Sjösten (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett speciellt nationellt uppdrag för Textilmuseet i Borås.

2003/04:Kr222 av Sven Brus och Yvonne Andersson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om den ekumeniska sjukhuskyrkans roll i all vård och omsorg.

2003/04:Kr232 av Kent Olsson m.fl. (m):

13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Ungdomsstyrelsen och Landsrådet för Sveriges ungdomsorganisationer.

2003/04:Kr236 av Anita Sidén m.fl. (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statsbidraget till Göteborgsoperan.

2003/04:Kr240 av Lotta N Hedström och Yvonne Ruwaida (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av att i regleringsbrevet till Forum för levande historia ytterligare lyfta fram romernas historiska situation i såväl Sverige som i övriga Europa.

2003/04:Kr247 av Ingegerd Saarinen och Barbro Feltzing (mp):

Riksdagen tillkännager för regeringen att kvinnokonstcentrum Anna Nordlander bedriver en verksamhet som har betydelse för hela landet.

2003/04:Kr248 av Ulrik Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Sätters film- och biografmuseum ett treårigt nationellt uppdrag för museiverksamheten inom film-, biograf- och televisionshistorien.

2003/04:Kr249 av Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Borås textilmuseum ett nationellt uppdrag att förvalta det svenska textila arvet.

2003/04:Kr250 av Håkan Larsson och Rigmor Stenmark (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av statsbidraget till sjukhuskyrkan.

2003/04:Kr251 av Torsten Lindström och Else-Marie Lindgren (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om en översyn av stödet till sjukhuskyrkan.

2003/04:Kr253 av Johan Linander och Lars-Ivar Ericson (c):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en mindre detaljstyrning av den statliga kulturpåsen.

2003/04:Kr254 av Kent Olsson m.fl. (m):

10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om konstnärerna och pensionssystemet.

2003/04:Kr255 av Ulla Hoffmann m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att opinionsbildning och historisk forskning inte bör ske i myndighetsform.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att myndigheten Forum för levande historia bör avvecklas till den 1 januari 2005 och verksamheten föras vidare i andra former.

2003/04:Kr257 av Anne-Marie Ekström (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ge Textilmuseet i Borås ett nationellt uppdrag.

2003/04:Kr263 av Barbro Hietala Nordlund m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om åtgärder för att möjliggöra ett ökat och utvecklat samarbete för högkvalitativ och professionell levande symfonisk musik i hela landet.

2003/04:Kr264 av Agneta Lundberg och Susanne Eberstein (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om det statliga stödet för om- och tillbyggnad av allmänna samlingslokaler.

2003/04:Kr269 av Anita Sidén och Magdalena Andersson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om bevarandet av det kyrkliga kulturarvet.

2003/04:Kr270 av Rossana Dinamarca m.fl. (v):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att den i samband med att det nya filmavtalet förhandlas fram ser över hur ett direkt stöd till barn- och familjefilm bör utformas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att frågan om de nationella minoriteternas tillgång till film bör beaktas i samband med arbetet med det nya filmavtalet.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av filmavtalets konstruktion med för- och efterhandsstöd.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att videobranschen måste omfattas av filmavtalet.

2003/04:Kr271 av Peter Pedersen m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen överväger åtgärder i syfte att underlätta utbyggnaden av s.k. e-bio.

2003/04:Kr275 av Peter Pedersen m.fl. (v):

Riksdagen begär att regeringen inom ramen för undersökningen av litteraturstödet utformning även analyserar distributionsstödet utformning avseende biblioteken i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Kr279 av Anita Brodén m.fl. (fp):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om höjning av statsbidragen för verksamheten vid Göteborgsoperan.

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om höjning av statsbidragen för verksamheten vid Nordiska Akvarellmuseet i Skärhamn.

2003/04:Kr281 av Erik Ullenhag (fp):

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kamp mot antisemitism.
- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kamp mot islamofobi.

2003/04:Kr282 av Kent Olsson m.fl. (m):

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utredning angående lokalisering av ett nytt idrottsmuseum.

2003/04:Kr284 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att prioritera ungdomars kulturverksamhet och möjlighet att själv få utforma kulturen med hjälp ett nytt anslag – kulmiljoner.
- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att Fryshuset i Stockholm bör få ett treårigt nationellt uppdrag att arbeta fram en kunskapsbank om graffiti.

2003/04:Kr290 av Peter Pedersen m.fl. (v):

- Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att gällande regelverk för beslut om nationella uppdrag skall tydliggöras och tillämpas i praktiken.
- Riksdagen begär att regeringen återkommande utvärderar och till riksdagen rapporterar utfallet av de olika nationella uppdragen.

2003/04:Kr291 av Marie Wahlgren (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett ökat stöd till de skånska kulturinstitutionerna.

2003/04:Kr293 av Anneli Särnblad Stoors m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att stödet till smal litteratur bör ses över.

2003/04:Kr296 av Nils Fredrik Aurelius och Lennart Hedquist (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att ett nytt anslag för särskilda insatser inom kulturmiljöområdet skapas inom ramen för utgiftsområde 17.

2003/04:Kr302 av Peter Pedersen m.fl. (v):

Riksdagen begär att ge regeringen i samverkan med Riksidrottsförbundet, Riksidrottsmuseum och andra idrottsmuseer överväger om det aviserade stödet till Riksidrottsmuseum i Stockholm kan kompletteras med åtgärder i enlighet med vad som anförs i motionen.

2003/04:Kr304 av Britta Rådström och Carin Lundberg (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Museum Anna Nordlander i Skellefteå.

2003/04:Kr305 av Gunnar Nordmark (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att instifta en Raoul Wallenberg-dag.

2003/04:Kr307 av Yvonne Andersson (kd):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över möjligheten att trossamfund liksom Svenska kyrkan skall slippa administrationsavgiften vid inkassering av kyrkoskatt.

2003/04:Kr309 av Birgitta Carlsson och Margareta Andersson (c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en översyn av stödet till sjukhuskyrkan.

2003/04:Kr318 av Kenneth Johansson och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen anvisar till Bidrag till allmänna samlingslokaler för budgetåret 2004, 19 000 000 kr utöver vad regeringen föreslagit eller således 48 000 000 kr.

2003/04:Kr320 av Lars Ångström (mp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att se över principerna för hur resurser till folkbildningen skall fördelas.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att folkbildningens betydelse för integration skall betonas ytterligare.

2003/04:Kr321 av Erik Ullenhag (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att fördelningsprinciperna för statens ekonomiska stöd till folkbildningen ses över så att nysatsningar inom folkbildning och integration gynnas.

2003/04:Kr326 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att anslaget till allmänna samlingslokaler bör ökas.

23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att ge länsteatrarna ökade anslag för att möjliggöra produktion och turnéer i hela länet.
26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att en utredning av Statens konstråds upphandlingsrutiner bör göras.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att regeringen bör se över resurstilldelningen till kulturarvs-IT.
39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att Sätters biografmuseum bör få ett nationellt uppdrag.
41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att Museum Anna Nordlander ges ett nationellt uppdrag under de kommande tre åren.

2003/04:Kr327 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

1. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till nya mål och mätbara delmål för kulturpolitiken i enlighet med vad i motionen anförs.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om jämställdhets- och minoritetsperspektiv i kulturlivet.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att erbjuda museer möjligheten till fri entré för barn och ungdomar upp till 19 år.
10. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till en plan för hur staten kan stödja att museernas samlingar kan vårdas i framtiden.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om alternativ finansiering av Kulturnät Sverige.
13. Riksdagen begär att regeringen lägger fram förslag till ändring för hur Riksutställningar kan förändras i enlighet med vad som anförs i motionen.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om anslag till konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kulturtidskrifternas situation.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om anslag till Statens kulturråd.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om satsningar på barnlitteratur.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om upphandling m.m. av offentlig konst.

19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en genomgripande analys av hur de offentliga medlen för stöd till konstnärer och inköp av konst har fördelats.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kultur- och språkstöd till invandrare och minoriteter.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till trossamfunden.
25. Riksdagen anvisar med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 *Kultur, medier, trossamfund och fritid* enligt följande uppställning:

Anslag		Regeringen	Fp:s anslagsförändring	Kommentar
27:1	Statens biografbyrå	10 015 000	-3 500 000	
28:1	Statens kulturråd	45 500 000	-7 500 000	Minskat anslag: -6 mkr. Annan finansiering av Kulturmät Sverige, -2 mkr. Överföring administrativ kostnad från 28:9: 0,5 mkr.
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus	850 974 000	-26 000 000	Riksteatern: -23 mkr. Rikskonserter: -10 mkr. Operan: 3 mkr. Dramaten: 3 mkr. samt Dansens Hus: 1 mkr.
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	722 905 000	+30 000 000	För att stärka länsmusikerna och de regionala teatrarna. 5 mkr är avsatta för Göteborgsoperan.
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	141 116 000	+11 000 000	Stöd till de fria grupperna: 8 mkr. Sveriges Teatermuseum: 1 mkr. Drottningholms Slottsteater: 2 mkr.
28:9	Litteraturstöd	100 917 000	+9 500 000	Ingen utgivning av vuxenlitteratur i En bok för alla: -3 mkr. Administrativ kostnad Kulturrådet ej under detta anslag: -0,5 mkr. Satsning inköp av litteratur: 13 mkr.
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	20 650 000	+3 000 000	
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	40 438 000	-10 000 000	Överföring av ansvar till kommuner och landsting.

28:28	Centrala museer: Myndigheter	789 621 000	+13 000 000	Nej till fri entré enligt regeringens förslag: -18 mkr. Fri entré för barn och ungdom, samtliga museimyndigheter: 18 mkr. Moderna museet: 3 mkr. Digitalisering av utställningar, vård av samlingar: 10 mkr.
28:29	Centrala museer: Stiftelser	206 247 000	+5 000 000	
28:30	Bidrag till regionala museer	139 055 000	+16 500 000	
28:33	Riksutställningar	44 629 000	-5 000 000	Ansvarat överförs till större regionala museer.
28:39	Stöd till trossamfund	50 750 000	+10 000 000	
Nytt anslag	Möte mellan kulturer		+4 000 000	
Summa		8 663 960 000	+ 50 000 000	

2003/04:Kr329 av Helena Höij m.fl. (kd):

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en höjning av stödet till icke-statliga kulturlokaler.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till trossamfundens lokaler.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till allmänna samlingslokaler.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om sjukhuskyrkan.

2003/04:Kr333 av Erling Bager m.fl. (fp, m, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att staten måste lämna en garanti för fortsatt ekonomiskt stöd av verksamheten hos Göteborgsmusiken om försvarets engagemang drastiskt minskar eller försvinner.

2003/04:Kr334 av Erling Bager och Cecilia Magnusson (fp, m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om statligt stöd till Göteborgssymfoniker i sin roll som nationalorkester.

2003/04:Kr335 av Claes-Göran Brandin m.fl. (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Göteborgsoperan.

2003/04:Kr341 av Cecilia Wikström m.fl. (fp, m, kd, c):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en förstärkning av stödet till sjukhuskyrkan.

2003/04:Kr347 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till de fria grupperna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till regionala teatrar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till nationalscenerna Operan och Dramaten.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om anslaget till Drottningholms slottsteater.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd till Göteborgsoperan.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om regionala musikteatrar och orkestermusik.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stödet till Dansens Hus.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om dansares och sångares yrkesvillkor.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om scenkonsterna för barn och ungdomar.

2003/04:Kr348 av Gunnar Andrén och Anna Grönlund (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om "Kirunasvenskarna".

2003/04:Kr350 av Sven Bergström och Birgitta Carlsson (c):

Riksdagen beslutar att utgiftsområde 17 anslaget 28:17 Främjande av hemslöjd i statsbudgeten för 2004 räknas upp och fördelas så att den ideella hemslöjdsrörelsen kan tilldelas ytterligare 500 000 kr.

2003/04:Kr359 av Lennart Kollmats m.fl. (fp):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om avskaffande av filmcensuren för vuxna.

2003/04:Kr362 av Kent Olsson m.fl. (m):

1. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:1 Statens kulturråd för år 2004 35 500 000 kr.
2. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner för år 2004 20 000 000 kr mer än regeringen eller således 742 905 000 kr.
3. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:7 Bidrag till vissa teaterändamål m.m. för år 2004 15 000 000 kr mer än regeringen eller således 156 116 000 kr.

4. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:15 Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön för år 2004 29 438 000 kr.
5. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:20 Ersättningar och bidrag till konstnärer för år 2004 237 055 000 kr.
6. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:26 Bidrag till kulturmiljövård för år 2004 13 000 000 kr mer än regeringen eller 272 520 000 kr.
7. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:28 Centrala museer: Myndigheter för år 2004 771 621 000 kr.
8. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 28:29 Centrala museer – stiftelser för år 2004 195 357 000 kr.
9. Riksdagen avslår regeringens förslag om höjd TV-avgift i enlighet med vad som anförs i motionen.
10. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 29:1 Ungdomsstyrelsen för år 2004 8 975 000 kr.
11. Riksdagen beslutar att överföra bidrag till folkhögskolorna från utgiftsområde 17 till utgiftsområde 16 i enlighet med vad som anförs i motionen.
12. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 25:1 Bidrag till folkbildningen för år 2004 1 401 172 000 kr.
13. Riksdagen anvisar i enlighet med vad som anförs i motionen till utgiftsområde 17 politikområde 30:1 Stöd till idrotten för år 2004 7 000 000 kr mer än regeringen eller 455 240 000 kr.

2003/04:Kr363 av Birgitta Sellén m.fl. (c):

Riksdagen anvisar med följande förändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning:

Anslag		Regeringens förslag	Anslagsförändring
25:1	Bidrag till folkbildningen	2 601 172 000	+10 000 000
28:3	Nationella uppdrag	9 000 000	+3 000 000
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska Rikskonserter och Dansens Hus	850 974 000	-30 000 000
28:6	Bidrag till Regional musikverksamhet, utveckling samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner.	722 905 000	+28 000 000

28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	141 116 000	+15 000 000
28:9	Litteraturstöd	100 917 000	-36 000 000
28:17	Främjande av hemslöjden	19 958 000	+500 000
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	5 153 000	+2 000 000
28:28	Centrala museer: myndigheter	789 621 000	-15 000 000
28:34	Forum för levande historia	41 830 000	-20 000 000
28:39	Stöd till trossamfund	50 750 000	+500 000
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	29 000 000	+19 000 000
29:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	87 889 000	
Nytt anslag	KUL-miljoner	0	+115 000 000
Summa för utgiftsområdet		8 663 690 000	+92 000 000

2003/04:Kr366 av Louise Malmström (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att utifrån erfarenheterna från bl.a. Storbritanniens Peoples Network-projekt ge Sveriges bibliotek ett nationellt uppdrag att utvecklas som motorer i det livslånga lärandet.

2003/04:Kr367 av Helena Höij m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om en utvärdering av de statliga läsfrämjande insatserna och av En bok för alla.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om LL-stiftelsen.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om kulturtidskrifter.

2003/04:Kr368 av Anne Ludvigsson m.fl. (s, v, mp)

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om främjande av hemslöjd och den ideella hemslöjdsorganisationen SHR.

2003/04:Kr371 av Yvonne Ångström (fp):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inom befintlig ram för utgiftsområde 17 tilldela Museum Anna Nordlander, Skellefteå, ett ekonomiskt stöd för dess arbete med konst- och genusfrågor.

2003/04:Kr375 av Sten Tolgfors (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om forskning och information om folkmord, etnisk rensning och brott mot mänskligheten.

2003/04:Kr376 av Leif Jakobsson och Marie Granlund (s):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om Islamic Center i Malmö och regelverket för godkännande av trossamfund.

2003/04:Kr385 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att det aviserade vinstdelningssystemet måste komma i gång.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om friluftorganisationers möjlighet att söka statligt bidrag.

2003/04:Kr387 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om resursfördelningen inom anslag 28:26 Bidrag till kulturmiljövård.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ökade resurser till Riksantikvarieämbetet.
4. Riksdagen begär att regeringen skall återkomma med en redogörelse för behoven av att bevara det kyrkliga kulturarvet.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ett förslag angående frågor rörande arkiv.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om folkrörelsearkiven.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om gratis inträde för barn och ungdomar på statliga och regionala museer.
11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om museernas säkerhet.

2003/04:Kr388 av Birgitta Ohlsson (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att uppmärksamma och aktivt agera mot antisemitism i Sverige.

2003/04:Kr390 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av resurser till länsmusiken samt annan regional musik-, teater- och dansverksamhet.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om länsmusikuppdraget.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om fonogrammarknaden.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om medel till regionala filmcentrum.

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att inför nästa avtalsperiod omgående tillsätta en parlamentarisk referensgrupp.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om mål för svensk film och Svenska Filminstitutets verksamhet.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att offentlighetsprincipen bör gälla för Svenska Filminstitutet.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs angående konstnärliga yrkesutövares särskilda villkor samt pensions- och socialförsäkringsvillkor.

2003/04:Kr391 av Alf Svensson m.fl. (kd):

8. Riksdagen anvisar för budgetåret 2004 med följande ändringar i förhållande till regeringens förslag anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt följande uppställning:

Anslag		Regeringens förslag	Anslagsförändring
28:1	Statens kulturråd	45 500 000	-1 000 000
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet (Varav Amatörkulturens centralorganisationer +1 000 000 och Medel för regeringens disposition -2 000 000)	154 546 000	-1 000 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	722 905 000	+5 000 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (Varav fonogramstöd +1 000 000 och Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål)	141 116 000	+3 000 000
28:9	Litteraturstöd (En bok för alla)	100 917 000	-5 000 000
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	20 650 000	+2 000 000
28:12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsinformation och litteratur	15 273 000	+1 000 000
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	5 153 000	+1 000 000
28:25	Riksantikvarieämbetet	186 502 000	+5 000 000
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	259 250 000	-5 000 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter (varav fri entré -9 000 000 och Statens historiska museer +1 000 000)	789 621 000	-8 000 000
28:29	Centrala museer: Nordiska	206 247 000	+1 000 000
28:30	Bidrag till regionala museer	139 055 000	+5 000 000
28:32	Bidrag till icke-statliga kulturlokaler	10 000 000	+2 000 000
28:39	Stöd till trossamfund (lokalbidrag)	50 750 000	+3 000 000
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	29 000 000	+3 000 000
Summa för utgiftsområdet		8 663 960 000	+11 000 000

2003/04:K363 av Tobias Krantz m.fl. (fp):

5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att värden och underhållet av kulturhistoriskt värdefull egendom efter 2009 får en principiell lösning som är densamma som för trossamfunden.

2003/04:Fi240 av Lars Leijonborg m.fl. (fp):

23. Riksdagen anvisar för 2004 anslagen under utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid enligt uppställningen i tabell 12:

Anslag		Regeringens förslag	Anslagsförändring
27:1	Statens biografbyrå	10 015 000	-3 500 000
28:1	Statens kulturråd	45 500 000	-7 500 000
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonsorter och Dansens Hus	850 974 000	-26 000 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	722 905 000	+30 000 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	141 116 000	+11 000 000
28:9	Litteraturstöd	100 917 000	+9 500 000
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	20 650 000	+3 000 000
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	40 438 000	-10 000 000
28:28	Centrala museer: Myndigheter	789 621 000	+13 000 000
28:29	Centrala museer: Stiftelser	206 247 000	+5 000 000
28:30	Bidrag till regionala museer	139 055 000	+16 500 000
28:33	Riksutställningar	44 629 000	-5 000 000
28:39	Stöd till trossamfund	50 750 000	+10 000 000
Nytt anslag	Möte mellan kulturer		+4 000 000
Summa		8 663 960 000	+50 000 000

2003/04:Sk284 av Ana Maria Narti (fp):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av etnisk försoning i Sverige och om möten och debatter som skulle underlätta denna process.

2003/04:So268 av Inger Lundberg (s):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om att kommande satsningar på idrott och rörelse för barn och unga bör prioritera barn och unga i miljonprogramsområden.

2003/04:So501 av Gunilla Tjernberg m.fl. (kd):

2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om vinstandelstaket.

2003/04:Ub473 av Anita Sidén och Jeppe Johnsson (m):

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om behovet av utbildade tolkar.

2003/04:N330 av Sven Gunnar Persson m.fl. (kd):

7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om allmänna samlingslokaler.

2003/04:N332 av Chatrine Pålsson (kd):

4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som i motionen anförs om att göra en omfördelning i syfte att öka resurserna till länsmusik i Kalmar.

BILAGA 2

Propositionens lagförslag

Förslag till lag om ändring i lagen (1989:41) om TV-avgift

Häri genom föreskrivs att 7 § lagen (1989:41) om TV-avgift skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

TV-avgiften är 1 812 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 453 kronor.

7 §¹

TV-avgiften är 1 872 kronor för ett år. Den skall betalas i fyra poster om 468 kronor.

Varje post avser en avgiftsperiod om tre månader och skall betalas senast sista vardagen före avgiftsperiodens början.

För innehav av TV-mottagare under tiden före den första avgiftsperioden skall avgiften betalas med så stort belopp i förhållande till årsavgiften som motsvarar innehavstiden. Beloppet avrundas nedåt till jämt antal kronor.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2004.

¹ Senaste lydelse 2002:1095.

BILAGA 3

Regeringens och partiernas förslag till anslag för år 2004 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Belopp i 1000-tal kronor

<u>Anslag</u>		<u>Anslags- typ</u>	<u>Regeringens förslag</u>	<u>Kr362 (m)</u>	<u>Fi240 Kr327 (fp)</u>	<u>Kr391 (kd)</u>	<u>Kr363 (c)</u>
2:1	Lotteriinspektionen	(ram)	41 653				
25:1	Bidrag till folkbildningen	(obet.)	2 601 172	-1 200 000*			+10 000
25:2	Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen	(obet.)	75 836				
25:3	Bidrag till kontakttolkutbildning	(obet.)	12 561				
26:1	Statens ljud- och bildarkiv	(ram)	41 800				
27:1	Statens biografbyrå	(ram)	10 015		-3 500		
27:2	Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland	(obet.)	20 272				
27:3	Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediesamarbete	(ram)	821				
27:4	Forskning och dokumentation om medieutvecklingen	(obet.)	1 735				
28:1	Statens kulturråd	(ram)	45 500	-10 000	-7 500	-1 000	

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	Fi240			
			Kr362 (m)	Kr327 (fp)	Kr391 (kd)	Kr363 (c)
28:2	Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturut- byte och samarbete	(ram)	154 546		-1 000	
28:3	Nationella uppdrag	(ram)	9 000			+3 000
28:4	Försöksverksamhet med ändrad region- al fördelning av kulturpolitiska medel	(obet.)	145 183			
28:5	Bidrag till Operan, Dramaten, Rikstea- tern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus	(obet.)	850 974	-26 000		-30 000
28:6	Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner	(obet.)	722 905	+20 000	+30 000	+5 000 +28 000
28:7	Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål	(ram)	141 116	+15 000	+11 000	+3 000 +15 000
28:8	Bidrag till biblioteksverksamhet	(obet.)	45 024			
28:9	Litteraturstöd	(ram)	100 917	+9 500	-5 000	-36 000
28:10	Stöd till kulturtidskrifter	(ram)	20 650	+3 000	+2 000	
28:11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket	(ram)	67 433			
28:12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhets- information och litteratur	(obet.)	15 273		+1 000	
28:13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden	(obet.)	5 549			
28:14	Statens konstråd	(ram)	7 380			

Anslag	Anslags- typ	Regeringens förslag	Fi240			
			Kr362 (m)	Kr327 (fp)	Kr391 (kd)	Kr363 (c)
28:15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön	(ram)	40 438	-11 000	-10 000	
28:16	Nämnden för hemslöjdsfrågor	(ram)	1 853			
28:17	Främjande av hemslöjden	(ram)	19 958			+500
28:18	Bidrag till bild- och formområdet	(ram)	29 708			
28:19	Konstnärsnämnden	(ram)	12 098			
28:20	Ersättningar och bidrag till konstnärer	(ram)	287 055	-50 000		
28:21	Riksarkivet och landsarkiven	(ram)	292 438			
28:22	Bidrag till regional arkivverksamhet	(obet.)	5 153		+1 000	+2 000
28:23	Språk- och folkminnesinstitutet	(ram)	29 972			
28:24	Svenskt biografiskt lexikon	(ram)	4 230			
28:25	Riksantikvarieämbetet	(ram)	186 502		+5 000	
28:26	Bidrag till kulturmiljövård	(ram)	259 520	+13 000	-5 000	
28:27	Kyrkoantikvarisk ersättning	(ram)	150 000			
28:28	Centrala museer: Myndigheter	(ram)	789 621	-18 000	+13 000	-8 000
28:29	Centrala museer: Stiftelser	(obet.)	206 247	-10 890	+5 000	+1 000
28:30	Bidrag till regionala museer	(obet.)	139 055		+16 500	+5 000
28:31	Bidrag till vissa museer	(obet.)	50 021			
28:32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler	(ram)	10 000		+2 000	
28:33	Riksställningar	(ram)	44 629		-5 000	
28:34	Forum för levande historia	(ram)	41 830			-20 000
28:35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål	(ram)	80			

Anslag		Anslags- typ	Regeringens förslag	Kr362 (m)	Fi240 Kr327 (fp)	Kr391 (kd)	Kr363 (c)
28:36	Filmstöd	(ram)	234 738				
28:37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet	(ram)	34 623				
28:38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund	(ram)	3 590				
28:39	Stöd till trossamfund	(ram)	50 750		+10 000	+3 000	+500
28:40	Möte mellan kulturer (nytt anslag)	(ram)			+4 000		
29:1	Ungdomsstyrelsen	(ram)	18 975	-10 000			
29:2	Bidrag till nationell och internationell ungdomsverksamhet	(ram)	87 889				
29:3	KUL-miljoner (nytt anslag)	(ram)					+115 000
30:1	Stöd till idrotten	(ram)	448 240	+7 000			
30:2	Bidrag till allmänna samlingslokaler	(ram)	29 000			+3 000	+19 000
30:3	Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet	(obet.)	3 432				
30:4	Stöd till friluftorganisationer	(obet.)	15 000				
Summa			8 663 960	-1 254 890*	+50 000	+11 000	+92 000

* Varav 900 000 tkr avser bidraget till folkhögskolorna som överförs till UO16

BILAGA 4

Utskottets förslag till medelsanvisning på anslag inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Utskottets förslag överensstämmer med regeringens förslag till anslagsfördelning

Belopp i 1000-tals kronor

Politikområde, anslag och (anslagstyp)	Regeringens förslag	Utskottets förslag
2 <i>Finansiella system och tillsyn</i>		
1 Lotteriinspektionen (<i>ram</i>)	41 653	41 653
25 <i>Utbildningspolitik</i>		
1 Bidrag till folkbildningen (<i>obet.</i>)	2 601 172	2 601 172
2 Bidrag till vissa handikappåtgärder inom folkbildningen (<i>obet.</i>)	75 836	75 836
3 Bidrag till kontaktkuttbildning (<i>obet.</i>)	12 561	12 561
26 <i>Forskningspolitik</i>		
1 Statens ljud- och bildarkiv (<i>ram</i>)	41 800	41 800
27 <i>Mediepolitik</i>		
1 Statens biografbyrå (<i>ram</i>)	10 015	10 015
2 Utbyte av TV-sändningar mellan Sverige och Finland (<i>obet.</i>)	20 272	20 272
3 Bidrag till dokumentation om den mediepolitiska utvecklingen och till europeiskt mediasamarbete (<i>ram</i>)	821	821
4 Forskning och dokumentation om medieutvecklingen (<i>obet.</i>)	1 735	1 735
28 <i>Kulturpolitik</i>		
1 Statens kulturråd (<i>ram</i>)	45 500	45 500
2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete (<i>ram</i>)	154 546	154 546
3 Nationella uppdrag (<i>ram</i>)	9 000	9 000
4 Försöksverksamhet med ändrad regional fördelning av kulturpolitiska medel (<i>obet.</i>)	145 183	145 183
5 Bidrag till Operan, Dramaten, Riksteatern, Svenska rikskonserter och Dansens Hus (<i>obet.</i>)	850 974	850 974
6 Bidrag till regional musikverksamhet samt regionala och lokala teater-, dans- och musikinstitutioner (<i>obet.</i>)	722 905	722 905
7 Bidrag till vissa teater-, dans- och musikändamål (<i>ram</i>)	141 116	141 116
8 Bidrag till biblioteksverksamhet (<i>obet.</i>)	45 024	45 024

Politikområde, anslag och (anslagstyp)		Regeringens förslag	Utskottets förslag
9	Litteraturstöd (<i>ram</i>)	100 917	100 917
10	Stöd till kulturtidskrifter (<i>ram</i>)	20 650	20 650
11	Talboks- och punktskriftsbiblioteket (<i>ram</i>)	67 433	67 433
12	Bidrag till Stiftelsen för lättläst nyhetsin- formation och litteratur (<i>obet.</i>)	15 273	15 273
13	Bidrag till Svenska språknämnden och Sverigefinska språknämnden (<i>obet.</i>)	5 549	5 549
14	Statens konstråd (<i>ram</i>)	7 380	7 380
15	Konstnärlig gestaltning av den gemensamma miljön (<i>ram</i>)	40 438	40 438
16	Nämnden för hemslöjdsfrågor (<i>ram</i>)	1 853	1 853
17	Främjande av hemslöjden (<i>ram</i>)	19 958	19 958
18	Bidrag till bild- och formområdet (<i>ram</i>)	29 708	29 708
19	Konstnärsnämnden (<i>ram</i>)	12 098	12 098
20	Ersättningar och bidrag till konstnärer (<i>ram</i>)	287 055	287 055
21	Riksarkivet och landsarkiven (<i>ram</i>)	292 438	292 438
22	Bidrag till regional arkivverksamhet (<i>obet.</i>)	5 153	5 153
23	Språk- och folkminnesinstitutet (<i>ram</i>)	29 972	29 972
24	Svenskt biografiskt lexikon (<i>ram</i>)	4 230	4 230
25	Riksantikvarieämbetet (<i>ram</i>)	186 502	186 502
26	Bidrag till kulturmiljövård (<i>ram</i>)	259 520	259 520
27	Kyrkoantikvarisk ersättning (<i>ram</i>)	150 000	150 000
28	Centrala museer: Myndigheter (<i>ram</i>)	789 621	789 621
29	Centrala museer: Stiftelser (<i>obet.</i>)	206 247	206 247
30	Bidrag till regionala museer (<i>obet.</i>)	139 055	139 055
31	Bidrag till vissa museer (<i>obet.</i>)	50 021	50 021
32	Stöd till icke-statliga kulturlokaler (<i>ram</i>)	10 000	10 000
33	Riksställningar (<i>ram</i>)	44 629	44 629
34	Forum för levande historia (<i>ram</i>)	41 830	41 830
35	Statliga utställningsgarantier och inköp av vissa kulturföremål (<i>ram</i>)	80	80
36	Filmstöd (<i>ram</i>)	234 738	234 738
37	Forsknings- och utvecklingsinsatser inom kulturområdet (<i>ram</i>)	34 623	34 623
38	Samarbetsnämnden för statsbidrag till trossamfund (<i>ram</i>)	3 590	3 590
39	Stöd till trossamfund (<i>ram</i>)	50 750	50 750
29	Ungdomspolitik		
1	Ungdomsstyrelsen (<i>ram</i>)	18 975	18 975
2	Bidrag till nationell och internationell ung- domsverksamhet (<i>ram</i>)	87 889	87 889
30	Folkrorelsepolitik		
1	Stöd till idrotten (<i>ram</i>)	448 240	448 240
2	Bidrag till allmänna samlingslokaler (<i>ram</i>)	29 000	29 000
3	Bidrag till kvinnoorganisationernas centrala verksamhet (<i>obet.</i>)	3 432	3 432
4	Stöd till friluftorganisationer (<i>obet.</i>)	15 000	15 000
	Summa	8 663 960	8 663 960

BILAGA 5Förteckning över avstyrkta motionsyrkanden i
Utskottets förslag till riksdagsbeslut, punkt 57

Motion	Parti	Yrkande
<u>2002/03:</u>		
Kr290	(s)	
<u>2003/04:</u>		
Kr207	(c)	
Kr232	(m)	13
Kr236	(m)	
Kr247	(mp)	
Kr263	(s)	
Kr279	(fp)	3, 4
Kr284	(c)	7, 8
Kr296	(m)	
Kr304	(s)	
Kr318	(c)	
Kr326	(c)	15, 23, 32, 39, 41
Kr327	(fp)	9, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 21, 22, 25
Kr329	(kd)	11, 12, 13
Kr335	(s)	
Kr341	(fp, m, kd, c)	
Kr347	(fp)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10
Kr350	(c)	
Kr362	(m)	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 12, 13,
Kr363	(c)	
Kr367	(kd)	2, 3, 4
Kr368	(s, v, mp)	
Kr371	(fp)	
Kr387	(kd)	2, 3, 7, 9, 11
Kr390	(kd)	3, 7
Kr391	(kd)	8
Fi240	(fp)	23
N330	(kd)	7
N332	(kd)	4